

**T.C.
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ**

**DÂRÜLELHAN KÜLLİYATI ANADOLU HALK ŞARKILARI
5 NO'LU DEFTERİN GÜNÜMÜZ TÜRKÇESİNE
AKTARILMASI VE İNCELENMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Emrah ÖNDEŞ

**Enstitü Anabilim Dalı : Temel Bilimler
Enstitü Bilim Dalı : Müzik Bilimleri**

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Ferdi KOÇ

HAZİRAN – 2019

T.C.
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

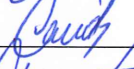
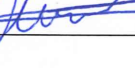
DÂRÜLELHAN KÜLLİYATI ANADOLU HALK ŞARKILARI
5 NO'LU DEFTERİN GÜNÜMÜZ TÜRKÇESİNE
AKTARILMASI VE İNCELENMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Emrah ÖNDEŞ

Enstitü Anabilim Dalı : Temel Bilimler
Enstitü Bilim Dalı : Müzik Bilimleri

“Bu tez 10.06/2019 tarihinde aşağıdaki jüri tarafından Oybirliği / Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.”

JÜRİ ÜYESİ	KANAATI	İMZA
PROF. DR. AHMET HAKKI TURABI	BAŞARILI	
DOÇ. DR. CEMAL KARABAŞOĞLU	BAŞARILI	
DOÇ. DR. FERDİ KOÇ	BAŞARILI	

SAKARYA
ÜNİVERSİTESİ

T.C.
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TEZ SAVUNULABİLİRLİK VE ORJİNALLİK BEYAN FORMU

Sayfa : 1/1

Öğrencinin

Adı Soyadı	:	Emrah ÖNDEŞ
Öğrenci Numarası	:	Y156062006
Enstitü Anabilim Dalı	:	Temel Bilimler
Enstitü Bilim Dalı	:	Müzik Bilimleri
Programı	:	☒ YÜKSEK LİSANS ☐ DOKTORA
Tezin Başlığı	:	Dârülelhan Külliyyâtı Anadolu Halk Şarkıları 5 No'lu Defterin Günümüz Türkçesine Aktarılması ve İncelenmesi
Benzerlik Oranı	:	% 13

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE,

Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Lisansüstü Tez Çalışması Benzerlik Raporu Uygulama Esaslarını inceledim. Enstitünüz tarafından Uygulama Esasları çerçevesinde alınan Benzerlik Raporuna göre yukarıda bilgileri verilen tez çalışmasının benzerlik oranının herhangi bir intihal içermediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi beyan ederim.

13.06.2019
Öğrenci İmza

Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Lisansüstü Tez Çalışması Benzerlik Raporu Uygulama Esaslarını inceledim. Enstitünüz tarafından Uygulama Esasları çerçevesinde alınan Benzerlik Raporuna göre yukarıda bilgileri verilen öğrenciye ait tez çalışması ile ilgili gerekli düzenleme tarafımda yapılmış olup, yeniden değerlendirilmek üzere sbtezler@sakarya.edu.tr adresine yüklenmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

13.06.2019
Öğrenci İmza

Uygundur

Danışman
Unvanı / Adı-Soyadı: Doç. Dr. Ferdi KOÇ

Tarih: 13.06.2019

İmza:

KABUL EDİLMİŞTİR

REDDEDİLMİŞTİR

EYK Tarih ve No:

Enstitü Birim Sorumlusu Onayı

İÇİNDEKİLER

TABLO LİSTESİ	iii
ŞEKİL LİSTESİ	iv
ÖZET	vi
SUMMARY	vii
GİRİŞ	1
BÖLÜM 1: DÂRÜLELHAN'IN KISA TARİHÇESİ VE NOTA YAYIMCILIĞI ..3	
1.1. Dârülelhan'ın Kısa Tarihçesi	3
1.2. Nota Yayımıcılığı	6
BÖLÜM 2: DÂRÜLELHAN KÜLLİYÂTI ANADOLU HALK ŞARKILARI 5	
NO'LU DEFTERİN İNCELENMESİ	8
2.1. Derebeyi Türkülerinden	10
2.2. Şâkir Efendi	10
2.3. Zümrüdüankâ	14
2.4. Yaylı Geldi Kapılara	14
2.5. Şu Dere Aşmak İster	17
2.6. Derebeyi Türkülerinden	23
2.7. Şerif Hanım Türküsü	23
2.8. Aşamadım Bergama'nın Elinden	25
2.9. Bülbül Türküsü	29
2.10. Derebeylerinden Bozbeyoğlu'nun Türküsü	33
2.11. Çay kenarı	33
2.12. Âşıkın Yaylası	37
2.13. Hapishaneler Türküsü	42
2.14. Yavaş Bağla Potinimin Bağını	48
2.15. Fırın Üstünde Fırın	48
2.16. Yine Cûş Eyledi	51
2.17. Ağlama Yâr Ağlama	51
2.18. Ufacık Taşlardan	56
2.19. Bu Derede Bastı Bizi	61
2.20. Harman Yeri Sürseler	64

2.21. Gele Gele Geldim Bu kara Taşa	67
2.22. Aha da Gel.....	71
2.23. Kal'anın Altında.....	75
2.24. Gidin Bulutlar	79
2.25. Çaya İndim Ağladım	82
2.26. Karanfil Ekilende	89
2.27. Ben Sıkمامı Türküsü	93
2.28. Elinde Altın Terazî	97
2.29. Arabası Mavi Boya	97
2.30. Petekte Üzüm	103
2.31. Oyun Havası.....	109
2.32. Giderim Ben de Ben de	109
2.33. Sandığıımı Açamadım.....	113
2.34. Pınar Başında Türküsü	116

**BÖLÜM 3:DÂRÜLELHAN KÜLLİYÂTI ANADOLU HALK ŞARKILARI 5
NO'LU DEFTERİN GÜNÜMÜZ TÜRKÇESİNE AKTARILMASI 122**

SONUÇ.....	167
KAYNAKÇA	168
EKLER.....	174
ÖZGEÇMİŞ.....	203

TABLO LİSTESİ

Tablo 1: Dârülelhan Külliyyatı <i>Anadolu Halk Şarkıları</i> 5 No'lu Defterde Bulunan Türküler.....	9
--	----------

ŞEKİL LİSTESİ

Resim 1 : Şâkir Efendi (5 No'lu Defterde Bulunan Nüsha)	12
Resim 2 : Şakir Efendi Dediğın(Uzun Hava).....	13
Resim 3 : Yaylı Geldi Kapılara (5 No'lu Defterde Bulunan Nüsha)	15
Resim 4 : Yaylı Geldi Kapılara Dayandı (1. Sayfa).....	16
Resim 5 : Yaylı Geldi Kapılara Dayandı (2. Sayfa).....	17
Resim 6 : Şu Dere Aşmak İster (5 No'lu Defterde Bulunan Nüsha)	18
Resim 7 : Ay Doğar Aşmak İster	19
Resim 8 : Ay Doğar Aşmak İster	20
Resim 9 : Ay Doğar Aşmak İster (1. Sayfa).....	21
Resim 10 : Ay Doğar Aşmak İster (2. Sayfa).....	22
Resim 11 : Şerif Hanım Türküsü (5 No'lu Defterde Bulunan Nüsha).....	24
Resim 12 : Çıktım Dam Başına Kum Kayır Kayır.....	25
Resim 13 : Aşamadım Bergama'nın Elinden (5 No'lu Defterde Bulunan Nüsha).....	26
Resim 14 : Aşamadım Bergama'nın Belinden	28
Resim 15 : Bülbül Türküsü (5 No'lu Defterde Bulunan Nüsha)	30
Resim 16 : Gitme Bülbül (1. Sayfa)	31
Resim 17 : Gitme Bülbül (2. Sayfa)	32
Resim 18 : Çay Kenarı (5 No'lu Defterde Bulunan Nüsha)	34
Resim 19 : Çay Başına Bostan Ektim	35
Resim 20 : Çay Başına Bostan Ektim	36
Resim 21 : Âşıkın Yaylası (5 No'lu Defterde Bulunan Nüsha).....	38
Resim 22 : Aşığın Yaylası.....	39
Resim 23 : Aşığın Yaylası Derler O Dağlar (1. Sayfa)	40
Resim 24 : Aşığın Yaylası Derler O Dağlar (2. Sayfa)	41
Resim 25 : Hapishaneler Türküsü (5 No'lu Defterde Bulunan Nüsha)	44
Resim 26 : Mapushane İçinde Attım Postumu	45
Resim 27 : Mahpushane İçinde Yanıyor Gazlar.....	46
Resim 28 : Mapushanelere Attım Postumu(Mapushane Türküsü).....	47
Resim 29 : Fırın Üstünde Fırın (5 No'lu Defterde Bulunan Nüsha).....	49
Resim 30 : Bahçalarda Bir Kuzu	50
Resim 31 : Ağlama Yâr Ağlama (5 No'lu Defterde Bulunan Nüsha)	52
Resim 32 : Hüseyinî Türkü (Urfa).....	53

Resim 33: Ağlama Yar Ağlama	54
Resim 34: Ağlama Yar Ağlama	55
Resim 35: Ufacık Taşlardan (5 No'lu Defterde Bulunan Nüsha)	56
Resim 36: Ufacık Taşınan Kale Yapılmaz (1. Sayfa)	57
Resim 37: Ufacık Taşınan Kale Yapılmaz (2. Sayfa)	58
Resim 38: Ufacık Taşınan Bina Yapılmaz (1. Sayfa)	59
Resim 39: Ufacık Taşınan Bina Yapılmaz (2. Sayfa)	60
Resim 40: Bu Derede Basdı Bizi (5 No'lu Defterde Bulunan Nüsha).....	62
Resim 41: Bu Derede Sardı Bizi Harâmî	63
Resim 42: Harman Yeri Sürseler (5 No'lu Defterde Bulunan Nüsha)	65
Resim 43: Harman Yeri Sürseler.....	66
Resim 44: Gele Gele Geldim Bu Kara Taşa (5 No'lu Defterde Bulunan Nüsha)	68
Resim 45: Gele Gele Geldik.....	69
Resim 46: Gele Geldik Bu Kara Taşa(Çeşitleme).....	70
Resim 47: Aha da Gel (5 No'lu Defterde Bulunan Nüsha)	72
Resim 48: İşte Geldi Arpa Buğday Harmanı (1. Sayfa).....	73
Resim 49: İşte Geldi Arpa Buğday Harmanı (2. Sayfa).....	74
Resim 50: Kal'enin Altında (5 No'lu Defterde Bulunan Nüsha).....	76
Resim 51: Kalenin Dibinde	77
Resim 52: Kalenin Dibinde Bir Taş Olaydım	78
Resim 53: Gidin Bulutlar (5 No'lu Defterde Bulunan Nüsha)	80
Resim 54: Ben Bir Altın Fenerim.....	81
Resim 55: Çaya İndim Ağladım (5 No'lu Defterde Bulunan Nüsha).....	83
Resim 56: Çaya İner Ağlarım (1. Sayfa).....	84
Resim 57: Çaya İner Ağlarım (2. Sayfa).....	85
Resim 58: Çaya İner Ağlarım (3. Sayfa).....	86
Resim 59: Çaya İner Ağlarım (1. Sayfa).....	87
Resim 60: Çaya İner Ağlarım (2. Sayfa).....	88
Resim 61: Karanfil Ekilende (5 No'lu Defterde Bulunan Nüsha).....	90
Resim 62: Karanfil Ekilende (1. Sayfa)	91
Resim 63: Karanfil Ekilende (2. Sayfa)	92
Resim 64: Ben Sıkmamı Türküsü (5 No'lu Defterde Bulunan Nüsha)	94
Resim 65: Ben Sıkmalı Al İsterem(Çoban Kızı) (1. Sayfa)	95

Resim 66: Ben Sıkmalı Al İsterem Çoban Kızı (2. Sayfa).....	96
Resim 67: Arabası Mavi Boya (5 No'lu Defterde Bulunan Nüsha)	98
Resim 68: Penceresi Mavi Boya(Emlek Ağzı Uzun Hava).....	99
Resim 69: Arabası Yeşil Boya (1. Sayfa).....	100
Resim 70: Arabası Yeşil Boya (2. Sayfa).....	101
Resim 71: Arabası Yeşil Boya (3. Sayfa).....	102
Resim 72: Petekte Üzüm (5 No'lu Defterde Bulunan Nüsha).....	104
Resim 73: Tiyekte Üzüm Kara	105
Resim 74: Karşıda Üzüm Kara.....	106
Resim 75: Tevekte Üzüm Kara	107
Resim 76: Tevekte Üzüm Kara	108
Resim 77: Giderim Ben de Ben de (5 No'lu Defterde Bulunan Nüsha).....	110
Resim 78: Giderim Burdan Artık (1. Sayfa)	111
Resim 79: Giderim Burdan Artık (2. Sayfa)	112
Resim 80: Sandığımı Açamadım (5 No'lu Defterde Bulunan Nüsha).....	114
Resim 81: Başındaki Puşu mudur.....	115
Resim 82: Pınar Başında Türküsü (5 No'lu Defterde Bulunan Nüsha).....	117
Resim 83: Gız Pınar Başında.....	118
Resim 84: Kız Pınar Başında Yatmış Uyumuş.....	119
Resim 85: Kız Pınar Başında Yatmış Uyumuş (1. Sayfa).....	120
Resim 86: Kız Pınar Başında Yatmış Uyumuş (2. Sayfa).....	121

Sakarya Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü Tez Özeti

Yüksek Lisans	☒	Doktora	☐
Tezin Başlığı: Dârülelhan Külliyyatı Anadolu Halk Şarkıları 5 No'lu Defterin Günümüz Türkçesine Aktarılması ve İncelenmesi			
Tezin Yazarı: Emrah ÖNDEŞ		Danışman: Doç. Dr. Ferdi KOÇ	
Kabul Tarihi: 10.06.2019		Sayfa Sayısı: viii (ön kısım) + 174 (tez) + 29 (ek)	
Anabilim Dalı: Temel Bilimler		Bilim Dalı: Müzik Bilimleri	
<p>Bu araştırmada Dârülelhan'ın tarihçesinden ve yaptığı nota yayımlarından kısaca bahsedildikten sonra, Dârülelhan Külliyyatı <i>Anadolu Halk Şarkıları 5</i> no'lu defterin günümüz Türkçesine aktarılması ve içeriğinde bulunan eserlerin TRT Repertuvarında kayıtlı olup olmadığı, güfteleri itibariyle benzerlikler gösterenlerin ortaya çıkarılması amaçlanmıştır.</p> <p>Çalışmanın başında öncelikle Dârülelhan Külliyyatı <i>Anadolu Halk Şarkıları 5</i> no'lu defterde bulunan eserler günümüz Türkçesine aktarılmış ardından da TRT repertuvarından, Nota Arşivleri sitesinden ulaşılan eserlerle benzerlikleri bakımından karşılaştırılarak incelenmiştir.</p> <p>1927 yılında Ekrem Besim Bey tarafından yayıma hazırlanmış olan bu defterin içeriğinde, giriş kısmında Ekrem Bey'in bir mukaddimesi ve devamında Konya, Karaman, Urfa yörelerinden derlenmiş olan, birisi sözsüz oyun havası olmak üzere toplam 34 eser bulunmaktadır. Ekrem Besim Bey'in mukaddimesi ve 34 eser Osmanlı Türkçesinden günümüz harflerine aktarıldıktan sonra TRT repertuvarı ve Nota Arşivleri isimli siteden başlık kısımlarında bulunan isimleri ve güfteleri ile aramalar yapılmış, bulunan eserler usûl, yöre, melodik yapı ve güfte benzerlikleri bakımından karşılaştırılmıştır. Bu karşılaştırmalar sonucu defterde bulunan Şerif Hanım Türküsü, Âşıkın Yaylası, Ağlama Yâr Ağlama, Petekte Üzüm başlıklı eserlerin sayılan özellikler bakımından benzer nüshalarına ulaşılmıştır.</p> <p>Bu çalışma ile 5 no'lu defterde bulunan 34 adet eserin notası, günümüz harflerine aktarılması yapılan güfteleriyle birlikte tekrardan yazılmış ve icrâ için uygun hale getirilmiştir.</p>			
Anahtar Kelimeler: Dârülelhan, Anadolu Halk Şarkıları, Konya Türküleri, Karaman Türküleri, Urfa Türküleri			

Sakarya University
Institute of Social Sciences Abstract of Thesis

Master Degree	☒	Ph.D.	☐
Title of Thesis: Transferring Dârülelhan Corpus Anatolian Folk Songs No 5 Notebook to Recent Turkish And Examination			
Author of Thesis: Emrah ÖNDEŞ		Supervisor: Assoc. Prof. Ferdi KOÇ	
Accepted Date: 10.06.2019		Number of Pages: viii (prep.) + 174 (main body) + 29 (app.)	
Department: Basic Scienses		Subfield: Musicology	
<p>In this research, after being expressed briefly about the history of Dârülelhan and the note publications, being transferred the notebook of Dârülelhan Corpus Anatolian Folk Songs No 5-6 Notebooks to our recent Turkish language and whether the works are registered or not, due to its lyrics, it has been aimed that the similarities are revealed.</p> <p>In the begining of the research, firstly, the works that take part in the Dârülelhan Corpus Anatolian Folk Songs No 5 notebook have been transferred to our recent Turkish language, then, in point of their similarities, it has been commented by comparing with the works that obtained from the TRT repertoire and Note Archives sites.</p> <p>In 1927, in the content of this notebook that has been ready to publication by Ekrem Besim Bey, total 34 folk songs(only one is wordless traditional dance music), which has been compiled from the region of Konya, Karaman, Urfa, and an introduction of Ekrem Besim Bey are taken part in the introduction. After Ekrem Besim Bey's introduction and 34 folk songs have been transferred from Ottoman Turkish language to our recent letters, it has been made researches from the TRT repertoire and Nota Arşivleri sites with the names and lyrics which take part in their titles, the found folk songs have been compared with the similarities in point of rhythm, region, melodic structure. In the result of these comparisons, in point of these features, it has been reached to similar copies of Şerif Hanım Türküsü, Aşıkın Yaylası, Ağlama Yar Ağlama, Petekte Üzüm that take part in the notebook.</p> <p>With this research, the notes of 34 folk songs that take part in the no 5 Notebook, have been written again with lyrics that transferred to our recent letters and they have been became appropriate for execution.</p>			
Keywords: Darülelhan, Anatolian Songs, Konya Songs, Karaman Songs, Urfa Songs			

GİRİŞ

Meşk geleneği ile aktararak Cumhuriyet dönemine kadar gelen birçok eser usta-çırak ilişkisi ile aktarılmış ve günümüz mûsikî temellerinin atılmasına vesile olmuştur.

Osmanlı Devleti'nde, Batılılaşma hareketleri neticesinde resmi sanat kurumlarının kurulması hususunda çalışmalar yapılmış, günümüzdeki bazı sanat kurumlarının temelleri atılmıştır. Bu kurumlardan birisi Dârülbedâyi'dir. Ağırlıklı olarak tiyatro okulu olmasına karşın, bünyesinde müzik eğitimi de bulunmaktaydı. Pek verimli olamadığı düşünülen kurum kısa sürede kapanmıştır. Dârülbedâyi'de kazanılan tecrübeler, resmi anlamda ilk mûsikî okulu olan Dârülelhan'ın eğitim-öğretim faaliyetlerinde daha sistemli bir şekilde kurumlaşmasını sağlamıştır.

İlk olarak Dârülelhan ismiyle kurulan kurum ardından İstanbul Belediye Konservatuvarı ismiyle hayatına devam etmiştir. Daha sonra İstanbul Üniversitesine bağlanarak İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuvarı adıyla günümüzde eğitim-öğretim faaliyetlerine devam etmektedir.

Dârülelhan kurulduğu dönemde Türk Mûsikîsi ve Batı Müziği sanatçıları arasında çekişmelere sahne olmasına rağmen, o dönemde ve geçmişte yapılmış birçok eserin, çalışmanın günümüze ulaşmasını sağlamıştır. Türk Mûsikîsi eserleri notaya alınmış, Türk Halk Müziği derlemeleri yapılmış, makaleler yazılmış ve yayım faaliyetleri yapılmıştır.

Araştırmanın Konusu

Dârülelhan Külliyyatı Anadolu Halk Şarkıları 5 No'lu Defterin Günümüz Türkçesine Aktarılması ve İncelenmesi isimli bu araştırmanın birinci bölümünde, Dârülelhan'ın tarihçesinden ve nota yayım faaliyetlerinden bahsedilmiştir. İkinci bölümünde, Dârülelhan Külliyyatı *Anadolu Halk Şarkıları 5 no'lu* defterde bulunan 34 adet eser TRT repertuarından, Nota Arşivleri sitesinden, Aytaç Ergen Türk Müziği Nota Arşiv programından, başlık kısımlarında bulunan isimleri ve güfteleri ile birlikte mukayese amacıyla taranmıştır. Üçüncü bölümünde ise, Dârülelhan Külliyyatı *Anadolu Halk Şarkıları 5 no'lu* defterin giriş kısmında bulunan Ekrem Besim Bey'in mukaddimesi, içeriğinde bulunan 34 adet eser ve son kapak kısmında bulunan bilgiler Osmanlı

Türkçesinden günümüz Türkçesi'ne aktarılmıştır. Bu araştırma, Dârülelhan Külliyyâtı *Anadolu Halk Şarkıları 5* no'lu defteri kapsamaktadır.

Araştırmanın Önemi

Dârülelhan Külliyyâtı *Anadolu Halk Şarkıları 5* no'lu defterde bulunan eserlerin, repertuvar araştırması yapılarak, kayıtlı olmayanların günümüz repertuvarına kazandırılması, defterde bulunan eserlerin benzer çalışmalara kaynak teşkil etmesi açısından önemli olduğu düşünülmektedir.

Araştırmanın Amacı

Bu çalışmada Dârülelhan'ın tarihçesinden ve yaptığı nota yayımlarından kısaca bahsedildikten sonra öncelikle Dârülelhan Külliyyâtı *Anadolu Halk Şarkıları 5* no'lu defterin günümüz Türkçesi'ne aktarımı yapılmıştır. Ayrıca içeriğinde bulunan eserlerin TRT repertuvarında kayıtlı olup olmadığı, güfteleri, melodik yapıları, yöreleri ve usûlleri itibariyle benzerlikler gösterenlerin ortaya çıkarılması amaçlanmıştır.

Araştırmanın Yöntemi

Bu çalışma tarama yöntemi kullanılarak hazırlanmıştır. Öncelikle Dârülelhan Külliyyâtı *Anadolu Halk Şarkıları 5* no'lu defterde bulunan eserler günümüz Türkçesine aktarılmış ardından da TRT repertuvarından ve Nota Arşivleri sitesinden, alınan eserlerle benzerlikleri bakımından karşılaştırılarak incelenmiştir.

Araştırmanın içerisinde bulunan ve çalışmaya kaynak teşkil eden eserlerin güftelerinde bulunan bazı kelimeler(kal'a, yeğit, Urumili, döğüşelim, çıkdım, şaşdım, ekdim, bıçakda, eritdin, derd, basdı, görebilmem, tahtdan, aha da, beğim, göynüm, alupdur, kalupdur, karalupdur, sararupdur, isterem, lo lo, birin, alam), o yörenin ağız özellikleri, hece uyumu, telaffuz gibi etkenler göz önünde bulundurularak, melodik yapısının da etkilenmemesi için aynı şekliyle aktarılmıştır.

BÖLÜM 1: DÂRÜLELHAN'IN KISA TARİHÇESİ VE NOTA YAYIMCILIĞI

1.1. Dârülelhan'ın Kısa Tarihçesi

II. Meşrutiyet döneminde Saray teşkilatının küçülmesi sonucu Muzıkay-ı Hümâyûn'un konumu, merkez askeri bandosu, Sarayın orkestrası olmasına sebep olmuş, bunun sonucu olarak da Batı tarzında bir müzik okulu ihtiyacı ortaya çıkmıştı (Öztuna, 1987, 67-68).

Yukarıdaki ihtiyacı karşılamak için kurulmuş okullardan birisi Dârülbedâyi'dir. Bu Kurum Paris'ten getirilmiş olan tiyatro sanatçısı Andre Antoine' nin müdürlüğe getirilmesi ile 1914 yılında çalışma ve eğitimlerine başlamıştır. Hem tiyatro hem de mûsikî okulu olması için açılmış olan bu kurumda, tiyatro bölümünün müdürlüğüne Reşad Rıdvan, mûsikî bölümünün müdürlüğüne ise Ali Rıfat Bey getirilmişti. Mûsikî Bölümü Şark ve Garp Mûsikîsi olmak üzere iki bölüme ayrılmaktaydı. Şark Mûsikîsi Bölümü'nde klasik mûsikînin unutulmasına engel olmak ve bu eserleri orijinal olarak notaya almak, gelecek nesillere aktarmak amaçlanmaktaydı. Dârülbedâyi kurulurken tiyatro sanatını, sahne müziğini, Türk ve Batı Mûsikîsi'ni bir bütün halinde ele almak amaçlanmıştı. Bu okulun açılışı savaş dönemine denk geldiği için, Paris'ten getirilmiş olan Antoine ülkesine dönmek durumunda kalmıştır. Bu nedenle okulun resmi olarak açılışı ertelenmiştir. Batı Mûsikîsi bölümü kapatılmış, Tiyatro ve Türk Mûsikîsi bölümü zorluklar altında çalışmalarına devam etmeye çalışmıştır. Yaşanan zorluklardan dolayı Türk Mûsikîsi bölümü de hayatına devam edememiştir.

Devam eden müzik okulu ihtiyacı ile Maârif Umûmiyye Nezâreti tarafından kurulan Mûsikî Encümeni bir talimatnâme hazırlamış, kadın ve erkeklere ayrı olacak şekilde adı "Dârülelhan" olan mûsikî okulu açılması kararlaştırmıştır. Bestekâr ve eski Washington büyükelçisi Yusuf Ziya Paşa ve Müzik Encümeni tarafından hazırlanan yönetmelik, Sultan Reşat'ın onayı ile kabul edilmiş ve yürürlüğe girmiştir (Özcan, 1993, 518).

Dârülelhan'ın eğitim ve öğretim faaliyetleri, içinde bulunulan durumlara göre, o zamanki şartlarda başarılı olduğu söylenebilir. Üç kısımdan oluşan bu faaliyetler, Türk ve Batı Mûsikîsi eğitim öğretim çalışmaları, sanatsal çalışmalar ve yayın faaliyetleri

olmak üzere sıralanabilir. Başkanlığını Yusuf Ziya'nın yürüttüğü Müzik Encümeni'nin "Dârülelhan Talimatnâmesi" adıyla hazırladıkları yönetmelikte, Batı Mûsikîsi de yer alırken Türk Mûsikîsi'ne ağırlığın daha çok verildiği görülmektedir (Kolukırık, 2015, 27). Dârülelhan Tâlimatnâmesi Sultan Reşâd'ın emri ile 1 Ocak 1917 tarihli Takvim-i Vekayi gazetesinde yayımlanmıştır (Özden, 2015, 121)

Dârülelhan'ın ilk yıllarında eğitimci kadrosunda Muallim İsmail Hakkı Bey, Leon Hancıyan, Refik Bey, Ziyâ Bey, Dürrü Bey, Zekâizâde Ahmet Efendi gibi mûsikî sanatkârları bulunmaktaydı. (Özcan, 1993, 519).

Dârülelhan'ın kurulmasında büyük katkısı olan kişilerden birisi Abdülkâdir Bey'dir. Türk Mûsikîsi'nin çağın gerektirdiği yeniliklere göre öğretilecek bir okula ihtiyaç olduğunu savunan Abdülkâdir Bey, bu sebepleri içeren bir lâyhâyı Maârif Nezâretine sunmuştur. Bu süreçte yaşanan bir durum Abdülkâdir Bey'in sunduğu lâyihanın işlenmesi sürecini hızlandırmıştır. Türk Mûsikîsi icrâcılarının Almanya'da verdiği bir konser sırasında, yeteri kadar Türk Mûsikîsi örnekleri sergileyemediklerinden dolayı bu durum bir hayli gündemi meşgul etmiş ve Dârülelhan'ın açılması sürecini hızlandırmış ve vesile olmuştur (Ayangil, 2018, 20-21).

Açılmış olan bu kurumun I. Dünya Savaşı dönemine denk gelmesi, Osmanlı Devleti'nin bu savaşta mağlup olması gibi birçok sonuçtan dolayı, kurumun erkek bölümü çok geçmeden kapatılmıştır. Türk Müziği çalgı eğitimi bölümünün kadınlar bölümü, sekiz kişilik öğretim elemanları ile hayatına devam etmeye çalışmıştır (Kolukırık, 2015, 45).

Dârülelhan kurumu, 14 Eylül 1924 tarihinde İstanbul Valisi Haydar Bey'in çabalarıyla tekrardan eğitim çalışmalarına başlamış ve kurumun müdürlüğüne Almanya'da müzik eğitimi almış ve bestekâr olan Musa Süreyya Bey getirilmiştir. Kurumun tekrardan açılışı sırasında konuşma yapan Musa Bey'in şu sözleri: "Dârülelhan'ın yurdun musiki hayatını makul ve esaslı gelişme kabiliyeti olan akımlara götürecektir bir merkez" şeklinde tanımlaması dikkat çekicidir (Ayangil, 2018, 21).

Cumhuriyet'in de ilanından sonra yukarıda da görüldüğü gibi Musa Süreyya Bey'in sarfettiği bu sözler, zor şartlar altında bulunan devletin Türk Mûsikîsi'ni sonraki kuşaklara aktarabilmek, yenilenmiş, günün şartlarına ayak uydurabilecek şekilde bir Türk Mûsikîsi oluşturabilmek için gerekli çalışmaların yapılacağı konusu anlaşılmaktadır.

Dârülelhan yeniden açıldıktan sonra, kuruma eğitim için başvuracak öğrencilerde altı senelik temel eğitimlerini tamamlamış olanlar veya o duruma yakın bilgilere sahip olmak zarureti aranmaktaydı. Bu kurumda öğrenci olmak isteyen kişiler sadece bir sınıfa kayıt olabiliyorlardı. Kurumda Ses eğitimi, keman, viyolonsel, kompozisyon, ahşap ve madeni sazlar vb. dersler programa dahil edilmişti. Batı Mûsikîsi bölümünde okuyanlar, Türk Mûsikîsi Nazariyatı ve Tarihi derslerinden de faydalanabiliyorlardı. Kurumda hazırlık sınıfı da bulunmaktaydı. Bu sınıfta daha önce mûsikî eğitimi almamış kişiler eğitim görmekteydiler. Kurumun ders programı Avrupa’da teşkil edecek benzer kurumların programlarından alınmıştı. Kurumdan mezun olabilmek için öğrencilere bir sınav uygulanır ve o şekilde mezun edilirlerdi (Kolukırcık, 2015, 46-48).

Dârülelhan’da Türk Mûsikîsi adına dönemin sanatçıları, kurumun daha ileriye taşınması adına emek harcamışlardır. Dârülelhan, ilk defa nota yayımcılığı yapmıştır. Türk Mûsikîsi klasik eserlerinin geleceğe aktarılabilmesi için tespit, muhafaza hizmetlerinde bulunmuştur. Çok sesli müziğin tanınıp yaygınlaştırılabilmesi için hizmetlerde bulunmuştur (Paçacı, 1994, 48).

Dârülelhan yukarıda sayılan hizmetlerine devam ederken çeşitli sebeplerle Dârülelhan’ın Türk Mûsikîsi bölümünün kapatılması ve İstanbul Belediyesi’ne bağlanması hususu gündeme gelmiştir. Bu konudaki düşüncelerin sahibi Zeki Üngör ve Musa Süreyya Bey, 1926 tarihinde hazırladıkları raporu Milli Eğitim Bakanlığı’na sunmuştur. Sunulan rapor sonucu o dönem içerisinde müzikle ilgilenen kişilerin olmasına rağmen Dârülelhan’ın yönetmelik ve öğretim programı değiştirilmiştir. Ardından da Türk Mûsikîsi Bölümü Dârülelhan’dan çıkarılarak “İstanbul Belediye Konservatuarı” ismi ile açılmıştır (Paçacı, 1994, 54).

“İstanbul Belediye Konservatuarı” ismiyle açılan bu yeni kurumda Türk Mûsikîsi eğitimine yer verilmemiştir. Sadece başkanlığını Rauf Yektâ Bey’in yürüttüğü “Alaturka Mûsikî Tasnif ve Tespit Heyeti” Türk Mûsikîsi çalışmalarına devam etmiştir. 1930 yılında hazırlanan yeni yönetmelikte Türk Mûsikîsi’ne yer verilmemesinden ötürü sahne sanatları ve halk müziği ile ilgili çalışmalar ön planda tutulmuştur. İstanbul Belediye Konservatuarı’nda Batı Müziği eğitimi ön planda tutulduğundan dolayı sert tepkilerle alıp, Türk Mûsikîsi bölümünün açılması bu şekilde sağlanmıştır. Yeni açılan Türk Mûsikîsi Bölümü’nün başına Hüseyin Sadeddin Arel getirilmiş ve Dr. Suphi Ezgi gibi önemli müzik adamlarıyla değerli çalışmalar yapmışlardır (Özalp, 2000, 72-74).

1.2. Nota Yayımcılığı

Dârülelhan, eğitim öğretim faaliyetlerinin yanında Klasik Türk Mûsikîsi ve Türk Halk Mûsikîsi alanlarında da çalışmalar yapmış, mûsikî alanındaki eserleri gelecek kuşaklara aktarma hususunda önemli görevler üstlenmiştir. Meşk yolu ile öğrenilen Türk Mûsikîsi eserlerinin notaya alınıp kayıt altına alınmamasından dolayı zengin Türk Mûsikîsi geçmişine ait eserlerden bir çoğu yok olup kaybolmuş, günümüze ulaşamamıştır.

Dârülelhan'dan İstanbul Belediye Konservatuarı olmasına kadar ve devamındaki süreçte Tasnif ve Tespit Heyeti'nin yaptığı çalışmalarla birçok mûsikî eseri kayıt altına alınarak günümüze ulaştırılma hususunda büyük emekler harcanmıştır.

1923'ten sonra Cumhuriyet'in ilan edildiği dönemlerde Dârülelhan tarafından iki bine yakın anket fişi hazırlanmış, Milli Eğitim Bakanlığı tarafından Anadolu illerine gönderilmiştir. Yaklaşık üç yıllık bir süreç sonucunda 85 adet nota, iki defter şeklinde hazırlanarak 1926 yılında yayımlanmıştır. Ancak anket fişi ile derleme çalışmalarının yeterli olmadığı düşüncesiyle bu çalışmadan vazgeçilmiş ve belirlenen yörelere derleme gezileri düzenlenerek, dinleyip kaydetme yolu ile çalışmalara devam edilmiştir (Paçacı, 1994, 21).

1925 yılında anket fişi ile yapılan çalışmalar devam ederken, ilk defa derleme gezilerine de başlanılmıştı. Yapılan bu ilk derleme gezisinde Seyfettin Âsâf ile Mehmet Sezâî Âsâf emek harcamaktaydı. Bu iki kardeş herhangi bir cihaz kullanmadan, eserleri icra eden kişileri dinleyerek notaya almışlar ve Avrupa'da aldıkları eğitimden ötürü, dinlediklerini Batı Müziği kuralları ile yazmışlardır. Bu husustan ötürü ilk derleme gezileri büyük eleştiri almıştır. Seyfettin Âsâf ve Mehmet Sezâî Âsâf'ın derlediği bu eserler *Yurdumuzun Nağmeleri* isimli kitapta, 1926 yılından yayımlanmıştır (Kolukırık-Çelik, 2012, 795).

Başarısız olduğu düşünülen ilk derleme çalışmalarından sonra Avrupa'da bulunan Cemal Reşit Rey vasıtasıyla fonograf cihazı getirilmiştir. Getirilen bu fonograf sayesinde Yusuf Ziyâ Bey, Dürrü Bey, Rauf Yektâ Bey ve Ekrem Besim derleme gezilerinde 250 eser derlemişlerdir (Balkılıç, 2009, 158).

Derlenmiş olan bu türküler yayımına başlanan *Anadolu Halk Şarkıları* defterlerinin ilk basımlarında yayımlanmıştır. Gezilerde Ereğli, Konya, Manisa, Aydın, Karaman

yörelereinden 250 eser derlenmiştir. İstanbul Belediye Konservatuarı ismini aldığı dönemlerden sonra da derleme çalışmaları devam etmiş, Kastamonu, Ankara, İnebolu, Çankırı, Eskişehir, Bursa, Kütahya yörelereinden 200'e yakın eser derlenmiştir. Karadeniz ve Doğu Anadolu yörelereini kapsayan illerde de yapılan derleme çalışmalarında, Rize, Trabzon, Giresun, Sinop, Gümüşhane, Bayburt, Erzincan, Erzurum illereinden 300 tane eser derlenmiştir. Bu gezilerden derlenmiş olan 670 adet eser, 12 ayrı defter şeklinde yayımlanmıştır (Balkılıç, 2009, 158-159).

Dârülelhan tarafından yapılan Halk Türkülerini derleme çalışmalarının yanı sıra Klasik Türk Mûsikîsi eserlerini de gelecek kuşaklara aktarabilmek için notaya alarak yayım faaliyetleri olmuştur.

“Dârülelhan Külliyyâtı” isimli bu yayım çalışmasıyla Klasik Türk Mûsikîsi eserlerinin notaları 1924 yılı itibariyle yayımlanmıştır. 180 fasikülden oluşan külliyyatta 120'si Dârülelhan tarafından Osmanlı Türkçesi, 60'ı da günümüz harfleri ile İstanbul Konservatuarı neşriyatı ismi ile yayımlanmıştır. Yayımlanan bu fasiküllerin içeriklerinde 199'u sözlü, 60'ı ise saz eseri olmak üzere nota sayısı 259'dur (Kaçar, 2018, 45-46).

Türk Halk Mûsikîsi ve Klasik Türk Mûsikîsi nota yayımlarından başka, dinî eserlerin de yayımlandığı bir neşriyat olup, *İstanbul Konservatuarı Neşriyatı* adı ile yayımlanan bu neşriyat beş ciltten oluşmaktaydı. 1931-1933 yıllarında devam eden bu çalışmalar Ali Rıfat Çağatay, Zekâizâde Ahmet Irsoy, Rauf Yektâ Bey ve Suphi Ezgi tarafından notaya alınıp yayımlanmıştır. Birinci ciltte 27 adet Mevlid Tevşihî, ikinci ciltte 45 adet ilâhî, üçüncü ciltte yine 45 adet ilâhî, dördüncü ve beşinci ciltlerde ise *Bektâşî Nefesleri I* ve *Bektâşî Nefesleri II* olmak üzere 85 eser bulunmaktaydı (Kaçar, 2018, 47-49).

Bilgileri verilen neşriyatların haricinde 7 sayısı bulunan ve makalelerden oluşan *Dârülelhan Mecmûası*, üç ciltten oluşan *Zekâî Dede Külliyyâtı*, *Büselikli Fasıllar*, *Tanbûri Mustafa Çavuş'un 36 Şarkısı*, *Mevlevî Âyinleri*, *Nazarî ve Amelî Türk Mûsikîsi* (Kaçar, 2018, 49-52) gibi nota ve dergi yayımları Dârülelhan ve daha sonra İstanbul Belediye Konservatuarı ismini almış olan kurumda devam etmiş, geçmişe, o döneme ait birçok eser ve bilginin günümüze ulaşmasına vesile olmuşlardır.

BÖLÜM 2: DÂRÜLELHAN KÜLLİYÂTI ANADOLU HALK ŞARKILARI 5 NO'LU DEFTERİN İNCELENMESİ

“Dârüelhan Külliyyatı *Anadolu Halk Şarkıları* 5 No’lu Defterin İncelenmesi” isimli bu bölümde, 5 no’lu defterde bulunan Osmanlı Türkçesi ile yazılmış notalar günümüz Türkçe harflerine aktarıldıktan sonra TRT repertuarından, Nota Arşivleri isimli siteden ve Aytaç Ergen Türk Müziği Nota Arşiv programından, başlık kısımları ve güfteleri ile birlikte taramalar yapılmıştır. Ulaşılan aynı isimli eserler veya güfteleriyle ulaşılan eserler, 5 no’lu defterde bulunan türkülerle güfte, melodik, yöre ve usûl benzerlikleri bakımından karşılaştırmalar yapılmıştır. Öncelikle Dârüelhan Külliyyatı *Anadolu Halk Şarkıları* 5 no’lu defterde bulunan türkülerin nüshalarında bulunan güfteleri ve notaları ardından da aynı başlık veya benzer güftelerle ulaşılan nüshalar arka arkaya eklenmiştir. 5 no’lu defterde bulunan türkülerini başlıkları, yöreleri ve usûlleri aşağıdaki tabloda gösterilmiştir;

Tablo 1.**Dârülelhan Külliyyâtı Anadolu Halk Şarkıları 5 No'lu Defterde Bulunan Türküler**

	Türkülerin Başlıkları	Türkülerin Yöreleri	Türkülerin usûlleri
1.	Derebeyi Türkülerinden	Konya	7/8
2.	Şâkir Efendi	Konya	4/4
3.	Zümrüdüankâ	Konya	4/4
4.	Yaylı Geldi Kapılara	Karaman	2/4
5.	Şu Dere Aşmak İster	Karaman	4/4
6.	Derebeyi Türkülerinden	Konya	4/4
7.	Şerif Hanım Türküsü	Konya	4/4
8.	Aşamadım Bergama'nın Elinden	Karaman	2/4
9.	Bülbül Türküsü	Konya	4/4
10.	Derebeylerinden Bozbeyoğlu'nun Türküsü	Konya	5/8
11.	Çay Kenarı	Konya	4/4
12.	Âşıkın Yaylası	Konya	2/4
13.	Hapishaneler Türküsü	Karaman	4/4
14.	Yavaş Bağla Potinimin Bağını	Karaman	9/8
15.	Fırın Üstünde Fırın	Konya	4/4
16.	Yine Cûş Eyledi	Urfa	9/8(evfer)
17.	Ağlama Yâr Ağlama	Urfa	8/8 (katıkofti)
18.	Ufacık Taşlardan	Urfa	2/4
19.	Bu Derede Bastı Bizi	Urfa	6/8
20.	Harman Yeri Sürseler	Urfa	9/8 (evfer)
21.	Gele Gele Geldim Bu Kara Taşa	Urfa	2/4 (düyek)
22.	Aha da Gel	Urfa	9/8 (evfer)
23.	Kal'anın Altında	Urfa	5/8 (Türk Aksağı)
24.	Gidin Bulutlar	Urfa	2/4 (düyek sofyan)
25.	Çaya İndim Ağladım	Urfa	2/4 (düyek sofyan)
26.	Karanfil Ekilende	Urfa	4/4
27.	Ben Sıkمامı Türküsü	Urfa	4/4
28.	Elinde Altın Terazi	Urfa	2/4
29.	Arabası Mavi Boya	Urfa	9/8
30.	Petekte Üzüm	Urfa	2/4
31.	Oyun Havası	Urfa	2/4
32.	Giderim Ben de Ben de	Urfa	4/4
33.	Sandığımı Açamadım	Urfa	2/4
34.	Pınar Başında Türküsü	Urfa	2/4 (düyek sofyan)

2.1. Derebeyi Türkülerinden

Türkünün başlık kısmında bulunan “Derebeyi Türkülerinden” araması ile herhangi bir notaya ulaşılamamaktadır. Türkünün ilk kıtası olan “Davran Kır At Davran” araması ile “Davran Kır At Davran Sivri’ye Davran” isimli haliyle TRT repertuarında kayıtlı olduğu görülüp, notasına ulaşılamamaktadır. Köroğlu’na ait bir şiirde de “Davran Kırat Davran” sözleri kullanılmıştır. Köroğlu’na ait bu şiirin sözleri de aşağıdadır;

Davran Kırat davran, yokuşa davran

Yokuşun başında soyuldu kervan

Düşman karşısında ne yapsın savran

Estir Kıratım es, yâre gidelim

Dost, düşman içinde sila edelim

Kıratı sorarsan yedidir yaşı

İridir gövdesi, ufaktır başı

Dizgini çekende un eder taşı

Estir Kıratım es, yâre gidelim

Dost, düşman içinde sila edelim

Yokuşa yukarı tavşan sekişlim

Bayıra aşağı ceylan büküşlüm

Alnı akıtmalı, göğsü nakışlım

Estir Kıratım es, yâre gidelim

Dost, düşman içinde sila edelim

(<https://edebiyatvesanatakademisi.com/siirler/detay/davran-kirat-davran/13789>.)

2.2. Şâkir Efendi

Türkünün başlık kısmında bulunan “Şâkir Efendi” araması ile TRT repertuarında kayıtlı iki adet esere ulaşılmaktadır. Ulaşılan bu eserler;

- a. Şâkir Efendi De Dediğin(Uzun Hava)

b. Şâkir Efendi Derler Geldim Yanına [notaya ulaşılamamaktadır]

Ulaşılan “Şâkir Efendi De Dediğin(Uzun Hava)” türküsü incelendiğinde 5 no’lu defterde bulunan notanın usûlü 4/4’lük iken, “Şâkir Efendi De Dediğin(Uzun Hava)” isimli türkünün serbest(usûlsüz) bir şekilde notaya alındığı ve melodik yapı olarak da farklı olduğu görülmektedir. Güfte bakımından incelendiğinde ise, 5 no’lu defterde bulunan notanın ilk kıtasındaki güftelerle, Resim 2’de bulunan notanın üçüncü kıtasındaki güftelerin benzerlik gösterdiği görülmektedir. Türkülerin güfte ve notaları aşağıdır;

Şâkir Efendi

Şâkir Efendi derler de geldim yanına

Katillik düşer mi senin şânına

İ'dam evrâkını takdın boynuma

Efendim efendim Şâkir Efendim

İfadede yardım eyle efendim

Şâkir Efendi derler de yüzüme baktı

Olanca tüylerim ayağa kalktı

Bağladı sicimi de boynuma taktı

Asıyorlar beni gel ağla bana

Nasıl dayanayım beyim sana

Bilseydim Sungurlu'ya gitmezdim

Gâfil durup ta martinimi vermezdim

Sol böğrümde döğseydi de ölmezdim

Kanmaz uykulardan kaldırman beni

Ben de bir yiğidim öldürmen beni (Anadolu Halk Şarkıları, 1927, 2)

Resim 1:

Şâkir Efendi (5 No'lu Defterde Bulunan Nüsha)

Şâkir Efendi
نونه

نه في يا دم كل ده لرديردي فن اكرشا آه
فوبوي دك طاق في قي را او تام اع نه في شا نكسه مي شردو لك تل قا
دم فن اكر شا دم فن اكر شا دم افن له اي دم يار ده ده قا ا
بيليم بيم سونفور لوبو كيتيم دم غافل دور و بيه تينمي و بريم دم
صول بوكر مده دكسيري ده اوليم قانمز ارنجولر دده قال لولك في
به ده برنجيم اولر دورولك في ساكر افندي ديرلر ده يوزيمه نافتدي
اولونجو تو بريم امانه قالغدي باغندي ديميجيمي ده بويمجه قدي
آصبورلجي كلما غند بلا فصله يازيم بجهم طه ساكر افندي ديرلر ده
بيليم بانكه قفلاك دوسرمي سنيك سانيكه اهلهم اوراقني طاقون
بويمجه اقدم اقدم ساكر افندي افاده ده باردم ايل اقدم

Kaynak: Anadolu Halk Şarkıları, 1927, 2.

Resim 2:

Şâkir Efendi Dediğın(Uzun Hava)

DERLEYEN
Plaktan yazıldı

YÖRE
ORTAANADOLU

DERLEME TARİHİ

KAYNAK KİŞİ
BALCIOĞLU MEHMET EFE

ŞAKİR EFENDİ DEDIĞİN

NOTALAYAN
AHMET TURAN ŞAN

SERBEST

1. ŞA KI RE FEN Dİ DE DE Dİ Ğİ N YÜ ZÜ ME BAK
TI (SAZ) O LAN CA TÜY LE Rİ M
A YA ĞA KALK TI OF (SAZ) O KU MA DA NEL LE Rİ Mİ BOY NU
MA DAK TI KAN MA ZUY KU LA RA Mİ YAT TI N
KAL DIR MAN BE Nİ (SAZ) BEN DE Bİ RAS LA Nİ M ÖL DÜR MEN BE Nİ OF (SAZ)
2. İS Kİ LİP ÜS TÜN DE DE BİR KA RA BU LUT
AN NE BEN Ğİ Dİ YO RU M SEN BE Nİ U NUT
AS MA YA GÖ TUR DÜ LE R BİR BA BA YI ĞİT

ŞAKİR EFENDİ DEDIĞİN YÜZÜME BAKTI
OLANCA TÜYLERİM AYAGA KALKTI OF
OKUMADAN ELLERİNİ BOYNUMA TAKTI

İSKİLİP ÜSTÜNDE BİR KARA BULUT
ANNE BEN GİDİYORUM SEN BENİ UNUT
ASMIYA GÖTÜRÜYÖRLER BİR BABAYIĞIT

ŞAKİR EFENDİ DEDIĞİN GELDİM YANINA
BU İŞLER DE DÜŞER Mİ ŞANINA
NASIL DA KASTETTİN KIYDIN BENİM CANIMA

KANMAZ UYKULARDAN KALDIRMAN BENİ
BEN DE BİR ASLANIM ÖLDÜRME BENİ

KANMAZ UYKULARDAN KALDIRMAN BENİ
BEN DE BİR ASLANIM ÖLDÜRME BENİ

KANMAZ UYKULARDAN KALDIRMAN BENİ
BEN DE BİR ASLANIM ÖLDÜRME BENİ

Kaynak:

http://www.sanatmuziginotalari.com/thm/thm_nota_inderme.asp?notaid=7455&mode=1&sessionid=1006239483

2.3. Zümrüdüankâ

Türkünün başlık kısmında bulunan “Zümrüdüankâ” ve ilk güftesi olan “Gökten De İner Mi Zümrüdüankâ” araması ile elimizdeki Dârülelhan nüshasından başka bir notaya ulaşamamıştır.

2.4. Yaylı Geldi Kapılara

“Yaylı Geldi Kapılara” araması ile ulaşılan nota incelendiğinde; yöre, usûl ve melodik yapısı bakımından farklı olduğu görülmektedir. Türkünün usûlü 5 no’lu defterde 2/4’lük iken bulunan notada 4/4’lük olarak, yöresi ise 5 no’lu defterde Karaman iken, TRT repertuarında bulunan notada Konya-Bozkır olarak yazılmıştır. Güfteleri incelendiğinde ise Resim 4 ve Resim 5’te bulunan notada üç kıta ve bağlantı kısmı olduğu görülüp, birinci kıtasındaki güftelerin, 5 no’lu defterdeki notanın ilk kıtasındaki güftelerle, ikinci kıtasındaki güftelerin, 5 no’lu defterdeki üçüncü kıtadaki güftelerle benzerlik gösterdiği, bağlantı kısımlarının farklı olduğu görülmektedir. Türkülerin güfte ve notaları aşağıdadır;

Yaylı Geldi Kapılara

Yaylı geldi kapılara dayandı

Allı gelin karyoladan uyandı

Âh seni vuran zâlim nasıl dayandı

Âman nalbant kıyma da benim cânıma

Bu mesullük kalmaz senin yanına

Pazar yeri eğil eğil eğiler

Kavakta kuşlar çiğil çiğil çağılar

Bu dert beni iflah etmez yeğiler

Kıyma da nalbant kıyma da benim cânıma

Bu mesullük kalmaz senin yanına

Âh vara vara iki sokak arası

Yaktı beni kaşlarının karası

Sende kurşun bende kama yarası

Kıyma da nalbant kıyma benim cânıma

Bu mesullük kalmaz senin yanına (Anadolu Halk Şarkıları, 1927, 3)

Resim 3:

Yaylı Geldi Kapılara (5 No'lu Defterde Bulunan Nüsha)

قره ماهه

یایلی کلدی قیولره

مان آ مان آ دی یان دا ره لا بو قا دی کل لی یای

دا یان دی لین که لی ال یو قار دن له

دی یان او مان آ دی یان او

یای کلدی قیولره دی یان دی
الای ملسه قاریولره نه آویان دی
آه سخی وورانه نظام ایشل دیان دی
آمانه نعلینده قیولره نهیم جهانغه
بو مسؤللك قالماسنك یانغه

آه وار ه وار ه ایچی سو فامه آراسی
یاقدی بی قاشلرینک فاره سی
سئلده قوزشون بده قما یاره سی
قیولره نعلینده قیولره نهیم جهانغه
بو مسؤللك قالماسنك یانغه

Kaynak: Anadolu Halk Şarkıları, 1927, 3

Resim 4:

Yaylı Geldi Kapılara Dayandı (1. Sayfa)

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR No : 3882
İNCELEME TARİHİ : 11. 3. 1993

DERLEYEN
NİDA TÜFEKÇİ

YÖRE
KONYA / Bozkır
KAYNAK Kişisi
ALİ SANDAL / ORHAN GÜLER

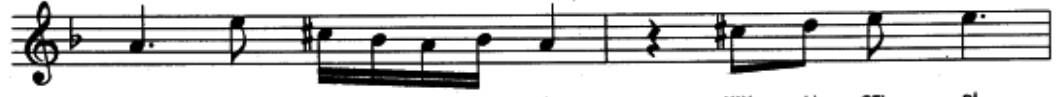
YAYLI GELDİ KAPILARA DAYANDI

DERLEME TARİHİ
24. 12. 1957
NOTALAYAN
NİDA TÜFEKÇİ

SÜRE :

(SAZ

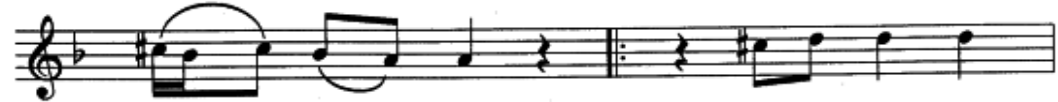
YAY LI GEL Dİ
Gİ DE Gİ DE
ME ZA Rİ Mİ

KA PI LA RA DA YAN DI
I KI SO KAK A RA SI
DE RİN E ŞİN BOL OL SUN

YAY LI GEL Dİ KA PI LA RA
Gİ DE Gİ DE I KI SO KAK
ME ZA Rİ Mİ DE RİN E ŞİN

DA YAN DI NE Cİ BOĞ LAN
A RA SI SEN DE KUR ŞUN
BOL OL SUN E Dİ RA Fİ

Kaynak:

http://www.sanatmuziginotalari.com/thm/thm_nota_inderme.asp?notaid=8287&mode=1&sessionid=1006239483.

Resim 5:

Yaylı Geldi Kapılara Dayandı (2. Sayfa)

YAYLI GELDI KAPILARA DAYANDI
NECIB OGLAN KAN UYKUDAN UYANDI
NECIBI YURANLAR NASIL DAYANDI
KONMA BÜLBÜL KONMA DALIM YOK BENİM
ALNI TOP KAKÜLLÜ YARIM YOK BENİM
GİDE GİDE İKİ SOKAK ARASI
SENDE KURŞUN BENDE KAMA YARASI
BULUNMAZ MI YANGINLIĞIN ÇARESİ
KONMA BÜLBÜL KONMA DALIM YOK BENİM
ALNI TOP KAKÜLLÜ YARIM YOK BENİM
MEZARIMI DERİN ESİN BÖL OLSUN
EDİRAFI LÂLE SÜNGÜL GÖL OLSUN
BEN ÖLÜRSEM AHBAPLARIM SAĞ OLSUN
KONMA BÜLBÜL KONMA DALIM YOK BENİM
ALNI TOP KAKÜLLÜ YARIM YOK BENİM

2.5. Şu Dere Aşmak İster

“Şu Dere Aşmak İster” araması ile herhangi bir notaya ulaşılamamaktadır ancak “Aşmak İster” güfteleriyle repertuvar araması yapıldığında üç adet “Ay Doğar Aşmak İster” isimli notaya ulaşılmaktadır. Ulaşılan bu notalar incelendiğinde, yörelerinin, melodik yapılarının farklı olduğu ve usûllerinin birisi benzer iken diğerlerinin farklı olduğu görülmektedir. 5 no’lu defterde bulunan notada usûlünün 4/4’lük yöre olarak Karaman yazılmış olduğu görülmektedir. Ulaşılan notaların güfteleri incelendiğinde; Resim 7’de bulunan notada iki kıtası ve bağlantı kısmı olduğu görülüp, birinci kıtasındaki güftelerin, 5 no’lu defterdeki notanın birinci kıtasında bulunan güftelerle benzerlik gösterdiği, Resim 8’de bulunan notanın güfteleri incelendiğinde üç kıtası ve bağlantı kısmı olduğu görülüp, birinci kıtasındaki güftelerin, 5 no’lu defterdeki notanın birinci kıtasındaki güftelerle benzerlik gösterdiği, Resim 9 ve Resim 10’da bulunan notanın güfteleri incelendiğinde ise birinci ve ikinci kıtasındaki güftelerin, 5 no’lu defterdeki notanın birinci kıtasındaki güftelerle benzerlik gösterdiği görülmektedir. Türkülerin güfte ve notaları aşağıdadır;

Şu Dere Aşmak İster

Şu dere aşmak ister

Bal dudak yaşmak ister

Benim de câhil gönlüm

Yâre kavuşmak ister

Bir taş attım alaca

Bir kuş vurdum delice

Yenile bir yâr sevdim

Gözleri sürmelice (Anadolu Halk Şarkıları, 1927, 4)

Resim 6:

Şu Dere Aşmak İster (5 No'lu Defterde Bulunan Nüsha)

The image shows a handwritten musical score for the song 'Şu Dere Aşmak İster'. The score is written on three staves of music. The title 'ŞU DERE AŞMAK İSTER' is written in large, bold Arabic script at the top. Below the title, the lyrics are written in both Turkish and Arabic script. The first line of lyrics is 'ياش داق دو بال تر ایس ماق آش ره ده شو'. The second line is 'نوم کوی هل جا ده نم به تر ایس مق'. The third line is 'تر ایس مق ووش قا ره یا'. Below the staves, there are two numbered annotations: (1) and (2). Annotation (1) is in Arabic script and reads: 'شودره آشماق ایست / بال دو راهه آشماق ایست / بنده جا هل کوی کلام / یاره قادیموه ایست'. Annotation (2) is in Turkish and reads: 'بره سده اندم الاص / بر فوسده دوردم دینجه / بکله بر یار سوردم / تئوز لری سورمه بکجه'. The score is set in a 2/4 time signature and uses a treble clef.

Kaynak: Anadolu Halk Şarkıları, 1927, 4.

Resim 7:
Ay Doğar Aşmak İster

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA No : 1498
İNCELEME TARİHİ : 23_2_1978

YÖRESİ
ORTA ANADOLU
KİMDEN ALINDIĞI
CEVDET TÜRKAY

AY DOĞAR AŞMAK İSTER

DERLEYEN
AHMET YAMACI

DERLEME TARİHİ

NOVA ALAN
AHMET YAMACI

SÜRESİ :
1:55

AY DO ĞA RAŞ MA KİS TE R AL YA NAK YAŞ MA KİS
ŞU DE RE NİN U ZU NU KL RA MA DİM BU ZU
TER NU SU BE NİM DE Lİ GÖN LÜ M YA RE KA VUŞ
AL DİM ÇER KEZ Kİ Zİ NE M CE KE ME DİM
MA Kİ S TER A MAN MOL LA MOL LA MOL LA ŞE NE R LO KUM
NA Zİ Nİ
YOL LA ŞE NE R LO KU MİS TE MEM GÜ ZE L LER DEN
YOL LA uysal

- 1 -
AY DOĞAR AŞMAK İSTER
AL YANAK YAŞMAK İSTER
SU BENİM DELİ GÖNLÜM
YARE KAVUŞMAK İSTER

Bağlantı : AMAN MOLLA MOLLA MOLLA
ŞEKER LOKUM YOLLA
ŞEKER LOKUM İSTEMEM
GÜZELLERDEN YOLLA

- 2 -
SU DERENİN UZUNU
KIRAMADIM BUZUNU
ALDIM ÇERKEZ KIZINI
ÇEKEMEDİM NAZINI
Bağlantı .

Kaynak:

http://www.sanatmuziginotalari.com/thm/thm_nota_inderme.asp?notaid=830&mode=1&sessionid=1006604713.

Resim 8:

Ay Doğar Aşmak İster

Yöresi : Şanlıurfa
Kaynak: Hamza Şenses

Makamı : Uşşak
Derleyen : Plaktan Yazıldı
Notalayan: Salih Turhan

♩ = 66

AY DOĞAR AŞMAK İSTER

Ay do ğar aş mak is ter
Top kâ kül yaş mak is ter Top kâ kül yaş mak is ter
Benim bu de li göy nüm
Ya re ka vuş mak is ter Ya re ka vuş makis ter
Hay di de naz lı yar gü zel sin
Bar dak la rı dü zer sin Bar dak la rı dü zer sin
Hay di deNaz lı yar gü zel sin
Bar dak la rı dü zer sin Ni ye be ni ü zer sin

-1-

Ay doğar aşmak ister
Top kâkül yaşmak ister
Benim bu deli göynüm
Yare kavuşmak ister

-2-

Ay doğar meşesinden
Urfa'nın köşesinden
Dilimle kan alayım
Gerdanın şişesinden

-3-

Nazmiye'm gel beni yakma
Göksüne gülleri takma
Eğer beni seversen
Düşman sözüne bakma

Haydi de nazlı yar güzelsin
Bardakları düzersin
Niye beni üzersin

Kaynak:

http://www.sanatmuziginotalari.com/thm/thm_nota_inderme.asp?notaid=832&mode=1&sessionid=1006604713

Resim 9:

Ay Doğar Aşmak İster (1. Sayfa)

T RT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T N M REPERTUAR SIRA No:3133
İNCELEME TARİHİ: 9.4.1967

YÖRESİ
ISPARTA
KİMDEN ALINDIĞI
YALCIN ÖZSOY
SÜRESİ:

AY DOĞAR AşMAK İSTER

GERLEYEM
ALİ CANLI

GERLEME TARİHİ
27.4.1963

NOTAYA ALAN
ALİ CANLI

♩

(SAZ)

AY DO ĞA RA S MA Kİ S TE RA MAN
AY DO ĞA RA YA NA MAN

Kaynak: <http://www.notaarsivleri.com/turk-halk-muzigi/459.html>

Resim 10:
Ay Doğar Aşmak İster (2. Sayfa)

- 2 -

AY DOĞAR AŞMAK İSTER

A MA-N AL YA- NA- K YA- S
A MA-N YOL LA- RA- K DÜ- S
MA Kİ- S TE RO-Y A MA-N AL YA- NA- K YA- S
DUM YA- S YA NO-Y A MA-N YOL LA- RA- K DÜ- S
MA Kİ- S TE ROY (SAZ- NOY) SU BE NİM DE- YAR KA PI DA- N
Lİ GÖ- N LÜ MA- MAN A MA- N YA RE- KA- VU- S
BA KI- N CA A- MAN A MA- N DA YA- N YÜ- RE
MA Kİ- S TE- RO-Y HA-Y. Dİ DE YA RE- KA- VU- S
ĞİM DA- YA- NO-Y HA-Y. Dİ DE DA YA- N YÜ- RE
MA Kİ- S TE- RO-Y
ĞİM DA- YA- NO-Y

AY DOĞAR AŞMAK İSTER
AMAN AL YANAK YAŞMAK İSTER OY
HAYDİ DE " " " " " "
ŞU BENİM DELİ GÖNLÜM AMAN
AMAN YARE KAVUŞMAK İSTER OY
HAYDİ DE " " " " " "
AY DOĞAR AYAN BEYAN
AMAN YOLLARA DÜŞTÜM YAYAN OY
HAYDİ DE " " " " " "
YAR KAPIDAN BAKINCA AMAN
AMAN DAYAN YÜREGİM DAYAN OY
HAYDİ DE " " " " " "

2.6. Derebeyi Türkülerinden

“Derebeyi Türkülerinden” ve türkünün ilk güftesi olan “Yiğit Olan Attan Düşer Avlanır” araması ile herhangi bir notaya ulaşılamamaktadır ancak içerisinde benzer güfteleri bulunan “Dinek Dağı Yeni Geldim Gurbetten” isimli haliyle TRT repertuarında kayıtlı bir eser olup, notasına ulaşılamamaktadır. Türkünün güfteleri de aşağıdaki gibidir;

*Dinek dağı yeni geldim gurbetten
Başım eksik olmaz kadadan dertten
Adama kemlik mi gelir merdoğlu mertten
Kötülerin dalı gölgesi olmaz olmaz*

*Yiğit olan ata biner atlanır
Yiğit olan her cefaya katlanır
Yiğit gölgesinde yiğit saklanır
Kötülerin dalı gölgesi olmaz olmaz*

*Meydanda deşinir yiğidin atı
Her nere gitse de söylenir methi
Altına batırsan ey'olmaz kötü (<https://www.turkudostlari.net/soz.asp?turku=3625> a)*

2.7. Şerif Hanım Türküsü

Türkünün başlık kısmında bulunan “Şerif Hanım Türküsü” aramasıyla notaya ulaşılamazken, “Çıktık Dam Başına” aramasıyla ulaşılan nota incelendiğinde Dârülelhan’daki notada bulunan bilgilerle aynı bilgiler olduğu; yöresi Konya, usûlü 4/4’lük ve melodik yapı olmak üzere aynı iken, ulaşılan notada farklı olarak üst kısmında “zirgüleli hicaz” makamı olarak belirtildiği görülmektedir. Güfteleri incelendiğinde ise, 5 no’lu defterdeki notada bulunan güftelerle aynı güfteler olduğu, farklı olarak ilk mısradaki “Çıkdım” kelimesi yerine “Çıktık” kelimesi kullanıldığı görülmektedir. Türkülerin güfte ve notaları aşağıdadır;

Şerif Hanım Türküsü

Çıkdım dam başına kum kayır kayır

Yandım ellere ben çayır çayır

Aman aman Şerif Hanım Aman Aman vay

Çıktım dam başına kılarım namaz

Kılarım kılarım Hakk'a yaramaz (Anadolu Halk Şarkıları, 1927, 5)

Resim 11:

Şerif Hanım Türküsü (5 No'lu Defterde Bulunan Nüsha)

Şerif Hanım Türküsü

Çıkdım dam başına kum kayır kayır
Yandım ellere ben çayır çayır
Aman aman Şerif Hanım Aman Aman vay
Çıktım dam başına kılarım namaz
Kılarım kılarım Hakk'a yaramaz

Şerif Hanım
1927

Kaynak: Anadolu Halk Şarkıları, 1927, 5.

Resim 12:
Çıktım Dam Başına Kum Kayır Kayır

(Konya) ZİRĞÜLELİ HICAZ Serif Hanın Türküsü

♩ = 70

agır Sofyan Giriş söz nağarası Çıktım dam başına — tıa

kum kayır kayır — yandı mel te — re — ben ça yır — ca — yır a man

a man ça rifhtanım a man a man way Çıktım dam başına — tıa — hi la

rim namaz ki — la — rim ki la — rim hak ka — ya — ra — maz

Çıktım dam başına kum kayır kayır.
Yandı elleri bu çayır çayır.
Aman aman Şerif Hanın aman aman way.
Çıktım dam başına kılalım namaz,
Kılalım kılalım bakka yaramaz

Özünay Hocalar

Kaynak: <http://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/3807.html>.

2.8. Aşamadım Bergama'nın Elinden

Türkünün başlık kısmında bulunan ve ilk güftesi olan “Aşamadım Bergama'nın Elinden” araması ile repertuarda bir notaya ulaşılamamaktadır. Ancak “Aşamadım” araması yapıldığında “Aşamadım Bergama'nın Belinden” isimli TRT Repertuarında kayıtlı bir notaya ulaşılmaktadır. Bu nota incelendiğinde yöre, usûl ve melodik yapı bakımından farklı olduğu görülmektedir. Güfteleri incelendiğinde ise iki kıtası olduğu görülüp, birinci kıtasında bulunan ilk iki mısradaki güftelerle 5 no'lu defterde bulunan birinci kıtadaki ilk iki mısradaki güftelerle benzerlik gösterdiği görülmektedir. Türkülerin güfte ve notaları aşağıdır;

Aşamadım Bergama'nın Elinden

1

*Aşamadım Bergama'nın elinden
Kahve fincan kayar oldu elimden
Korkar oldum ayrılıktan ölümden
Er gibi meydanda dönenlerdeniz
Bir ahbab yoluna ölenlerdeniz*

2

*Kalkar kalkar serirlere dayanır
Penbe şalvar al kanlara boyanır
Seni vuran zâlim nasıl dayanır
Er gibi meydanda dönenlerdeniz
Bir ahbab yoluna ölenlerdeniz (Anadolu Halk Şarkıları, 1927, 5)*

Resim 13:

Aşamadım Bergama'nın Elinden (5 No'lu Defterde Bulunan Nüsha)

قره مان آسآمدیم برعغمه نك ایلندن
دن لن ا نك مه غه بر دم ما شا آ
دن لن ا نك مه غه بر دم ما شا آ
دن لن ا دو اول یار قا جان فن وه قه
(۱)
آسامدم برعغمه نك ایلندن
قهوه فنجان قاپار اولدی المدن
قورقار اولدم آبر بقدده اولومدن
أر كجب میدانده دونندركز
بر اهباب بولن اولندركز
(۲)
قالقار قالقار سیدر لره دایانیر
نه سالوار آل قانره بویانیر
سقی دوران نظام نصی دایانیر
أر كجب میدانده دونندركز
بر اهباب بولن اولندركز

Kaynak: *Anadolu Halk Şarkıları*, 1927, 5.

Aşamadım Bergama'nın Belinden

Aşamadım Bergama'nın belinden (Amman)

Gonyağı çekerken fincan düştü elimden (Geline)

Şarabı içerken fincan kaydı düştü de elimden (Amman)

Alın da benim kelepçemi kolumdan (Amman)

Aman Allah al başımdan dumanı (Geline)

Şu gençlikte zindan etmen beyler (De) Dünyayı

Beyaz (da) kuşun kanadında al olur (Amman)

Bekar kızın yanağında bal olur (Amman geline)

Bekâr kızın yanağında bal olur (Amman)

Üç senemiz otuzaltı ay olur (Amman)

Aman Allah al başımdan (amman) beyler (geline)

On beşinde zindan etme felek amman dünyamı aman Allah

Resim 14:

Aşamadım Bergama'nın Belinden

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA No: 2394
İNCELEME TARİHİ : 8_3_1984

YÖRESİ
AFYON-DINAR
KİMDEN ALINDIĞI
YUSUF YORULMAZ
SÜRESİ

DERLEYEN

DERLEME TARİHİ
9_7_1938

NOTAYA ALAN
ATEŞ KÖYOĞLU 25.5.1978

AŞAMADIM BERGAMANIN BELİNDEN

A ŞA MA DI M BER GA MA NIN BE Lİ N DE NAM
MA N SON YA Bİ CER KEN Fİ N CAN
DÜ S TÜ E Lİ M DE N GE Lİ NE
ŞA RA Bİ CER KEN Fİ N CAN KAY DI
DÜ Ş TÜ DE E LİM DE NAM MAN
A LIN DA BE Nİ M KE LE P ÇE Mİ KO LU M
DA NAM MAN A MA NA L LAH A
L BA ŞI M DA N DU MA Nİ
GE Lİ NE ŞU GENC Lİ K TE Zİ N DA
NET MEN BEY LER DE DÜ N YA Yİ

Kaynak: <http://www.notaarsivleri.com/turk-halk-muzigi/375.html>.

2.9. Bülbül Türküsü

Türkünün başlık kısmında bulunan ‘‘Bülbül Türküsü’’ ve ilk güftesi olan ‘‘Bahar Eyymında Bülbül Sesinden’’ araması ile repertuvarda herhangi bir notaya ulaşılamamaktadır ancak eserin ikinci kıtasında bulunan ‘‘Gitme Bülbül Gitme Bahar Erişti’’ güftesiyle arama yapıldığında TRT Repertuvarında kayıtlı bir adet notaya ulaşılmaktadır. Bulunan nota incelendiğinde yöresi Konya olmak üzere aynı iken, 5 no’lu defterde bulunan notanın usûlü 4/4’lk bulunan notanın usûlü 2/4 ve bazı bölümlerde ise 5/4’lk değişmeli olarak yazılmış olduğu, melodik yapısının farklı olduğu, her iki notada da karar sesi olarak ‘‘nev’’ perdesinin kullanıldığı görülmektedir. Güfteleri incelendiğinde ise, birinci kıtasında bulunan güftelerin 5 no’lu defterdeki notanın birinci kıtasındaki güftelerle benzerlik gösterdiği görülmektedir. Türkülerin güfteleri ve notaları aşağıdadır;

Bülbül Türküsü

1

Bahar eyymında bülbül sesinden

Çıkarmış perçemini fino fesinden

Hoşlandım yar savur da gl nefesinden

Çekilmez dünyanın cefâsı bülbül

2

Gitme bülbül gitme bahar erişti

Kırmızı gl savurdasın kavuştu

Sılada sevdiğim aklıma düştü

Çekilmez dünyanın cefâsı bülbül

3

Bülbül ne yanılırsın çukur ovada

Eşk geldi seni bekler yuvada

Kendim gurbet ilde gönlüm sılada

Sılada sevdiğim h çekip ağlar (Anadolu Halk şarkıları, 1927, 6)

Resim 15:

Bülbül Türküsü (5 No'lu Defterde Bulunan Nüsha)

قونیه - ٦- بلبُل تُوْر کُوْشِی

آه

هه‌ی دن سن سه بل بل ده من یا ای هار به

هه‌ی دن سن فاه نو فی چه پر مش قار چی

کل بر صل نا بو بول بول

بلا-ایامنه بیل سندن
هیفا رتسه رحیمی فینونده
خوشتردم بار سادده کل نغنه
هیکباز دنیانک جفاکی بیل

کیته بیل کیته بلا-ایر بیدی
قرنی کل ماورده سکه قاردرنی
صدده سودیکم فقله درندی
هیکباز دنیانک جفاکی بیل

بیل نه یا نیار سکه میر قور او داده
اشک طدری سنی بکلر یو داده
کدم غربنا بلده کور کلیم صدده
صدده سودیکم آه هیکو یا غمونه

Kaynak: Anadolu Halk Şarkıları, 1927, 6.

Resim 16:
Gitme Bülbul (1. Sayfa)

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA No: 1598
İNCELEME TARİHİ : 13_2_1978

YÖRESİ
KONYA
KİMDEN ALINDI:
ÇOPUR AHMET
SÜRESİ :

GITME BÜLBÜL

DERLEYEN
M. SARISÖZEN

DERLEME TARİHİ

NOTAYA ALAN
M. SARISÖZEN

RE Rİ S
SE Sİ N

Tİ
DE

NE

Y E Y

G İ T M E B Ü L B Ü L
B A H A R E Y V A

G İ T M E B A H A
M İ N D A B Ü L B Ü L

G O N C A G Ü L L E R
Ç İ K A R I R P E R

M A V E . . . R D E S İ N
C E M İ . . . N F İ N O R

K A Y U S T U
F E S İ N D E N

A B Ü L B Ü

L B Ü L Ü B Ü L Ü B Ü L Ü B Ü L Ü N E Y

Resim 17:
Gitme Bülbul (2. Sayfa)

GİTME BÜLBÜL
(Sahife - 2)

SI LA DA SE ... V DI GÜ ... M AK LI MA DÜS
HOS LAN DIM YA ... RI MI ... N GÜL NE FE SIN

TÜ DE ... N NE ...

Y E Y

ÇE KİL MEZ GUR

BE Tİ ... N CE FA Sİ BÜL BÜ ... L A BÜL BÜ ...

L BÜ LÜ BÜ LÜ BÜ LÜ BÜ LÜ NEY

- I- [GİTME BÜLBÜL GİTME BAHAR ERİSTİ NEY
GONCA GÜLER MAVERDESİN KAVUŞTU A BÜLBÜL BÜLBÜL BÜLBÜL NEY
SILADA SEVDİĞİM AKLIMA DÜSTÜ NEY NEY
ÇEKİLMEZ GURBETİN A VEFASI BÜLBÜL A BÜLBÜL BÜLBÜL BÜLBÜL NEY
- II- [BAHAR EYYAMINDA BÜLBÜL SESİNDEN NEY NEY
ÇIKARIR PERCEMİN FİNOR FESİNDEN A BÜLBÜL BÜLBÜL BÜLBÜL NEY
HOSLANDIM YARMIN GÜL NEFESİNDEN NEY NEY
ÇEKİLMEZ GURBETİN CEFASI BÜLBÜL A BÜLBÜL BÜLBÜL BÜLBÜL NEY

2.10. Derebeylerinden Bozbeyoğlu'nun Türküsü

Eserin başlık kısmında bulunan “Derebeylerinden Bozbeyoğlu'nun Türküsü” ile ve eserin güfteleriyle yapılan aramalarda herhangi bir notaya ulaşılamamıştır. 5 no'lu defterde bulunan nüshanın yöresi olan Konya ilinde destan olarak şiirinin bulunduğu, yörede “Boz Bey'in Türküsü” olarak Türkmen'ler tarafından icra edildiği bilgisi bulunmaktadır (<http://www.konyayenigun.com/kultur-sanat/boz-bey-destanina-dair-uc-yazi-h118521.html>).

2.11. Çay kenarı

Eserin başlık kısmında bulunan “Çay Kenarı” ve ilk güftesi olan “Çay Kenarına Bostan Ektim Bayıldı” araması ile herhangi bir notaya ulaşılamazken, “ Çay ” kelimesi ile yapılan aramada iki adet notaya ulaşılmaktadır. Ulaşılan notalar incelendiğinde yöre, usûl ve melodik yapı bakımından farklı oldukları görülmektedir. Eserin yöresi 5 no'lu defterde bulunan nüshada Konya, usûlü 4/4'lük iken, bulunan notalarda yöreleri Antalya ve usûlleri 9/8'lik ve 16/8'lik olarak yazılmış oldukları, Resim 19'da bulunan notanın güfteleri incelendiğinde, iki kıtası olduğu görülüp, nota üzerinde bulunan birinci güftelerin 5 no'lu defterdeki notada bulunan güftelerle benzerlik gösterdiği, Resim 20'de bulunan notanın güfteleri incelendiğinde ise, Resim 19'da bulunan güftelerle aynı güfteler olduğu görülmektedir. Eserlerin güfte ve notaları aşağıdadır;

Çay Kenarı

Çay kenarına bostan ektim bayıldı

Çapkın oğlan bir bıçakta yayıldı

Gitme diye yar boynuma sarıldı

İNme de turnam ince çayır susuzdur

Civan Alim çöllere

Ben giderim meyl de vermen nazlı yârim ağyare (Anadolu Halk Şarkıları, 1927, 8)

Resim 18:

Çay Kenarı (5 No'lu Defterde Bulunan Nüsha)

- ۸ -

قونیه چای کجاری

دی بیل با دم اک تان بوس نا دی نا که چای نوزی

دا چاق بی برلان اوغ قاین چاپ «ساز»

دی بیل صا مه نو بوی یار به دی مه کیت دی بیل یا

له آل لیم عا وان جی در سز صو بیر چا جه این نام طور ده مه این

دی بیل یا لی ناز مه ک ویر ده بیل مه دیم ده کی بن ری

آل له ده

چای کنارینه بوستانه اکدم بایلدی
چایقیسه و غمده بره بیجا فده بایلدی
کیتمه ده یار بو نیمه صا بلی
اینه ده طور نام اینجه چای بیه صوندر
هیوانه علمیم چوللو
به کبرم صیل ده ویرمه ک ناز لوبارم ایلو

Kaynak: Anadolu Halk Şarkıları, 1927, 8.

Resim 19:
Çay Başına Bostan Ektim

DERLEYEN
M. SARISOZEN

DERLEME TARİHİ

YÖRESİ
ANTALYA

NİMDEN ALINDIĞI
ZEKİ YANTAS ve HİLMİ ÇİVİ

ÇAY BAŞINA BOSTAN EKTİM

NOYAYA ALAN
M. SARISOZEN

SÜRE

ÇAY BA ŞI NA A MA NA MAN BOSTA HEK Tİ M YA YIL
İS TAN BU LA A MA NA MAN CU RA YAZ DIM SAZ GEL

DI DI E FE BA ŞI A MAN BİR Bİ
TEL Lİ FO Tİ NA MAN KAR TO

ÇAK TA KA RA GÖZLÜM BA YIL DI
PU ĞA KA RA GÖZLÜM DAR GEL Dİ

YUR NA QA DE DİM A MA NA MAN YAR BOY NU HA
SE YİP SE YİP A NA NA MAN AY RIL MA Sİ

SARIL DI İN ME GUR NAM İN ME
ZORGEL Dİ

SU SUZ SEL SİZ KA RA GÖZ LÜM CÜL LE RE

BEN Ö LÜ R SEN YA RİM NE YİL YER NE

Bİ DA NEM DE EL LE RE

Kaynak:

[http://www.sanatmuziginotalari.com/thm/thm_eser_detay.asp?esid=2182&esera=%C7AY%20BA%DEI
NA%20BOSTAN%20EKT%DDM%20YAYILDI](http://www.sanatmuziginotalari.com/thm/thm_eser_detay.asp?esid=2182&esera=%C7AY%20BA%DEI
NA%20BOSTAN%20EKT%DDM%20YAYILDI)

Resim 20:
Çay Başına Bostan Ektim

YÖRE
ANTALYA
KAYNAK KİŞİ
ZEKİ YANTAŞ ve HİLMİ ÇİVİ
SÜRE :

ÇAY BAŞINA BOSTAN EKTİM

DERLEYEN
MUZAFFER SARISOZEN
DERLEME TARİHİ
NOTAYA ALAN
MUZAFFER SARISOZEN

(SAZ)

ÇAY BA ŞI NA A MA NA MAN BOS TAN EK DI
IS TAN BU LA A MA NA MAN CU RA YAZ DI

M YA YIL DI (SAZ) E FE BA ŞI A
M SAZ GEL DI TEL Lİ FO TIN A

MAN BİR Bİ ÇAK TA KA RAGÖZLÜM BA YIL DI
MAN KAR TO PU GA KA RAGÖZLÜM DAR GEL DI

VUR MA DA DE DIM A MA NA MAN YAR BOY NU MA MA
SE VIP SE VIP A MA NA MAN MAN AY RIL MA SI

SA RIL DI (SAZ) İN ME DUR NAM İN
ZOR GEL DI İN ME DUR NAM İN

ME SU SÜZ SEL SİZ KARAGÖZ LÜM ÇÖL LE RE
ME SU SÜZ SEL SİZ KARAGÖZ LÜM ÇÖL LE RE

Kaynak:

http://www.sanatmuziginotalari.com/thm/thm_eser_detay.asp?esid=2182&esera=%C7AY%20BA%DEI NA%20BOSTAN%20EKT%DDM%20YAYILDI

2.12. Âşıkın Yaylası

Eserin başlık kısmında bulunan “Âşık Yaylası” araması ile herhangi bir notaya ulaşılamazken, ilk güftesi olan “Âşığın Yaylası Derler” araması ile iki adet notaya ulaşılmaktadır. Bunlar;

- a. Âşığın Yaylası
- b. Âşığın Yaylası Derler O Dağlar

“Âşığın Yaylası” başlıklı türkünün notası incelendiğinde Dârülelhan’daki türkünün yöresi olan Konya yöresi ile aynı olduğu, usûl bakımından 5 no’lu defterde bulunan nüshada 2/4’lük iken, bulunan notada 4/4’lük olarak yazıldığı, melodik yapısı bakımından birbirine çok yakın olduğu, güfteleri incelendiğinde ise, 5 no’lu defterde nota üstünde bulunan güftelerle, Resim 22’de bulunan notanın ilk iki mısrası, 5 no’lu defterde nota altında bulunan güftelerin ilk iki mısrası ile, Resim 22’de ikinci kıtada bulunan güftelerin benzerlik gösterdiği görülmektedir.

“Âşığın Yaylası Derler O Dağlar” notası incelendiğinde yöre olarak bulunan notada Konya/Silifke, usûl olarak 2/4’lük, melodik yapısı bakımından saz kısımlarında bulunan melodi kalıplarının benzerlik gösterdiği, güfteleri incelendiğinde ise Resim 23 ve Resim 24’te nota üstünde bulunan güftelerle 5 no’lu defterde nota üstünde bulunan güftelerin benzerlik gösterdiği görülmektedir.

Türkülerin güfteleri ve notaları aşağıdadır;

Âşık Yaylası

Âşığın yaylası derler o dağı aman aman o dağı

Al yeşil pervaneler geymiş o dağlar canım

Söylemen yavruma bugün baygındır

Yâr koynundan çıkmış bu gün yorgundur

Hay sevdiğim neden güzel seversin

Taşlar atıp dertlisini üzersin

Âşıkın yaylası derler otağı

Al yeşil pervaneler giymiş canım (Anadolu Halk Şarkıları, 1927, 9)

Resim 21:

Âşıkın Yaylası (5 No'lu Defterde Bulunan Nüsha)

- 9 -

عاشقك يا ايلاسي

در سی لا یای قك شی عا

ر

او طا "ساز" غنی او طا

مان آ مان آ غنی

کدی نه وا پر شیل یه آل

مش او طاغ لر جا

نم

سویله من یاد دومه بوکونه باغیندر
یار قونینده همیشه بوکونه یور غوندر
هاری سودیکیم زدن کوزل سوه رسک
هه سلا آتوب درد لیسینی آرز مسک
عاشقک با ایلادی دیر لر او هه غف
آل بیسین پروانه لر کیمسه جهانم

Resim 22:
Aşğın Yaylası

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM REPERTUAR SIRA No: 505
İNCELEME TARİHİ 22.11.1973
YÖRESİ
KONYA
KİMDEN ALINDIĞI
BAHATTİN ÖZSOY
SÜRE

DERLEYEN
M. SARISOZEN

DERLEME TARİHİ
11.3.1948

NOTAYA ALAN
M. SARISOZEN

AŞĞIN YAYLASI

1. A Şİ Ğİ N YAY LA Sİ DE R LER
2. SÖYLE MEN YAY RU YA BU GÜN

O TA Ğİ
VUR GÜN DÜR

O TA Ğİ A MA NA MAN AL YE Sİ L PER
VUR - GÜN DU RA NA NA MAN YAR YA NIN DAN

VA NE GE Y MİŞ O DAĞ LA R
GEL MİŞ BU GÜN YOR GÜN DÜR

DA Ğİ LAR
YOR GÜN DÜR

1
AŞĞIN YAYLASI DERLER OTAĞI
AL YEŞİL PERVANE GEYMİŞ O DAĞLAR

2
SÖYLEMEN YAVRUYA BU GÜN VURGUNDUR
YAR YANINDAN GELMİŞ BU GÜN YORGUNDUR

Kaynak:

http://www.sanatmuziginotalari.com/thm/thm_nota_inderme.asp?notaid=695&mode=1&sessionid=147050839

Resim 23:
Aşığın Yaylası Derler O Dağlar (1. Sayfa)

YÖRESİ
KONYA / Sille

DERLEM TARİHİ

KİMDEN ALINDIĞI
GİLLE'Lİ İBRAHİM BERBEROĞLU

AŞIĞIN YAYLASI DERLER O DAĞLAR

NOTAYA ALAN
A. TAN DEMİREL

SÜRESİ ♩ = 60

DERLEYEN
ANKARA DEV. KONS.

SAZ

A ŞI GIN YAY

LA SI DER LER O DAĞ LAR

SAZ

O DAĞ LA

R O DAĞ LA RA MA NA

MANI SAZ

AL YE

Kaynak:

http://www.sanatmuziginotalari.com/thm/thm_nota_inderme.asp?notaid=696&mode=1&sessionid=147050839.

Resim 24:

Aşığın Yaylası Derler O Dağlar (2. Sayfa)

AŞIĞIN YAYLASI DERLER O DAĞLAR

- 2 -

SİL PER -- VA NE LER DE GİY

MIŞ O DAĞ LAR

BE Yİ MA MAN

SAZ

A. VE

SİL PER -- VA NE LER DE GİY

MIŞ O DAĞ LAR

BE Yİ MA MAN

MAN SAZ

2.13. Hapishaneler Türküsü

Eserin başlık kısmında bulunan “Hapishaneler Türküsü” ve ilk güftesi “Mahpushanelerde Görmedim Direk” araması ile herhangi bir notaya ulaşılamazken, “mapushane” araması ile üç adet notaya ulaşılmaktadır. Bunlar;

- a. Mapushane İçinde Attım Postumu
- b. Mapushane İçinde Yanıyor Gazlar
- c. Mapushanelere Attım Postumu

“Mapushane İçinde Attım Postumu” notası incelendiğinde 5 no’lu defterde bulunan notanın yöresi Karaman iken bulunan notanın yöresi Orta Anadolu, usûl bakımından 5 no’lu defterde bulunan nüshada 4/4’lük iken bulunan notada 2/4’lük olarak yazıldığı, melodik yapısının farklı olduğu görülmektedir. 5 no’lu defter ve Resim 26’da bulunan notaların güfteleri incelendiğinde her ikisinde de iki kıta bulunduğu görülmektedir. 5 no’lu defterdeki notanın ikinci kıtası ile Resim 26’daki notanın birinci kıtasında ve bağlantı kısmında benzerlikler görülmektedir.

“Mapushane İçinde Yanıyor Gazlar” notası incelendiğinde yöre olarak Bartın, usûl bakımından 4/4’lük olarak yazıldığı, melodik yapı olarak farklı olup karar sesi olarak “fa#(ıraq perdesi)” kullanıldığı görülmektedir. 5 no’lu defter ve Resim 27’de bulunan notaların güfteleri incelendiğinde 5 no’lu defterdeki notanın birinci kıtası ile Resim 27’deki notanın ikinci kıtasında ve bağlantı kısımlarında benzerlikler görülmektedir.

“Mapushanelere Attım Postumu” notası incelendiğinde yöre olarak Kırşehir, usûl bakımından 4/4’lük olarak yazıldığı, melodik yapısı bakımından da farklı olduğu sözleri bakımından benzerlikler bulunduğu görülmektedir. 5 no’lu defter ve Resim 28’de bulunan notaların güfteleri incelendiğinde 5 no’lu defterdeki ikinci kıta ile Resim 28’deki notanın üzerinde bulunan güftelerde benzerlikler görülmektedir. Bağlantı kısımları farklıdır.

Bulunan bu üç notanın da ikisini ilk güftesi olan “mapushane” kelimesinin notalarının 5 no’lu defterde bulunan notadaki gibi aynı perdelerden başladığı, “Mapushane İçinde Yanıyor Gazlar” türküsünün notasında ise bir oktav pes perdeden başladığı görülmektedir.

Türkülerin güfteleri ve notaları aşağıdadır;

Hapishaneler Türküsü

Mahpushanelerde görmedim direk

Kimimiz on beşli, kimimiz kürek

İ'dâm cezalıya dayanmaz yürek

Yanarım yanarım aşkıma yanarım

Demir parmaklıktan bakar ağlarım

Mahpushanelerde serdim postumu

Çok aradım bulamadım dostumu

Azîzim, ahbablarım bana küstü mü

Yanarım yanarım ben aşkıma yanarım

Demir parmaklıktan bakar ağlarım (Anadolu Halk Şarkıları, 1927, 10)

Resim 25:

Hapishaneler Türküsü (5 No'lu Defterde Bulunan Nüsha)

فرمان -۱۰-

حَبْسِنَا نَه لَرَن تَوْر كُوشِي

کور ده لر نه خا بوس مخ
اون می کی رک دی دم مه
رک کو مز می کی لی
رک یو ماز یان نا سی زا جه دام ایغ
دم نا یا مه فی عش دم نا یا دم نا یا
محبوسخانه لرده کوردم دیرک محبوسخانه لرده سردم بوسنی
کبیزا دده بشای کبیز کوره کبیزا ددم بولادم روسنی
اعلام جزالی یه زایاعناز یوره ک عزیزم اجبابدم بلا کوسمی
یانارم یانارم عشقه یانارم یانارم یانارم بی عشقه یانارم
دمیر بار مقلقه نه قانغدم دمیر بار مقلقه نه قانغدم

Kaynak: Anadolu Halk Şarkıları, 1927, 10.

Resim 26:
Mapushane İçinde Attım Postumu

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SİRANÖ:2606
İNCELEME TARİHİ : 22_11_1984

YÖRESİ:
ORTAANADOLU

KİMİDEN ALINDIĞI:
AHMET YAMACI

SÜRE

DERLEYEN
AHMET YAMACI

DERLEME TARİHİ

NOTAYA ALAN
AHMET YAMACI

MAPUSHANE İÇİNDE ATTIM POSTUMU

1. MA PUS HA NE İ Çİ N DE AT TIM POS TU MU O YOY
2. " " " " " " " " " " YANI VOR ĞAZ LAR " "

2. SİM Dİ BİL DİM DÜS MA N İ LE DÖS TU MU
O TUR MÜŞ MA PUS LA R ÇA LI NİR SAZ LAR

2. A ZİZ AR KA DA S LAR Bİ ZE KÜS TÜ MÜ O YOY
İ DA MA ĞI DE NİN Çİ ĞE Rİ SİZ LAR " "

2. YA NA RİM YA NA Rİ M DER Dİ ME YA NA RİM
DE MİR PAR MAK LİK LAR DA N BOYNUM BÜ KER AĞ LA RİM

—1—
MAPUSHANE İÇİNDE ATTIM POSTUMU OY OY
SİM Dİ BİLDİM DÜŞMAN İLE DÖSTÜMÜ
AZİZ ARKADAŞLAR BİZE KÜSTÜ MÜ OY OY
Bağlantı: { YANARIM YANARIM DİRDİME YANARIM
DEMİR PARMALIKLARDAN BOYNUM BÜKER AĞLARIM

—2—
MAPUSHANE İÇİNDE YANİYOR ĞAZLAR
OTURMUS MAPUSLAR ÇALINIR SAZLAR
(BAYRAMDAN BAYRAMA ÇALINIR SAZLAR)
İDAMA GİDENİN ÇİĞERİ SİZLAR OY OY
Bağlantı.

Kaynak:

http://www.sanatmuziginotalari.com/thm/thm_nota_inderme.asp?notaid=6027&mode=1&sessionid=147057015.

Resim 27:

MAHPUSHANE İÇİNDE YANIYOR GAZLAR

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM REPERTUAR SIRA NO:703
İNCELEME TARİHİ: 15.3.1974

DERLEYEN
MUZAFFER SARISÜZEN

YÜRESİ
BARTIN

DERLEME TARİHİ
17. 10. 1967

KİMDEN ALINDIĞI
MUZAFFER ÖZDEN

MAHPUSHANE İÇİNDE YANIYOR GAZLAR

NOTAYA ALAN
MUZAFFER SARISÜZEN

SÜRESİ:

MAH PU SA NE İ Çİ N DE YA NI YOR GAZ LA R
" " " " " " " " MER MER DEN Dİ RE R K

MAH PU SA NE İ Çİ N DE YA NI YOR GAZ LA R
" " " " " " " " MER MER DEN Dİ RE R K

BAY RAM DAN BAY RA MA DA A ÇA NIM ÇA LI NİR SAZ LAR
Kİ Mİ Mİ ZON BEŞ LİK A ÇA NIM Kİ Mİ MİZ KÜ REK

Kİ Mİ NİN AN NE Sİ AĞ LAR Kİ Mİ NE KIZ LA R
İ DAM CE ZA Sİ NA DA YAN MAZ YÜ RE R K

Kİ Mİ NİN AN NE Sİ AĞ LAR Kİ Mİ NE KIZ LA R
İ DAM CE ZA Sİ NA DA YAN MAZ YÜ RE R K

BÖY LE DE DÜŞ TÜR ZİN DA NA YA NAR YA NAR AĞ LA RİM
" " " " " " " " " " " " " " " "

DE MİR DE PAR MAK LİK TAN A ÇA NIM BA KAR DÖ NER AĞ LA RİM
" " " " " " " " " " " " " " " "

MAHPUSANE İÇİNDE YANIYOR GAZLAR
BAYRAMDAN BAYRAMA DA (Acenim) ÇALINIR SAZLAR
KİMİN ANNESİ AĞLAR KİMİNE KIZLAR
—Bağlantı—
BÖYLEDE DÜSTÜM ZINDANA YANAR YANAR AĞLARIM
DEMİR DE PARMAKLIKTAN (Acenim) BAKAR DÖNER AĞLARIM

MAHPUSANE İÇİNDE MERMERDEN DİREK
KİMİZ ONBEŞLİK (Acenim) KİMİZ KÜREK
İDAM CEZASINA DAYANMAZ YÜREK
—Bağlantı—

Kaynak:

http://www.sanatmuziginotalari.com/thm/thm_nota_inderme.asp?notaid=6028&mode=1&sessionid=147057015

Resim 28:

Mapushanelere Attım Postumu (Mapushane Türküsü)

MAPUSHANELERE ATTIM POSTUMU
(MAPUSHANE TÜRKÜSÜ)

Yöresi: Kırşehir
Kaynak: Neşet Ertaş

Derleyen: Neşet Ertaş
Notalayan: Bayram Bilge Tokel

♩ = 76

Saz...

tr tr

1 2

Ma pus ha ne le re
Bü tün ah bap la rım

at tım pos tu mu a man a man
ba na küs tü mü a man a man

Bi le me dim ah ba
Yan dım ma pus ha ne
Kur tu lay dım gar di

bi mi dos tu mu
se nin e lin den
ya nın di lin den

2.
Mapushane önünde bir derin kuyu
Kuyudan alırlar mahkûmlar suyu
Ne gelen giden var bütün gün uyu
Yandım mapushane senin elinden
Kurtulaydım gardiyanın dilinden

NOT: Bu eserin Kırkkale ve Aksaray repertuarında "Yaylalar İçinde Erzurum Yayla" sözleriyle okunan ve ezgi benzerlikleri olan iki çeşitlemesi mevcuttur.

"Kırşehir Halk Müziği"

Kaynak:

http://www.sanatmuziginotalari.com/thm/thm_nota_inderme.asp?notaid=6029&mode=1&sessionid=147057015.

2.14. Yavaş Bağla Potinimin Bağını

Eserin başlık kısmında bulunan “Yavaş Bağla Potinimin Bağını” ve güfteleriyle yapılan aramalarda başka bir nüshasına ulaşılamamıştır.

2.15. Fırın Üstünde Fırın

Eserin başlık kısmında bulunan “Fırın Üstünde Fırın” araması ile beş farklı notaya ulaşılmaktadır. Ulaşılan bu notalar incelendiğinde gerek melodik yapıları gerek sözleri itibariyle benzerlik bulunmamaktadır. Eserin ilk güftesi olan “Bahçelerde Bir Kuzu” güftesi ile yapılan aramada bir adet notaya ulaşılmaktadır. 5 no’lu defterde bulunan nüshada yöre Konya iken bulunan notada Tefenni, usûl bakımından 5 no’lu defterde bulunan nüshada 4/4’lük iken bulunan notada 9/16’lık olarak yazıldığı görülmektedir. Melodik yapı olarak da benzerlik bulunmazken, 5 no’lu defter ve Resim 30’da bulunan notaların güfteleri karşılaştırıldığında 5 no’lu defterde bulunan güftelerin, Resim 30’daki notanın üstüne yazılmış güftelerle benzerlik gösterdiği görülmektedir. Türkülerin güfte ve notaları aşağıdadır;

Fırın Üstünde Fırın

Bahçelerde bir kuzu

Kıvrım kıvrım boynuzu

Sen koyun ol ben kuzu

Aldatalım şu kızı (Anadolu Halk Şarkıları, 1927, 12)

Resim 29:

Fırın Üstünde Fırın (5 No'lu Defterde Bulunan Nüsha)

قونیه -۱۲-

فُورُونْ اَوَسْتِنْدَه فُورُونْ

زو قو بر ده لر چه باغ «تورکی» زو قو بن اول ن یو قو من زو قو زی فی شو تا آل

باغچیلر ده بر قوز و
فیوریم فیوریم بو بوز و
سن قوزو نه اول مه قوز و
آلدانالم سنو قیزی

Kaynak: Anadolu Halk Şarkıları, 1927, 12.

Resim 30:
Bahçalarda Bir Kuzu

TRT. MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM. No: 276 - B. 6. 1973

YÖRESİ
YE FENNİ

KİMDEN ALINDIĞI
AHMET YAMACI

SÜRE

BAHÇALARDA BİR KUZU
(TEKE ZOTLATMASI)

DERLEYEN
MUZAFFER SARISÖZEN

DERLEME TARİHİ

NOTAYA ALAN
MUZAFFER SARISÖZEN

BAH ÇA LAR DA BİR KU ZU ÇAN GAL MAN GAL
BOY NU ZU ----- SEN KO YU NOL BEN KU ZU
AL DA TA LIM ŞU KI ZI -----

2

BAHÇALARDA MOR MENİ
VEREM ETTİN SEN BENİ
NASIL VEREM OLMAYIM
HERKES SEVİYOR SENİ

3

BAHÇALARDA GÜL VARI
VAR GİT ELLERİN YARI
SEN BANA YAR OLMAZSIN
YÜZÜME GÜLME BARI

Kaynak:

http://www.sanatmuziginotalari.com/thm/thm_nota_inderme.asp?notaid=1080&mode=1&sessionid=147063271.

2.16. Yine Cûş Eyledi

Eserin başlık kısmında bulunan “Yine Cûş Eyledi” ve güftesindeki “Yine Cûş Eyledi Gönüm Çağladı” aramalarıyla elimizde bulunan nüshasından başka bir notaya ulaşamamıştır.

2.17. Ağlama Yâr Ağlama

Eserin başlık kısmında bulunan “Ağlama Yâr Ağlama” araması ile üç adet notaya ulaşılmaktadır. Ulaşılan notalar incelendiğinde; “Hüseynî Türkü (Urfa)” notasının yöre, usûl, melodik yapı ve sözleri bakımından aynı olduğu görülmektedir. Diğer iki notanın ise melodik yapı ve güfteleri bakımından benzerlik gösterdiği, usûllerinin farklı olarak 4/4'lük olduğu, yöre olarak da birinde Şanlıurfa-Diyarbakır diğerinde ise Diyarbakır yazdığı görülmektedir. 5 no'lu defterde ve Resim 33'de bulunan notaların güfteleri incelendiğinde 5 no'lu defterdeki birinci kıtanın ve Resim 33'deki nota üstündeki güftelerin benzerlik gösterdiği görülmektedir. Resim 34'de bulunan notanın güfteleri incelendiğinde ise nota üstündeki güftelerin, 5 no'lu defterdeki notanın ilk kıtası ile benzerlik gösterdiği görülmektedir. İkinci mısralarında 5 no'lu defterde “Kara yazma bağlama” yazarken Resim 34'deki notada “Mavi yazma bağlama” yazdığı görülmektedir. Dârülelhan'daki nota ve bulunan nota ve güfteler aşağıdadır;

Ağlama Yar ağlama

1

*Ağlama yâr ağlama
Kara yazma bağlama
Giderim tez gelirim ey
Ellere el bağlama*

2

*Bugün ayın üçüdür
Girme bostan içidir
Dudakların bal, şeker
Dilin badem içidir (Anadolu Halk Şarkıları, 1927, 14)*

Resim 31:

Ağlama Yâr Ağlama (5 No'lu Defterde Bulunan Nüsha)

اورفا -۱۶-

انغلاما یار انغلاما

قستی قوفتی

یار ما لا آغ ما لا آغ

ده قا

که تز دم ده کی

ما لا باغ

ای دم لی

ال ره له ال

ما لا باغ

مه کیر

دور چو او

یک آ کون بو

رک لا داق دو

در چی ای

تان بوس

در چی ای

دم با لک دی

کر مشه بال

(۱)

آغلاما یار اغلاما
قاره یازمه باغلاما
کیردم تیز کلیرم ای
الده آل باغلاما

(۲)

بوکون ابلک اوچید -
کیرمه بوستانه ایچید -
دو دافدک بال شکر
دبلک بادرم ایچید -

۱۱۰ ۱۱۱ ۱۱۲ ۱۱۳ ۱۱۴ ۱۱۵ ۱۱۶ ۱۱۷ ۱۱۸ ۱۱۹ ۱۲۰

Kaynak: Anadolu Halk Şarkıları, 1927, 14

Resim 32:
Hüseyinî Türkü(Urfa)

HÜSEYİNİ TÜRKÜ (URFA)

cak yürük $\text{♩} = 180$

(müsemmezi) $3+2+3$

ag la ma yar — ag la ma — ka re yaz ma — bağ la ma —

gi de rim tez ge — li rim ey — elle re el — bağ la ma

bu ğü na yın — ü çü dur — ğir me bo s tan — i çi dir

du dak la rın — bal şeker — di lin ba dem — i çi dir

Öney Kosal

Aglama yar aglama;
Kara yazma bağlama;
Giderim tez gelirim ey;
Ellere el bağlama.

Buğün ayın üçüdü;
Çirne bostan içidir;
Dudakların bal şeker;
Dilin badem içidir.

Kaynak: <http://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/6614.html>.

Resim 33:
Ağlama Yar Ağlama

Yöresi : Şanlıurfa - Diyarbakır
Kaynak: Mahmut Güzelgöz

Makamı : Hüseyini
Derleyen : Osman Güzelgöz
Notalayan: Salih Turhan

AĞLAMA YAR AĞLAMA

♩ = 76

Ağ la ma yar ağ la ma a nam
Ka ra yaz ma bağ la ma
Gi de rem tez ge li re ma man
El le re bel bağ la ma (Saz.....)
bağ la ma (Saz.....)

-2-

Alma al olanda gel anam
Ayva nar olanda gel
Hasta düştüm gelmedin anam
Bâri can verende gel
Öyledir yar öyledir anam
Aşkın beni söylerdir
Almış yarı yanına anam
Şarkı türkü söylerdir

NOT: Aynı türkü, Diyarbakır repertuarında da mevcuttur.

Kaynak:

http://www.sanatmuziginotalari.com/thm/thm_nota_inderme.asp?notaid=136&mode=2&sessionid=147069939.

Resim 34:
Ağlama Yar Ağlama

YÖRESİ
DİYARBAKIR

KİMDEN ALINDIĞI
CELAL GÜZELSES

SÜRESİ :
♩ = 96

DERLEYEN
P. Aktao

DERLEME TARİHİ

NOTAYA ALAN
MEHMET ÖZBEK 1977

AĞLAMA YAR AĞLAMA

AG LA MA YA R AG LA HA A NAM
MA VI YAZ MA BA Ğ LA MA
MA VI YAZ MA TEZ SO LAR A NAM CI ĞE RI MI
DA Ğ LA MA MA VI YAZ MA TE Z SO LAR A NAM
CI ĞE RI MI DA Ğ LA MA

— 1 —
ELMA DA AL OLAYDIN
SELYE DE DAL OLAYDIN
BANA GÖRE YAR MI YOK
İSTEDİM SEN OLAYDIM

— 2 —
ELMA AL OLANDA GEL
AYVA NAR OLANDA GEL
HASTE DÜŞTÜM GELMEDİM
BARİ CAN VERİN DE GEL

Kaynak:

http://www.sanatmuziginotalari.com/thm/thm_nota_inderme.asp?notaid=136&mode=1&sessionid=147069939

2.18. Ufacık Taşlardan

Eserin başlık kısmında bulunan ‘‘Ufacık Taşlardan’’ ve eserin ilk güftesi olan ‘‘Ufacık Taşlardan Kale de Yapılmaz’’ araması ile herhangi bir notaya ulaşılamamıştır ancak ‘‘Ufacık’’ araması ile iki adet notaya ulaşılmaktadır. Bunlar;

- a. Ufacık Taşınan Kale Yapılmaz
- b. Ufacık Taşınan Bina Yapılmaz

Ulaşılan notalar incelendiğinde yöre, usûl ve melodik yapı bakımından farklılık gösterirken, her iki notada da güfteleri itibariyle benzer kısımların bulunduğu görülmektedir. 5 no’lu defterde bulunan nota ile Resim 36 ve Resim 37’de bulunan notaların güfteleri incelendiğinde 5 no’lu defterde bir kıta bulunduğu görülürken, Resim 37’de bulunan nüshada 3 kıta bulunduğu görülmektedir. 5 no’lu defterdeki güfteler ile Resim 37’de bulunan ilk kıtanın benzerlikler gösterdiği görülmektedir. Resim 38 ve Resim 39’ da bulunan nüshaların güfteleri incelendiğinde ise birinci kıtasındaki ilk iki mısranın benzerlik gösterdiği görülmektedir. Türkülerin güfte ve notaları aşağıdadır;

Ufacık Taşlardan

Ufacık taşlardan kale de yapılmaz aman aman

Pencereden eğilip yâre bakılmaz

Yârim gitti gelmez yoluna bakılmaz

Pencereden eğilip yâre bakılmaz (Anadolu Halk Şarkıları, 1927, 14)

Resim 35:

Ufacık Taşlardan (5 No’lu Defterde Bulunan Nüsha)

Kaynak: *Anadolu Halk Şarkıları*, 1927, 14.

Resim 36:

Ufacık Taşınan Kale Yapılmaz (1. Sayfa)

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
TMM REPERTUAR SIRA No: 3607
İNCELEME TARİHİ : 6.5.1991

DERLEYEN
AYNUR GÜRKAN

YÖRESİ
GAZİANTEP/KİLİS
KİMDEN ALINDIĞI
MÜVEHDET: GÜRKAN
SÜRESİ : 1:10

DERLEME TARİHİ

UFACIK TAŞINAN KALE YAPILMAZ

NOTAYA ALAN
ALTAN DENİREL

U F A C I K T A Ş I N A N
K A P I M I N Ö N Ü N D E N
K A P I M I N Ö N Ü N D E

K A L E Y A P I L M A Z P E N C E R E S İ Y Ü K S E K T İ R
G E L İ R G E Ç E R S İ N K A R A N F İ L K O K U L U
B İ R Y E N İ Ç E R İ Y A Ç I Ç I Z M E L İ

Y A R E B A K İ L M A Z S İ N Y A B E B A K İ L M A Z S İ N
B A Ş I K E Ç E R L İ B A Ş I K E Ç E R L İ

B İ R Y A R S E V M E Y İ N E N D Ü N Y A Y I K İ L M A Z
N E B E N İ A L I R S İ N N A Y A Z G E Ç E R S İ N
Y A L V A R D İ M Y A K A R D İ M G İ R M E Z İ Ç E R İ

A T M A B U T A Ş L A R I B E N Y A R E L İ Y E M
A T M A B U T A Ş L A R I B E N Y A R E L İ Y E M
A T M A B U T A Ş L A R I B E N Y A R E L İ Y E M

E L A L E M A L G İ Y M İ Ş B E N K A R E L İ Y E M
E L A L E M A L G İ Y M İ Ş B E N K A R E L İ Y E M
E L A L E M A L G İ Y M İ Ş B E N K A R E L İ Y E M

Kaynak: <http://www.notaarsivleri.com/turk-halk-muzigi/4126.html>.

Resim 37:

Ufacık Taşınan Kale Yapılmaz (2. Sayfa)

UFACIK TAŞINAN KALE YAPILMAZ
PENCERESİ YÜKSEKTİR YARE BAKILMAZ
BİR YAR SEVMİYENEN DÜNYA YIKILMAZ

BAĞLANTI: ATMA BU TAŞLARI BEN YARELİYEM
EL ALEM AL GIYMİŞ BEN KARELİYEM

KAPIMIN ÖNÜNDEN GELİR GEÇERSİN
KARANFİL KOKULU TÜTÜN İÇERSİN
NE BENİ ALIRSIN NE VAZ GEÇERSİN

BAĞLANTI

KAPIMIN ÖNÜNDE BİR YENİÇERİ
AYAĞI ÇİZMELİ BAŞI KEÇELİ
YALVARDIM YAKARDIM GİRMEZ İÇERİ

BAĞLANTI

Resim 38:

Ufacık Taşınan Bina Yapılmaz (1. Sayfa)

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM REPERTUAR SIRA NO: 963
İNCELEME TARİHİ: 30/4/1975

DERLEYEN
MUAMMER ULDEMİR

YÖRESİ
ÇİFTELER - HAN KOY

DERLEME TARİHİ
18/10/1968

KİMDEN ALINDIĞI
KÖY HANIMLARI

UFACIK TAŞINAN BİNA YAPILMAZ

NOTAYA ALAN
MUAMMER ULDEMİR

SÜRESİ :

U FA ÇIK TA ŞI NAN Bİ NA YA PİL
U FA ÇIK TA Ş ÜS TÜ NE TAŞ KO YUL
MA ZAM MAN ÜS KALK TÜ Gİ NE ÇI KI LIP
DE LİM MU HAB
YÂ RE BE TE BA KIL DO YUL MAZ MAZ
BA KIL MAZ DO YUL MAZ SEN GÜ ZEL SİN
HER KEZ SEV Dİ
SE NİN ĞİN DEN KAH RİN ZOR LA ÇE KİL AY RİL ME MA ZAM MAN
ÇE BE KE NAY YİN RİL AY MAM Rİ LİK SE Nİ BE NİM NAZ LI
BİR ZA YÂ RİM MAN DEN YAN YÂ YA RİM NA DEN KOY YA

Kaynak:

http://www.sanatmuziginotalari.com/thm/thm_nota_inderme.asp?notaid=7904&mode=1&sessionid=147069939.

Resim 39:
Ufacık Taşınan Bina Yapılmaz (2. Sayfa)

UFACIK TAŞINAN BİNA YAPILMAZ
(2)

(1)

UFACIK TAŞINAN BİNA YAPILMAZ (Aman)
ÜSTÜNE ÇIKILIP YÂRE BAKILMAZ
SEN ÖZELSİN SENİN KAHRIN ÇEKİLMEZ (Aman)
ÇEKİYİN AYRILIK SENİ BİR ZAMAN
YAN YANA KOYSUNLAR ÖLDÜĞÜM ZAMAN

(2)

UFACIK TAŞ ÜSTÜNE TAŞ KOYULMAZ (Aman)
KALK GİDELİM MUHABBETE DOYULMAZ
HERKEZ SEVDİĞİNDEN ZORLA AYRILMAZ (Aman)
BEN AYRILMAM BENİM NAZLI YÂRİMDEN
YÂRİMDEN, YÂRİMDEN GONCA GÜLÜMDEN

2.19. Bu Derede Bastı Bizi

Eserin başlık kısmında bulunan “Bu Derede Bastı Bizi” güfteleriyle yapılan aramalarda herhangi bir notaya ulaşılamamıştır ancak “harâmî” kelimesi ile arama yapıldığında “Bu Derede Sardı Bizi Harâmî” isimli bir türkünün notasına ulaşılmaktadır. Ulaşılan nota üzerinde yöre bilgisi bulunmazken, melodik yapısı ve usûlünün 6/4'lük olmak üzere farklı olduğu görülmektedir. Güfteleri incelendiğinde ise birinci kıtasındaki güftelerin 5 no'lu defterdeki notanın ilk kıtasındaki güftelerle benzerlik gösterdiği görülmektedir. Türkülerin güfte ve notaları aşağıdadır;

Bu Derede Bastı Bizi

Bu derede bastı bizi harâmî

Ay karanlık görebilmem yâremi

Ay karanlık görebilmem yâremi

Sabah olsun göstereyim yâremi

Bu zamanın halkı zalim değil mi

Bu zamanın halkı zalim değil mi

Bana derler geç yârinden zulüm değil mi

Bana derler geç yârinden zulüm değil mi (Anadolu Halk Şarkıları, 1927, 15)

Resim 40:

Bu Derede Basdı Bizi (5 No'lu Defterde Bulunan Nüsha)

اورفا -۱۰-
بودره ده با صدی بزی

زی بی دی باص ده ده بو

لق دان قا آی می را حا

می دی یا مم بیل ره کو

لق دان قا آی

می ره یا مم بیل ره کو

ره ته کوس سون اول باح صا

می ره یا مم

بودره ده با صدی بزی حرامی
آی فراکلر کوره بیلمیم یا می
بکا در لر کج بار نه ظالم دلمی
صباح اولسون کوسته بزم باره می

Resim 41:

Bu Derede Sardı Bizi Harâmî

BU DEREDE SARDI BİZİ HARAMİ

Bu de re de sar dı bı zı
Ne ve re yim ba şın da ki
ha ra mi ha ra mi
çal ma ya çal ma ya
Sen dok tor ol sa na a çım
Ya nak la rın ben zer kı zıl
ya ra mi ya ra mi
al ma ya al ma ya
Ben is te rem ka şı gö zü
Gün o la ki a hım sa na
ka ra mi ka ra mi
kal ma ya kal ma ya
Se fil a şık sa na hay ran
kim ol sun kim ol sun
Ben ol mu yam ya rı ma kur ban
kim ol sun kim ol sun

1
2
Bu derede sardı bizi harami harami Ne vereyim başındaki çalmaya çalmaya
Sen doktor ol sana açım yarımı yarımı Yanakların benzer kızıl almaya almaya
Ben isterem kaşı güzü kerami kerami Gün ola ki ahım sana kalmaya kalmaya
Sefil aşık sana hayran kim olsun kim olsun
Ben olmuyam yarım kurban kim olsun kim olsun

Kaynak:

http://www.sanatmuziginotalari.com/thm/thm_nota_inderme.asp?notaid=1835&mode=1&sessionid=147069939

2.20. Harman Yeri Sürseler

Türkünün başlık kısmında bulunan “Harman Yeri Sürseler” aramasıyla TRT repertuarında bulunan aynı isimde bir adet notaya ulaşılmaktadır. Ulaşılan bu notada yöre Urfa olmak üzere aynı iken, usûlü ve melodik yapısının farklı olduğu görülmektedir. 5 no’lu defterde ve Resim 43’de bulunan notaların güfteleri incelendiğinde her iki notanın da ilk kıtalarında ve bağlantı kısımlarında benzerlikler olduğu görülmektedir. Türkülerin güfte ve notaları aşağıdadır;

Harman Yeri Sürseler

Harman yeri sürseler

Yerine gül ekseler

Esmer kazan ben alam : mükerrer

Bahtlı kız başına

Sevdiğini verseler

Esmer kazak ben alam : mükerrer

Kör felek bana neyledi

Ağa yârimden atladi

Esmer kazan ben alam (Anadolu Halk Şarkıları, 1927, 16)

Resim 42:

Harman Yeri Sürseler (5 No'lu Defterde Bulunan Nüsha)

17- اورفا

خَرْمَانِ يَرِي سُوْرَسَه لَرِ اَوْفَرَه

ری یه لر سه سور ری یه مان خر

زك فا مر اس لر سه اك كول نه

لی بلخت لام آ بن لام آ بین

نی کی دی سو نا شی جا قیز

بن زان قا مر اس لر سه ور

لام آ بین لام آ

خرمانه یری سورسهر
برینه کول آکهر
اکر قازانجه اولم : مکر

خجانی قیز باسینه
سوریکچی ویرسهر
اکر قازانجه اولم : مکر

کورخلج بلایله ری
آغایارمعدن آتلی
اکر قازانجه اولم

Kaynak: Anadolu Halk Şarkıları, 1927, 16.

Resim 43:
Harman Yeri Sürseler

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM REPERTUAR SIRA No: 1090
İNCELEME TARİHİ: 16_6_1975

DERLEYEN
M. SARISOZEN

YÖRESİ
URFA

DERLEME TARİHİ

KİMDEN ALINDIĞI
HİLMİ ERSOY
SÜRESİ:

HARMAN YERİ SÜRSELER

NOTAYA ALAN
M. SARISOZEN

HAR MA NI YE Rİ SÜR SE LER
HAR MA NI YE Rİ YA Ş YE Rİ
OY SA NEM VU YU SA NEM
YE Rİ NE GÜL E Kİ SE LER E Sİ ME Rİ
YA VAŞ YÖ RÜ HO ŞU YÖ RÜ
BA DA YI BEN A LİM BAHTI LI KIZ BER
GE ZE LİM OY SA NEM
VU YU SA NEM SEV Dİ Ğİ NE VE Rİ SE
SEV Dİ ĞİM GİT ME GE
LER Rİ E Sİ ME Rİ GA DA YI BE NA LİM

— 1 —
HARMAN YERİ SÜRSELER
YERİNE GÜL EKSELER
BAHTILI KIZ BAŞINA
SEVDİĞİNE VERSELER

OY SANEM VUY SANEM
ESMER GADAY BEN ALİM
OY SANEM VUY SANEM
ESMER GADAY BEN ALİM.

— 2 —
HARMAN YERİ YAŞ YERİ
YAVAS YÖRÜ HOŞ YÖRÜ
GEL BERABER GEZELİM
SEVDİĞİM GİTME GERİ

OY SANEM VUY SANEM
ESMER GADAY BEN ALİM
OY SANEM VUY SANEM
ESMER GADAY BEN ALİM.

Kaynak:

http://www.sanatmuziginotalari.com/thm/thm_eser_detay.asp?esid=4524&esera=HARMAN%20YER%DD%20S%DCRSELER.

2.21. Gele Gele Geldim Bu kara Taşa

Eserin başlık kısmında bulunan “Gele Gele Geldim Bu Kara Taşa” aramasıyla “Gele Gele Geldim Bu Kara Taşa(Uzun Hava)” isminde kayıtlı bir eser bulunmaktadır ancak notasına ulaşılammamaktadır. “Gele Gele” güfteleriyle yapılan aramada iki adet notaya ulaşılmaktadır. Bunlar;

- a. Gele Gele Geldik
- b. Gele Gele Geldik Bu Kara Taşa(Çeşitleme)

“Gele Gele Geldik” isimli türkünün notası incelendiğinde yöresi Urfa olmak üzere aynı iken, melodik yapısı ve usûlü 6/4’lük olmak üzere farklı olduğu görülmektedir. 5 no’lu defterde ve Resim 45’te bulunan notaların güfteleri incelendiğinde, iki notada da iki kıta bulunduğu, her iki kıtasının da benzerlik gösterdiği görülmektedir.

“Gele Gele Geldik Bu Kara Taşa” isimli türkünün notası incelendiğinde melodik yapısı, usûlü 4/4 ve 5/4’lük olmak üzere değişmeli, yöresi Kırşehir olmak üzere farklı olduğu görülmektedir. 5 no’lu defterde ve Resim 46’da bulunan notaların güfteleri incelendiğinde, 5 no’lu defterdeki güftelerle Resim 46’da notanın üstünde yazan güftelerin ve ikinci kıtasındaki güftelerin benzerlik gösterdiği görülmektedir. Resim 46’da bulunan notada “Karac’oğlan der ki konduk göçülmez” güftesiyle başlayan bir kıta daha olduğu görülmektedir. Ayrıca notanın alt kısmında not olarak “*Bu eserin, söz ve ezgi itibariyle çok yakın çeşitlemesi, Şanlıurfa repertuarında da mevcuttur*” ifadesi bulunduğu görülmektedir.

Türkülerin güfte ve notaları aşağıdadır;

Gele Gele Geldim Bu Kara Taşa

Gele gele geldim bu kara taşta

Yazılanlar gelir sağ olan başta (aman efendim)

Bizi hasret koydu kavm ü kardaşa

Bu ayrılık bu yoksulluk bir ölüm (aman efendim)

Resim 45:
Gele Gele Geldik

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA NO:701
İNCELEME TARİHİ: 15. 3. 1974

DERLEYEN
MUZAFFER SARISÜZEN

YÖRESİ
URFA

DERLEME TARİHİ
24. 6. 1948

KİMDEN ALINDIĞI
MUKİM TAHİR

GELE GELE GELDİK

NOTAYA ALAN
MUZAFFER SARISÜZEN

SÜRESİ:

GE LE GE LE GE L DİK BİR KA RA TA
NI CE SUL TAN LA Nİ Nİ CE SI NİN GÜL LİR BEN SA Zİ
Ö Nİ LAN SOL BA DU SA RU R E MA NE FEN DİM
Bİ Zİ HAS RET KO DÜN YAR KA VİM LA
NI CE LE Rİ DÜN MEZ YO LA
KAR DA SA Rİ R Bİ RAY RI LİK BİR YOK
SÜL LUK Bİ RÜ LÜM E MA NE FEN DİM

—1—
GELE GELE GELDİK BİR KARA TAŞA
YAZILANLAR GELİR SAĞ OLAN BAŞA (Eman efendim)
BİZİ HASRET KOYAR KAVİM KARDAĞA
BİR AYRILIK, BİR YOKSULLUK, BİR ÖLÜM (Eman efendim)

—2—
NİCE SULTANLARI TAHTTAN İNDİRİR
NİCESİNİN GÜL BENZİNİ SOLDURUR (Eman efendim)
NİCELERİ DÖNMEZ YOLA GÖNDERİR
BİR AYRILIK, BİR YOKSULLUK, BİR ÖLÜM (Eman efendim)

Kaynak:

http://www.sanatmuziginotalari.com/thm/thm_eser_detay.asp?esid=3810&esera=GELE%20GELE%20GELD%20KARA%20TA%20DEA

Resim 46:
Gele Geldik Bu Kara Taşa(Çeşitleme)

GELE GELE GELDİK BU KARA TAŞA
(ÇEŞİTLEME)

Yöresi: Kırşehir
Kaynak: Neşet Ertaş

Derleyen: Neşet Ertaş
Notalayan: M. Alt Gürsoy

♩ = 66

Saz...

Ge le ge le
Bi zi has ret

gel
ko dik
yar

bu ka ra ta şa
ka vim kar da şa

Ya zı lan ge lir
Bir ay rı lik bir yok sul luk

sağ o lan ba şa
bir o lüm

Kaynak:

[http://www.sanatmuziginotalari.com/thm/thm_eser_detay.asp?esid=3811&esera=GELE%20GELE%20GELD%20BU%20KARA%20TA%20DEA%20\(*\)](http://www.sanatmuziginotalari.com/thm/thm_eser_detay.asp?esid=3811&esera=GELE%20GELE%20GELD%20BU%20KARA%20TA%20DEA%20(*))

2.22. Aha da Gel

Eserin başlık kısmında bulunan “Aha da Gel” ve ilk güftesi olan “Aha da Gel Arpa da Buğday Harmanı” araması ile herhangi bir notaya ulaşılamamaktadır. Ancak “Buğday” güftesi ile yapılan aramada “İşte Geldi Arpa Buğday Harmanı” isimli bir esere ulaşılmaktadır.

Ulaşılan bu eserin notası incelendiğinde yöre Urfa olmak üzere aynı iken, melodik yapısının ve usûlünün 4/4'lük olmak üzere farklı olduğu, güfteleri incelendiğinde ise iki kıtası bulunduğu, birinci kıtasının ve bağlantı kısımlarının 5 no'lu defterdeki notanın güfteleri ile benzerlik gösterdiği görülmektedir. Ayrıca farklı olarak “Yeşil Olur Şu Urfa'nın Fıstığı” güftesiyle başlayan bir kıtasının daha olduğu görülmektedir.

Türkülerin güfte ve notaları aşağıdadır;

Aha da Gel

Aha da gel arpa da buğday harmanı civanım

Elimdedir kanlıların da fermânı

Elimdedir kanlıların da fermânı

Çok aradım da bulamadım da civanım dermanı

Koy desinler Halil beyim de divâne

Benden sonra köşküm kalsın da virane (Anadolu Halk Şarkıları, 1927, 17)

Resim 47:

Aha da Gel (5 No'lu Defterde Bulunan Nüsha)

اورنا -۱۷-

آهاده كل

او فو

فی ما خار دای بوغ ده پا آر کل ده ها آ

الا لی قان در ده لیم نه نم وا جی

در ده لیم نه فی ما فر ده رک

فی ما فر ده رک لا لی ن قا

آهاده کل آریاره بوغذای خار مالی جیوانم
السبده در قانیلنده فرمالی
" " " " "

هیوه آادسه بولامارمه جیوانم درمالی
فوی ده سندر خلیل بکم ده ربوانه
بندن صوکره کوشکم فاسونده وبرانیه

Kaynak: Anadolu Halk Şarkıları, 1927, 17.

Resim 48:

İşte Geldi Arpa Buğday Harmanı (1. Sayfa)

YÖRESİ
URFA

KİMDEN ALINDIĞI
AHMET YILMAZTAŞ

SÜRESİ: ♩. 80

DERLEME TARİHİ

1975

NOTAYA ALAN

MEHMET ÖZBEK

İŞTE GELDİ ARPA BUĞDAY HARMANI

İŞ TE GEL Dİ AR PA BUĞ DAY HAR MA NI
Cİ VA NİM HAR MA NI E LİM
DE DİR KAN LI LA RIN FER MA
Nİ FIR SAT EL DE İ KEN SÜ RÜN
DEV RA Nİ KOY DE SİN LER NA LİL BE GİM Cİ
VA NE BE NÖ LÜR SEM KOŞK LER
KAL SIN Vİ RA NE YE Şİ LO LUR ŞU UR
FA NİN FIS TI Ğİ CİVA NİM FIS TI

Kaynak: <http://www.notaarsivleri.com/turk-halk-muzigi/2734.html>

Resim 49:

İşte Geldi Arpa Buğday Harmanı (2. Sayfa)

- 2 -

İŞTE GELDİ ARPA BUĞDAY HARMANI

Ğİ KUS TŪ ĞŪN DEN HA LİL BE ĞİN
YAS TI Ğİ NA Fİ LE DİR ŞU ZE MA NİN
DOST LU ĞU KOY DE SİN LER HA Lİ L BE
ĞİM Dİ VA NE BE NÖ LÜR SEM
UR FA KAL SİN SEY RA NE
I. II.

İŞTE GELDİ ARPA BUĞDAY HARMANI
(CIVANIM HARMANI)
ELİMDEDİR KANLILARIN FERMANI
FIRSAT ELDE İKEN SÜRŪN DEVRANI
Bağlantı
KOY DESİNLER HALİL BEGİM DİVANE
BEN ÖLÜRSEM KÖŞKLER KALSIN VİRANE

YEŞİL OLUR ŞU URFANIN FISTIĞI
(CIVANIM FISTIĞI)
KUŞ TÜYÜNDEN HALİL BEGİN YASTIĞI
NAFİLEDİR ŞU ZAMANIN DOSTLUĞU
Bağlantı
KOY DESİNLER HALİL BEGİM DİVANE
BEN ÖLÜRSEM URFÂ KALSIN VİRANE

Not: Bağlantı bölümleri saz payı olarak çalınabilir.

2.23. Kal'anın Altında

Eserin başlık kısmında bulunan “Kal'anın Altında Üç Ağaç İncir” araması ile herhangi bir notaya ulaşılamazken “Kalenin” güftesiyle yapılan aramada iki adet notaya ulaşılmaktadır. Bunlar;

- a. Kalenin Dibinde
- b. Kalenin Dibinde Bir Taş Olaydım

Resim 51'de bulunan “Kalenin Dibinde” başlıklı türkünün notası incelendiğinde melodik yapısı, yöresi Kerkük, usûlü 10/8 olmak üzere farklı, bağlantı kısmındaki güftelerin ise 5 no'lu defterdeki dördüncü ve beşinci mısralarla benzerlik gösterdiği görülmektedir.

Resim 52'de bulunan “Kalenin Dibinde Bir Taş Olaydım” başlıklı türkünün notası incelendiğinde melodik yapısı, yöresi Kerkük, usûlü 4/4'lük olmak üzere farklı, güfteleri incelendiğinde ise ikinci kıtasında bulunan güftelerin 5 no'lu defterdeki ilk üç mısra ile benzerlik gösterdiği, “Kalenin Dibinde Bir Taş Olaydım” güftesiyle başlayan bir kıta ve bağlantı kısmının olduğu görülmektedir.

Türkülerin güfte ve notaları aşağıdadır;

Kal'anın Altında

Kal'anın altında üç ağaç incir

Elimde kelepçe boynumda zincir

Zincir sallandıkça her yanım incinir

Atma bu taşları ben yâreliyem

El alem al giymiş ben karalıyam

Kalmaya kalmaya âhım kalmaya

Beni yârdan eden murad almaya (Anadolu Halk Şarkıları, 1927, 17)

Resim 50:

Kal'anin Altında (5 No'lu Defterde Bulunan Nüsha)

اورفا قتلعه نيك آلتنده تورك اقصابي

جیر این غاچ آ اوچ ده تن آل نك عه قال

جیر زن ده نوم بوی لپ که چه لیم آ

جیر زن ده نوم بوی چه لپ که چه لیم آ

قتلعه نيك آلتنده اوچ اغاچ ایچید
المده کایچه بوینده زنجیر
زنجیر صالاندنجه لهد یاغیم ایچید
آمه بوهن شیری به باره لی بوم
أل عالم آل کیمسه به قاره لی بوم
قاله به قاله به آلهم قاله به
بی باردن ایدن مراد المایه

Kaynak: Anadolu Halk Şarkıları, 1927, 17.

Resim 51:
Kalenin Dibinde

T.R.T. MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T.K.M. REPERTUARİ SIRA NO: 3010
İNCELEME TARİHİ: 2-11-1987
YÖRESİ:
KERRUK
NEMDEN ALINDIĞI
OMIT MUSA AKÇAY
FEVZİYE KALAYI-SUPHİ SAATÇI
TEMPO: ♩. = 92

AKTARAN
MEHMET ÖZBEK

DERLEME TARİHİ

NOTAYA ALAN
MEHMET ÖZBEK

KALENİN DİBİNDE

KA LE NİN... Dİ BİN DE...
BİR... DAŞ... O... LAY... DİM... GE... LE... NE...
Gİ DE NE... YOL DA ŞO... LAY... DİM...
GE... LE... NE... Gİ DE NE... YOL DA ŞO...
LAY... DİM... BA CI SI... GÜ ZE LE...
KAR DA ŞO... LAY... DİM... KAR... DA... ŞO...
LAY... DİM... AT NA ŞU... DAŞ LA RI...
MEN YA RA... LI... YAH... EL... A... LEM...
AL GEY MIŞ... MEN KA RA... LI... YAH... CEMEZ KURT

1
KALENİN DİBİNDE BİR DAŞ OLAYDIM
GELENE GİCENE YOLDAŞ OLAYDIM
BACISI GÖZELE KARDAŞ OLAYDIM

— Bağlantı —

Bağlantı

ATMA ŞU DAŞLARI MEN YARALIYAM
EL ALEM AL GEYMIŞ MEN KARALIYAM

2
KALENİN DİBİNDE EKERLER DARI
EKERLER BİCERLER YARI DE YARI
YAR NENE GÖNDERMİŞ HEYKATNAN NARI

— Bağlantı —

Kaynak:

http://www.sanatmuziginotalari.com/thm/thm_eser_detay.asp?esid=5135&esera=KALEN%DDN%20D%DDB%DDNDE%20B%DDR%20DA%DE%20OLAYDIM

Resim 52:
Kalenin Dibinde Bir Taş Olaydım

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T R T M REPERTUAR SIRA No: 1767
İNCELEME TARİHİ : 9.3.1978

YÖRESİ
KEKKÜK

KİMDEN ALINDI
ABDULVAHİT KUZECİOĞLU
SÜRESİ : 1.43

KALENİN DİBİNDE BİR TAŞ OLAYDIM

DERLEİYEN
NİDA TÜFEKÇİ

DERLEME TARİHİ

NOTAYA ALAN
NİDA TÜFEKÇİ

KA LE NİN Dİ Bİ N DE BİR TA SO LAY DİML...
KA LE NİN Dİ Bİ N DE U ÇA GA ÇIN DİR...
GE LE ME Gİ DE NE GE DE NE GE DE NE GE DE NE GE E LİN DE KE...
YOL DA SO LAY DİM... YOL DA SO LAY DİM...
BOY NUN DA ZİN CİR BOY NUN DA ZİN CİR...
BA CI Sİ GÜ ZE LE KAR DA SO LAY DİM...
ZİN Cİ Rİ ÇOK SAL LA NA KOL LA Rİ NİN CİR...
KALK Gİ DEK MEY HA NA HA NA YA ÇEY HA NA HA NA YA MEY HA NA HA NA YA BA BA...
GÖN LÜ MEY LEN SİN... YA RIN HAK KİN Dİ VA NİN DA...
Dİ VA NİN DA Dİ VA NİN DA DO Ğ RU DA SÖY LEN SİN...

— 1 —
KALENİN DİBİNDE BİR TAŞ OLAYDIM
GELENE GİDENE GİDENE GİDENE YOLDAŞ OLAYDIM
BACISI GÜZEL GARDAS OLAYDIM
Bağlantı: KALK GİDEK MEYHANA HANAYA
ÇEY HANA YA MEYHANA HANAYA
BABA GÖNLÜM EYLENSİN
YARIN HAKKIN DİYANINDA DİYANINDA
DİYANINDA DOĞRUDA SÖYLENSİN

— 2 —
KALENİN DİBİNDE UÇ AĞAC İNCİR
ELİNDE KELEPÇE KELEPÇE KELEPÇE BOYUNDA ZİNCİR
ZİNCİRİ ÇOK SALLAMA KOLLARIN İNCİR
Bağlantı:

Kaynak:

http://www.sanatmuziginotalari.com/thm/thm_nota_inderme.asp?notaid=5136&mode=1&sessionid=147354105.

2.24. Gidin Bulutlar

Eserin başlık kısmında bulunan “Gidin Bulutlar” araması ile dört adet farklı notaya ulaşılmaktadır. Ulaşılan notalar incelendiğinde 5 no’lu defterde bulunan notadan yöre, melodik yapı ve bazı güfteleri hariç farklı olduğu görülmektedir. Ancak türkünün ikinci kıtasında bulunan “Ben Bir Altın Fenerim” güftesiyle yapılan aramada bu başlığı taşıyan, melodik yapı ve usûlü olarak farklı, yöre bakımından aynı olan TRT repertuvarına kayıtlı bir notaya ulaşılmaktadır. Güfteleri incelendiğinde ise birinci kıtasında bulunan güftelerin 5 no’lu defterdeki notada ikinci kıtada, ikinci kıtasındaki güftelerin de 5 no’lu defterin birinci kıtasında bulunduğu görülmektedir. Türkülerin güfte ve notaları aşağıdadır;

Gidin Bulutlar

Gidin bulutlar gidin

Yârime selâm edin

Yârim şirin uykuda

Uykusunu haram edin

Ben bir altın fenerim

Yana yana dönerim

Erbabına düşmedim

Hâlâ ona yanarım (Anadolu Halk Şarkıları, 1927, 18)

Resim 53:

Gidin Bulutlar (5 No'lu Defterde Bulunan Nüsha)

دوبلك صوفيانى

اورفا -۱۸-

كِيْدِكْ بُولُوْطْلَرْ

دك كي بو لوط لار كي

دك كي بو لوط لار كي

دك يا ري مه

دك لام اي

كيدك بولو طلر كيدك
بار بسلام ايدك
بارم سبيله اويغوره
اويغورنى حرام ايدك

به برلتون قاسم
بانو بانو روزم
اي چاهه دوشم
هاله اولد بانام

Kaynak: Anadolu Halk Şarkıları, 1927, 18.

Resim 54:
Ben Bir Altın Fenerim

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM REPERTUAR SIRA No: 596
İNCELEME TARİHİ 15. 3. 1974

YÖRESİ
URFA

KİMDEN ALINDIĞI
HALİL DİNER

SÜRE

DERLEYEN
M. SARISOZEN

DERLEME TARİHİ

NOTAYA ALAN
M. SARISOZEN

BEN BİR ALTIN FENERİM

BEN BİR A - - - L TIN FE NE Rİ M
Gİ DİN BU LUT LAR Gİ Dİ N

YA NA YA NA DÖ NE
YA Rİ ME SE LÂ M E

RİM ER BA Bİ NA DÜŞ ME
DİN YA RİM Şİ RİN UY KU

Dİ M HÂ LÂ O NA
DA UY KU SU N HA

YA NA RİH
RAM E DİN

1
BEN BİR ALTIN FENERİM
YANA YANA DÖNERİM
ERBABINA DÜŞMEDİM
HÂLÂ ONA YANARIM

2
GİDİN BULUTLAR GİDİN
YARİME SELÂM EDİN
YARIM SİRİN UYKUDA
UYKUSUN HARAM EDİN

Kaynak:

http://www.sanatmuziginotalari.com/thm/thm_eser_detay.asp?esid=1286&esera=BEN%20B%DDR%20ALTIN%20FENER%DDM.

2.25. Çaya İndim Ağladım

Türkünün başlık kısmında bulunan “Çaya İndim Ağladım” araması ile herhangi bir notaya ulaşılamazken, “Çaya” güftesi ile yapılan aramada “Çaya İner Ağlarım” başlığı bulunan üç adet eserin notasına ulaşılmaktadır. Ulaşılan notalardan birinin özellikleri ve sözleri bakımından benzerlik bulundurmadığı görülürken, diğer iki türküden Resim 56, Resim 57 ve Resim 58’de nüshaları bulunan eserin yöresi Şanlıurfa olarak aynı iken usûl bakımından farklı ve güfteleri incelendiğinde ise dört kıtası olduğu görülüp, notanın üstündeki 4, 5, 6, 7. portelerdeki güftelerin ve ikinci kıtasındaki ilk iki mısranın 5 no’lu defterdeki notada bulunan güftelerde benzerlik gösterdiği görülmekte, Resim 59 ve Resim 60’da nüshaları bulunan diğer eserde ise sadece güfteleri itibariyle benzerlikler bulundurduğu görülmekte olup, üç kıtası bulunan eserin, birinci kıtasındaki güftelerin 5 no’lu defterdeki güftelerle benzerlik gösterdiği görülmektedir. Türkülerin güfte ve notaları aşağıdır;

Çaya İndim Ağladım

Çaya indim de ağladım

Gülü deste bağladım

Birin dosta yolladım

Birin dosta yolladım

Birin on canım için

Birin yâre yollarım

Birin dosta yollarım

Birin dosta yollarım (Anadolu Halk Şarkıları, 1927, 18)

Resim 55:

Çaya İndim Ağladım (5 No'lu Defterde Bulunan Nüsha)

اورفا
چایہ ایندم آغلادیم
دوبک مرفانی

دوبک مرفانی
دم این یه چا
آغ ده
لا
ریم
دم این یه چا
ریم
لا
باغ تو
دس له کو
ریم
تہ
دوس دین جی
ریم
لا
یول تا
ریم
لا
یول
ریم
دوس دین جی
ریم
لا
یول

بر بده اوز جانم ایچون
بر بده یاره یوللارم
بر بده دوسته یوللارم
" " " "

ماہ اینیم ده آغلارم
توتی دسته باغلارم
بیر بلک دوسته یوللارم
" " " "

Kaynak: Anadolu Halk Şarkıları, 1927, 18.

Resim 56:

Çaya İner Ağlarım (1. Sayfa)

Yöresi : Şanlıurfa
Kaynak: Mahmut Güzelgöz

Makamı : Muhayyer
Derleyen : MİFAD
Notalayan: Yaşar Doruk

ÇAYA İNER AĞLARIM

♩ = 208

Saz...

Ça ya i

ner ağ la rım Ça ya i

ner ağ la rım Gü lü des

te bağ la rım Es mer a man

a man a man Dil ber a man

Kaynak: <http://www.notaarsivleri.com/turk-halk-muzigi/4999.html>.

Resim 57:
Çaya İner Ağlarım (2. Sayfa)

The image shows a musical score for the song 'Çaya İner Ağlarım (2. Sayfa)'. It consists of ten staves of music, each with a vocal line and a piano accompaniment line. The lyrics are written below the vocal lines. The music is in a 2/4 time signature and a key signature of one flat (B-flat). The lyrics are: a man a man Çok iç mi şem ha lım ya man Sev da lı yam da ya na mam vay A ğam pi ya le vak tı dır Pa şam pi ya le vak tı dır Gö zü nü sev di ğim sa kî Dol dur ba de nin vak tı dır vay A ğam da git ti gel me di Pa şam da git ti gel me di Yar yu ku dan

Resim 58:
Çaya İner Ağlarım (3. Sayfa)

The image shows a musical score for the song 'Çaya İner Ağlarım (3. Sayfa)'. It consists of six staves of music. The first two staves have lyrics underneath them. The first staff has the lyrics 'u yan ma di' followed by a long horizontal line, and 'Sa her ol du'. The second staff has the lyrics 'da gel me di' followed by a long horizontal line, and 'vay'. The third staff has the word 'Saz...' written below it. The remaining three staves are instrumental. The music is written in a single system with a treble clef and a key signature of one flat (B-flat). The time signature is not explicitly shown but appears to be 4/4 based on the note values.

-2-
Birin öz canım için
Birin yâre bağlarım
-Bağlantı-

-3-
Çaya indim çay susuz
Mâhmur gözler uykusuz
-Bağlantı-

-4-
Ellerin yarı geldi
Hani bizim hayırsız
-Bağlantı-

Bağlantı (3 Kıta) :
Esmer aman aman aman
Dilber aman aman aman
Çok içmişem halim yaman
Sevdâlyam dayanmamam vay

Ağam piyâle vaktidir
Paşam piyâle vaktidir
Gözünü sevdiğim sâki
Doldur bâdenin vaktidir vay

Ağam da gitti gelmedi
Paşam da gitti gelmedi
Yâr uykudan uyanmadı
Seher oldu da gelmedi vay

NOT: Bu eserin TSM ve Elazığ repertuarında birer çeşitlemesi vardır.

Resim 59:
Çaya İner Ağlarım (1. Sayfa)

ORTA ANADOLU
KİMDEN ALINDIĞI
Selahattin Celikses

NOTAYA ALAN:
Erdem Galıskarel
Alihan Demirel

SÜRESİ
1.54

ÇAYA İNER AĞLARIM

The image shows a handwritten musical score for the song "Çaya İner Ağlarım". The score is written on ten staves of music. The first staff is a treble clef with a key signature of one flat (B-flat) and a time signature of 2/4. The tempo is marked as 1.54. The lyrics are written below the notes. The score includes various musical notations such as notes, rests, and dynamic markings. The lyrics are in Turkish and describe the emotional state of the singer.

NER
İN DİN AB LA Rİ... M
SU SU ED... M GÜLÜ DE...S TE
KÜ SU Rİ... M GÜLÜ DE...S TE
KÜ SU Rİ... M GÜLÜ DE...S TE
KÜ SU Rİ... M GÜLÜ DE...S TE
KÜ SU Rİ... M GÜLÜ DE...S TE
KÜ SU Rİ... M GÜLÜ DE...S TE
KÜ SU Rİ... M GÜLÜ DE...S TE
KÜ SU Rİ... M GÜLÜ DE...S TE
KÜ SU Rİ... M GÜLÜ DE...S TE

Kaynak: <http://www.notaarsivleri.com/turk-halk-muzigi/4998.html>.

Resim 60:
Çaya İner Ağlarım (2. Sayfa)

O YAN NEMNİ YE Nİ YE O YAN
NEM Nİ YE Nİ YE O YAN GÜLÜM
YAR Dİ YE Dİ YE KALDIR
GÜ... R GE YE... L LER DE

R. Fey

ÇAYA İNER AĞLARIM
GÜLÜ DESTE BAĞLARIM
BİRİSİ BENİM İÇİN
~~BİRİN YARE YOLLARIM~~

. Bağlantı:

Oy annen niye niye
~~Yarın yar dize dize~~
~~Hayata girerli kilerim~~

ÇAYA İNDİM SUSUZUM
KAÇ GÜNDÜR UYKUSUZUM
DİTSEM YERİN YANTINA
~~DİLİM DÜKAZ EKSUSUZUM~~

. Bağlantı:

ÇAYA İNDİM BULANIK
~~EZA SÖZÜM UYANIK~~
DERDANSIZ AŞKA DÜŞTÜM
SÖYLEDİM YANIK YANIK

. Bağlantı:

2.26. Karanfil Ekilende

Eserin başlık kısmında bulunan “Karanfil Ekilende” aramasıyla TRT repertuvarında kayıtlı bir adet notaya ulaşılmaktadır. Ulaşılan bu eserin notası incelendiğinde melodik yapısı, yöre Elazığ, usûlü 10/8 olmak üzere farklı olduğu görülmekte olup, güfteleri incelendiğinde ise iki kıtasının bulunduğu ve birinci kıtasındaki güftelerin 5 no’lu defterde bulunan notanın birinci kıtasındaki güftelerle benzerlikler gösterdiği görülmektedir. Türkülerin güfte notaları aşağıdır;

Karanfil Ekilende

*Karanfil ekilende vay vay
Dibine dökülende vay vay
Saçından bir tel ver vay vay
Kefenim dikilende vay vay*

*Susamış canım canım susamış vay vay
Bozuldu tanburamın düzeni vay vay
Sağ olsun gurbet elde gezeni vay vay
(Anadolu Halk Şarkıları, 1927, 19)*

Resim 61:

Karanfil Ekilende (5 No'lu Defterde Bulunan Nüsha)

۱۹- اورفا

قرانفیل اکیلنده

لن کو دونه بی دی وای وای ده لن کی ا فیل دن قه

ده وای وای ویر تل بر دن لون کو کا وای وای ده

نم جا نم خامش صاصو وای وای ده لن کی دی نم فه که

وای وای فی زه دو مک را بو طان مش زول بو وای وای مش صاصو

وای وای فی زه که ده ال بت غر موند اول صاخ

قرانفیل اکیلنده ده وای وای
ریسه دو کولسه ده وای وای
طاملکدن بر تل ویر وای وای
کشفتم دیکیلنده

موصاسه فغانم حوصاسه وای وای
بوز اولدی طینور ایلک دونه بی
صاخ اولسون عزبت ایلده کزه فی

Kaynak: Anadolu Halk Şarkıları, 1927, 19.

Resim 62:

Karanfil Ekilende (1. Sayfa)

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T R T M REPERTUAR SIRA No : 3083
İNCELEME TARİHİ :

YÖRESİ
ELAZIĞ

KİMDEN ALINDIĞI
MUSTAFA YAZICI

SÜRESİ :

♩ = 174

DERLEYEN
TRT MÜZİK DAİRESİ
TRT M. NO. LUĞU:

DERLEME TARİHİ

NOTAYA ALAN
ALTAN DEMİREL

KARANFİL EKİLİNDE

KA RAN Fİ LE K İ LE N DE
VA N DI NAM MA NA MA NA MA N
TO HUM LAR DÖ KÜ LE N DE
ÖE Lİ YOR SEL Vİ BO Y LU M
YA RE Lİ GÖY NÜ ME DE Y ME
SE R HO SUN GEL BE Nİ RY GEL LE
KA KÜ LİN DEN Bİ R TE L VE R YA N DI MA
ME DE N KÜ S TÖ N
NA NA MA NA MA N KE FE NİN Bİ
LA LO LA SE
Rİ M LE N DE Lİ M YA RE Lİ GÖY

Kaynak: <http://www.notaarsivleri.com/turk-halk-muzigi/2890.html>.

Resim 63:
Karanfil Ekilende (2. Sayfa)

KARANFİL EKİLİNDE
(Sahne 2)

NÜ ME DE Y ME SE R HO SUM
GEL BE Nİ EY LE

-1-
KARANFİL EKİLİNDE
TOHURLAR DÖKÜLENDE
KAKULUNDEN BİR TEL VER
KEFENİM EKİLİNDE
TİÇİKLENDE

-2-
KARANFİL OYLUM OYLUM
GELİYOR SELVİ BOVLUM
NE DEDİM NEDEN KÜSTÜN
LAL OLA BENİM DİLİM

2.27. Ben Sıkmamı Türküsü

Eserin başlık kısmında bulunan “Ben Sıkmamı Türküsü” ve türkünün ilk güftesi olan “Ben Sıkmamı Al İsterim” güfteleri ile yapılan aramada herhangi bir notaya ulaşılamazken, “Sıkma” güftesi ile yapılan aramada “Ben Sıkmamı Al İsterim(Çoban Kızı)” başlıklı eserin notasına ulaşılmaktadır. Ulaşılan notada yöre bilgisi bulunmazken, usûlü 4/4’lük olmak üzere aynı, melodik yapısının farklı olduğu, güfteleri incelendiğinde ise nota üstüne yazılmış olan güftelerin ve bağlantı kısımlarının 5 no’lu defterde bulunan güftelerle benzerlik gösterdiği görülmektedir. Türkülerin güfte ve notaları aşağıdadır.

Ben Sıkmamı Türküsü

Ben (sıkmamı) al isterim

Kollarını dar isterim

Aldanmamış yâr isterim

Ağlasana Türkmen kızı

Türkmen kızı Türkmen kızı Türkmen kızı

Sen allar giy ben kırmızı

Sen gül düşür ben nergisi

Çaydan çift güvercin uçtu

Benim gönlüm sana düştü

Ağlasana Türkmen kızı

Türkmen kızı Türkmen kızı Türkmen kızı

Sen allar giy ben kırmızı

*İzam (Anadolu Halk Şarkıları,
1927, 19)*

Resim 64:

Ben Sıkمامı Türküsü (5 No'lu Defterde Bulunan Nüsha)

اودفا

بن صقمة، می توز کوسئی

یتاپلیگی

فی ری لا قول دم ته ایس آل می مه صق بن

ایس دار دم ته ایس یار مش مه دک آل دم ته ایس دار

چاید جیف کور جیه او جری
بن کولام سطا دوشدی
آغدوسه توز کسه قیزی
توز کسه قیزی توز کسه قیزی
سه المار کوی به قیزی
ایضا

به [صغری] آل ایسه دم
تولاری دار ایسه دم
آل دکسه بار ایسه دم
آغدوسه توز کسه قیزی
توز کسه قیزی توز کسه قیزی
سه المار کوی به قیزی
سه کل روشیه به قیزی

[صغری] ایلک مضانه در

Kaynak: Anadolu Halk Şarkıları, 1927, 19.

Resim 65:

Ben Sıkmalı Al İsterem(Çoban Kızı) (1. Sayfa)

BEN SIKMALI AL İSTEREM
(ÇOBAN KIZI)

♩ 60

İSAZ - - - - -

BEN SIK MA MI

AL İS DE REM BEN SIK MA MI

AL İS DE REM

KOL LA RI NI DAR İS

DE REM EL DEĞ ME MİS YA RİS

DE REM AĞ LA SA NA
SİZ LA SA NA

ÇO BAN KI Zİ ÇO BAN KI Zİ

ÇO BAN KI Zİ ÇO BAN KI Zİ

ÇO BAN KI Zİ SEN AL LAR

Kaynak: <http://www.notaarsivleri.com/turk-halk-muzigi/4885.html>.

Resim 66:

Ben Sıkmalı Al İsterem Çoban Kızı (2. Sayfa)

GEY BEN KIR MI ZI CI KA LIM
DAĞ LAR BA SI NA SEN GÜL
TOP LA BEN NER Gİ Zİ

Çoban kızı, çoban kızı
" " " "
Sen allar gey ben kırmızı
Çıkalım dağlar başına
Sen gül topla ben nergizi

Ben sıkmalı al isterem
Ben sıkmalı al isterem
Kollarını dal isterem
E Değmemiş yar isterem
Ağlasana çoban kızı (Sızlasana çoban kızı)

Çoban kızı, çoban kızı
" " " "
Sen allar gey ben kırmızı
Çıkalım dağlar başına
Sen gül topla ben nergizi

2.28. Elinde Altın Terazî

Eserin başlık kısmında bulunan “Elinde Altın Terazî” araması ile ve güfteleriyle yapılan aramalarda elimizdeki nüshadan başka bir nüshasına ulaşılamamıştır.

2.29. Arabası Mavi Boya

Eserin başlık kısmında bulunan “Arabası Mavi Boya” araması ile herhangi bir notaya ulaşılamazken “Mavi Boya” aramasıyla TRT repertuarında kayıtlı “Penceresi Mavi Boya(Emlek Ağzı Uzun Hava)” başlıklı eserin notasına ulaşılmaktadır. Ulaşılan bu eserin notası incelendiğinde melodik yapısı, yöresi Sivas-Şarkışla, usûlü serbest olmak üzere farklı olduğu, Resim 68’de bulunan notanın güfteleri incelendiğinde ise, notanın üzerindeki birinci, ikinci ve dördüncü portelerdeki güftelerin 5 no’lu defterdeki notada bulunan birinci kıtanın ilk üç mısrası ile benzerlik gösterdiği görülmektedir.

Eserin güftesinde geçen “Arabası” güftesiyle yapılan arama ile de, “Arabası Yeşil Boya” başlıklı bir eserin notasına ulaşılmaktadır. Ulaşılan bu eserin notası incelendiğinde yöresi Şanlıurfa ve usûlü 9/8 olmak üzere aynı iken melodik yapısının farklı olduğu, Resim 69, 70 ve 71’de nüshaları bulunan eserin güfteleri incelendiğinde ise, birinci kıtasındaki ilk üç mısranın 5 no’lu defterdeki ilk üç mısra ile benzerlik gösterdiği görülmektedir. Türkülerin güfte ve notaları aşağıdadır;

Arabası Mavi Boya

Arabası mavi boya (mükerrer)

Saramadım doya doya dillerin

Ben kurbanım size soya (mükerrer)

İnci mercan gibi de dişlerin

Tuzu kuru gibi de dillerin

Yâr aman kaşları keman

Ahu gözler karalupdur

Yine benzim sararupdur

Aşk yanımda ne gezersin

Görenler yağın üzersin

Elmamı billurdan süzersin

Aşk senden nem kalupdur (Anadolu Halk Şarkıları, 1927, 21)

Resim 67:

Arabası Mavi Boya (5 No'lu Defterde Bulunan Nüsha)

۶۱- اورفا آراباسی ماوی بویا

را آ یا بو وی ما سی با را آ

دم ما را صا یا بو وی ما سی با

دک له دل ده یا دو یا دو

یا صو زک سی نیم با قور بن

یا صو زک سی نیم با قور بن

له دیش ده بی کی جان مر جی این

آ یار دک له دیل ده بی کی رو قو ظلو دک

مان که دی لا قاش مان

آراباسی ماوی بویا (مکر)
صا امدام دو با زویا دلک
به قور با م سزه صویا (مکر)
ایچی سربانه کی ده دیشک
طو نظر قور و سیه ده دین لرن
بار آمان فاشری کمانه

آلهو کوزر قارا لویز
ینه بکزم صلا روید
عاشقه با محنه نه کز سینه
کوزند باغک آرز سلاک
الماس لایله دن سوز سلاک
عاشقه سندن نام قالموید

Kaynak: Anadolu Halk Şarkıları, 1927, 21.

Resim 68:

Penceresi Mavi Boya(Emlek Ağzı Uzun Hava)

YÖRESİ:
SİVAS-ŞARKIŞLA
(EMLEK BÖLGESİ)

KAYNAK KİŞİ :
VEYSEL ŞATIROĞLU
KUÇUK VEYSEL(ERKİLİC)

PENCERESİ MAVİ BOYA
(EMLEK AĞZI UZUN HAVA)

DERLEME TARİHİ

DERLEYEN
TRT MÜZİK DAİRESİ

NOTALAYAN:
İHSAN ÖZTÜRK

SEKİZİT:

PEN CE RE Sİ MA Vİ BO YA PEN CE RE Sİ MA Vİ BO YA
GUR BA NO NO LAM Sİ ZİN SO YA (SAZ)
Sİ ZİN SOY DA BİR GÜ ZEL VA
EA FA MA Dİ DO YA DO YA (SAZ)
Sİ ZİN SOY DA BİR GÜ ZE L VA R
SE VE ME Dİ M DO YA DO YA (SAZ)
ŞU TAR LA YA SU BAĞ LA DİM ŞU TAR LA YA SU BAĞ LA Dİ M
GEL DİM GET TEM BE NAĞ LA DİM (SAZ)
ÇOX NAZ LAN MA GUÇ ÇÜK GE Lİ N

Kaynak:

[http://www.sanatmuziginotalari.com/thm/thm_eser_detay.asp?esid=6750&esera=PENCERES%DD%20MAV%DD%20BOYA%20\(UZUN%20HAVA\)](http://www.sanatmuziginotalari.com/thm/thm_eser_detay.asp?esid=6750&esera=PENCERES%DD%20MAV%DD%20BOYA%20(UZUN%20HAVA)).

Resim 69:

Arabası Yeşil Boya (1. Sayfa)

Yöresi : Şanlıurfa
Kaynak : Mahmut Güzelgöz

Makamı : Çargâh
Derleyen : MİFAD
Notalayan: Yaşar Doruk

ARABASI YEŞİL BOYA

♩ = 120

A ra ba sı ye şil bo ya
Ah a ra ba sı ye şil bo ya
Sa ra ma dım do ya do ya da
bel le rin Ben kur ba nam
si zin Ah..so ya Ah ben kur ba nam
si zin so ya A dam a dam a ğ la dır
dil le rin Şın gır mın gır oy nar da
Şar kı bes te söy ler de
zil le rin Of of

Kaynak: <http://www.notaarsivleri.com/turk-halk-muzigi/4748.html>.

Resim 70:
Arabası Yeşil Boya (2. Sayfa)

hal le rim ya man

Saz...

Gök te yıl dız yüz alt mış

Kaş la rın ka lem çat mış

Gök Ah. yıl dız yüz alt mış

Kaş Ah. la rın ka lem çat mış

Ak ger da nın al tın da

Mev lâm ne ler ya rat mış

♩ = 80

Resim 71:
Arabası Yeşil Boya (3. Sayfa)

-1-

Ah... Arabası yeşil boya
Saramadım doya doya da bellerin
Ah... Ben kurbanım sizin soya
Adam adam ağladır dillerin
Şingir mıngır oynar da zillerin
Şarakı beste söyler dillerin of of
Hallerim yaman

-2-

Ah... Gökte yıldız yüz altmış
Kaşların kalem çatmış
Ah... Ak gerdanın altında
Mevlâm neler yaratmış
Şarkı beste söyler dillerin of of
Hallerim yaman

2.30. Petekte Üzüm

Eserin başlık kısmında bulunan “Petekte Üzüm” aramasıyla herhangi bir notaya ulaşamazken, türkünün güftelerinde geçen “Üzüm Kara” aramasıyla, “Karşıda Üzüm Kara”, “Tevekte Üzüm Kara”, “Tevekte Üzüm Kara” ve “Tiyekte Üzüm Kara” başlıklı dört farklı eserin notasına ulaşılmaktadır. İncelenen bu notalarda, Resim 74’te bulunan “Karşıda Üzüm Kara” türküsünün yöresi Erzurum, usûlü 12/8 ve 18/8 olmak üzere farklı, güfteleri incelendiğinde ise dört kıtasının ilk mısralarının, 5 no’lu defterde bulunan notadaki ilk kıta ile benzerlik gösterdiği, Resim 75’te bulunan “Tevekte Üzüm Kara” türküsünün yöresi Sivas-Zara olmak üzere farklı, usûlü 2/4 olmak üzere aynı, güfteleri incelendiğinde ise birinci kıtasındaki güftelerin 5 no’lu defterdeki notanın ilk kıtası ile benzerlik gösterdiği, Resim 76’da bulunan “Tevekte Üzüm Kara” isimli başka bir türkünün de yöre bilgisi bulunmazken, usûlünün 4/4’lük olmak üzere farklı olduğu, güfteleri incelendiğinde ise ilk iki kıtasındaki güftelerin 5 no’lu defterdeki güftelerle benzerlik gösterdiği ve bu üç türkünün de melodik yapı bakımından 5 no’lu defterde bulunan notadan farklılık gösterdiği görülmektedir.

“Ekrem Besim Bey” tarafından derlendiği belirtilen, Resim 73’te bulunan “Tiyekte Üzüm Kara” başlıklı türkünün notası incelendiğinde ise yöresi Şanlıurfa, usûlü 2/4 olmak üzere aynı, melodik yapısının büyük oranda benzerlik gösterdiği, güftelerinde ise farklı olarak birinci mısralarında “Petekte” yerine “Tiyekte”, ikinci mısralarında “Dümdüz” yerine “Düzüm” yazıldığı, diğer güftelerinin ise aynı olduğu görülmektedir.

Türkülerin güfte ve notaları aşağıdadır;

Petekte Üzüm

Petekte üzüm kara yâr yâr yâr yâr

Salkımı dümdüz kara vay vay vay vay

İsterem yâre gidem vay vay vay vay

Elim boş yüzüm kara (mükerrer)

Evlerinin direği yâr yâr yâr yâr

Kardan beyaz bileği vay vay vay vay

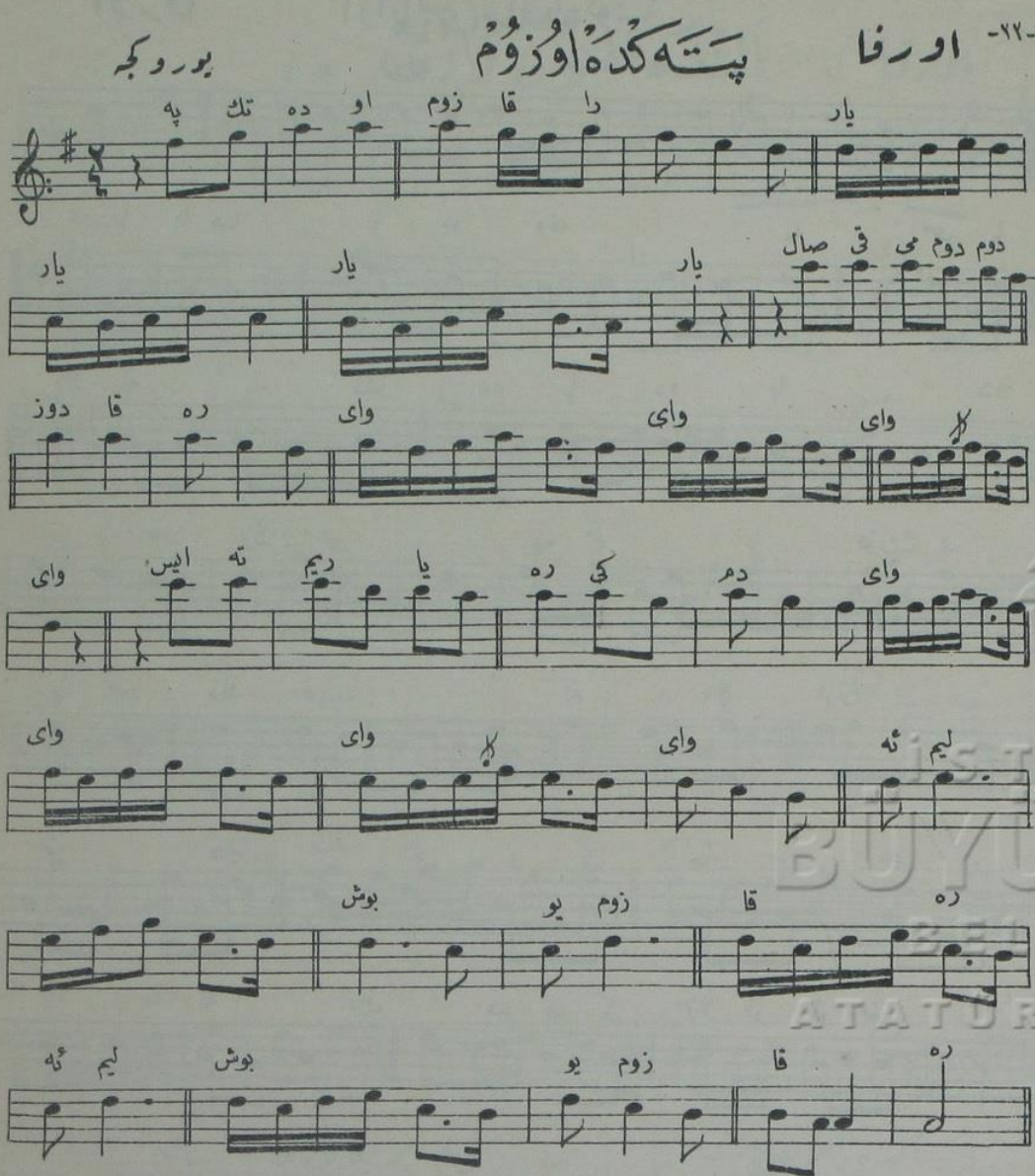
Yârinden ayrılanın vay vay vay vay

Elbet yanar yüreği vay vay vay vay (Anadolu Halk Şarkıları, 1927, 22)

Resim 72:

Petekte Üzüm (5 No'lu Defterde Bulunan Nüsha)

۶۲- اورفا پتہ کدہ اوزوم بورو کجہ

یار دارا قا زوم او دہ تک پہ یورو کجہ

یار یار یار دوم دوم می قی صال

دوز قا دہ وای وای وای

وای وای وای وای وای

وای وای وای وای وای لیم نہ

دہ قا زوم یو بوش

دہ قا زوم یو بوش لیم نہ

پتہ کدہ اوزوم قارہ بار بار بار بار اورینک دیرہ کی بار بار بار بار
صلیبی دوم دوز قارہ زای زای زای قار نہ بیاصد بید کی زای زای زای
اینہرم بارہ کییم زای زای زای بار نہن آیر بندک " " " " "
الیم بوسہ بوزوم قارہ [مکرر] البتہ بنار بوزومہ کی " " "

Resim 73:
Tiyekte Üzüm Kara

Yöresi : *Sanlıurfa*
Kaynak: *Mahalli Topluluk*

Makamı : *Muhayyer*
Derleyen : *Ekrem Besim Bey*
Notalayan: *Ekrem Besim Bey*

TİYEKTE ÜZÜM KARA

♩ = 60

Ti yek te ü züm ka ra yar yar
yar yar Salkı mı dü züm ka ra
vay vay vay vay İsterem ya
re gi dem yar yar yar yar
Elim boş yü züm ka ra vay vay
vay vay vay vay

-1-
Tiyekte üzüm kara yar yar yar yar
Salkımı düzüm kara vay vay vay vay
İsterem yare gidem yar yar yar yar
Elim boş yüzüm kara vay vay vay vay

-2-
Evlerinin direği yar yar yar yar
Kardan beyaz bileği vay vay vay vay
Yarından ayrılanın yar yar yar yar
Elbet yanar yüreği vay vay vay vay

NOT: Bu türkünün Diyarbakır, Elazığ ve Sivas repertuarında çeşitlemeleri vardır.

Kaynak:

[http://www.sanatmuziginotalari.com/thm/thm_eser_detay.asp?esid=7812&esera=T%DDYEKTE%20DCZ%DCM%20KARA%20\(*\)](http://www.sanatmuziginotalari.com/thm/thm_eser_detay.asp?esid=7812&esera=T%DDYEKTE%20DCZ%DCM%20KARA%20(*))

Resim 74:
Karşıda Üzüm Kara

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA No : 1722
İNCELEME TARİHİ : 8-3-1978

YÖRESİ
ERZURUM

KİMDEN ALINDIĞI
GÜLÜMSER GÖZÜM

SÜRESİ :
72

DERLEYEN
NİDA TUFEKÇİ

DERLEME TARİHİ

NOTAYA ALAN
NİDA TUFEKÇİ

KARŞIDA ÜZÜM KARA

KAR SI DA Ü ZÜM KA RA AH Çİ MENE NE GE-L Çİ ME
SAL KI MI DÜ ZÜM KA RA
Gİ DE CE GİM O YA- RA
E LİM BOŞ YÜ ZÜM KA RA

NE GE-L GÜ LÜ-G LAN Çİ MEN Çİ ÇEK DES TE Bİ ÇEK ÇİT YE
LEK Lİ GÜ LÜS LAN uysa

- 1 —
KARŞIDA ÜZÜM KARA
Bağlantı: AH ÇİMENE GEL ÇİMENE GEL GÜL OĞLAN
ÇİMEN ÇİÇEK DESTE BİÇEK ÇİT YELEKLI GÜL OĞLAN
- 2 —
SALKIMI DÜZÜM KARA
Bağlantı.
- 3 —
GİDECEĞİM O YARE
Bağlantı.
- 4 —
ELİM BOŞ YÜZÜM KARA
Bağlantı.

Kaynak:

http://www.sanatmuziginotalari.com/thm/thm_eser_detay.asp?esid=5392&esera=KAR%DEIDA%20%D CZ%DCM%20KARA.

Resim 75:
Tevekte Üzüm Kara

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI

THM.NO : 314 - 9.6.1973

YÖRESİ

SIVAS-ZARA

KİMDEN ALINDIĞI

HALİL SÖYLER

SÜRE:

DERLEYEN

M.SARISÖZEN

DERLEME TARİHİ

NOTAYA ALAN

M.SARISÖZEN

TEVEKTE ÜZÜM KARA

TE VEK TE Ü ZÜM KA RA YA RI YA RI YA RI YAR
DA MA VUR DUM ÇAT MA YI

TE VEK TE Ü ZÜM KA RA YA RI YA RI YA RI YAR
DA MA VUR DUM ÇAT MA YI

SAL KI MI DÜ ZÜM KA RA Dİ LE Yİ Dİ LE Yİ YA NI GI NAM
SES LEN GEL SİN FAT MA 'YI

BE NO YA RE VURU GU NAM YA RI YA RI YA RAM MAN

BEN YA RE Gİ DE Mİ YOM YA RI YA RI YA RI YAR
FAT MAM NER DEN ÖĞ REN MİŞ

BEN YA RE Gİ DE Mİ YOM YA RI YA RI YA RI YAR
FAT MAM NER DEN ÖĞ REN MİŞ

E LİM BOŞ YÜ ZÜM KA RA Dİ LE Yİ Dİ LE Yİ YA NI GI NAM
ÇAR ŞAF TAN KOL AT MA YI

BE NO YA RE VURU GU NAM YA RI YA RI YA RAM MAN

TEVEKTE ÜZÜM KARA YAR YAR YAR YAR
SALKIMI DÜZÜM KARA DİLEY DİLEY YANGINAM BEN O YARE VURGUNAM YAR YAR YARAMAN
BEN YARE GİDEMİYOM YAR YAR YAR YAR
ELİM BOŞ YÜZÜM KARA DİLEY DİLEY YANGINAM BEN O YARE VURGUNAM YAR YAR YARAMAN

DAMA VURDUM ÇATMAYI YAR YAR YAR YAR
SESLER GELSİN FATMAYI DİLEY DİLEY YANGINAM BEN O YARE VURGUNAM YAR YAR YARAMAN
FATMAMNERDEN ÖĞRENİMİŞ YAR YAR YAR YAR
ÇARŞAFTAN KOL ATMAYI DİLEY DİLEY YANGINAM BEN O YARE VURGUNAM YAR YAR YARAMAN

Kaynak:

http://www.sanatmuziginotalari.com/thm/thm_eser_detay.asp?esid=7781&esera=TEVEKTE%20%DCZ%20KARA

Resim 76:
Tevekte Üzüm Kara

TEVEKTE ÜZÜM KARA

Çalan : Hüseyin SEKÜ
Okuyan: Lokman TASALI • Paşa DEMİRBAĞ
Nihat KAZAZOĞLU • Ferzan ALAGÖK

Aranajmesi

Tevek te ü
İs te rim ya

züm ka ra yar yar yar yar(saz)(saz
nan ge lem yar yar yar yar

) Salkı ma dü züm ka ra di ley di ley
E lim boş yü züm ka ra di ley di ley

yan ğı nan Ka şın gö zen var ğı nan
yan ğı nan Ka şın gö zen var ğı nan

yar yar yar a nan (saz yar a nan(saz
yar yar yar a nan yar a nan

Tevekte üzüm kara
Salkımı düzüm kara
İsterim yanar gelem
Elim boş yüzüm kara

Evlerinin direği
Kardan beyaz bileği
Yarıncan ayrılanın
Elbet yanar yüreği

Tevekte an gördüm
Ben bu gün yarı gördüm
Keşke görmez olaydım
Benzini sarı gördüm

Nakarat: Yar, yar, yar, yar,
Diley, diley, yangınam
Kaşın gözen vurgunam
yar, yar, yar aman

Kaynak:

http://www.sanatmuziginotalari.com/thm/thm_eser_detay.asp?esid=7782&esera=TEVEKTE%20%DCZ%20%DCM%20KARA.

2.31. Oyun Havası

Eserin başlık kısmında bulunan “Oyun Havası” aramasıyla, Urfa yöresine ait bulunan oyun havaları incelendiğinde benzer melodik özellikleri yansıtan esere rastlanılamamıştır.

2.32. Giderim Ben de Ben de

Eserin başlık kısmında bulunan “Giderim Ben de Ben de” araması ile kayıtlı herhangi bir notaya ulaşılamazken, “Giderem” güftesi ile yapılan aramada “Giderem Burdan Artık” başlıklı eserin notasına ulaşılmaktadır. Ulaşılan bu eserin notası incelendiğinde yöresi Urfa, usûlü 4/4’lük olmak üzere aynı iken, melodik yapısının farklılık gösterdiği görülmektedir. Güfteleri incelendiğinde ise ikinci kıtasındaki güftelerin 5 no’lu defterdeki notanın güfteleriyle benzerlik gösterdiği görülmektedir.

Türkülerin güfte ve notaları aşağıdadır;

Giderim Ben de Ben de

Giderim ben de ben de (mükerrer)

Bir ahdım kaldı sende (mükerrer)

Ayva gibi sardım

Hiç îman yok mu sende (Anadolu Halk Şarkıları, 1927, 23)

Resim 77:

Giderim Ben de Ben de (5 No'lu Defterde Bulunan Nüsha)

The image shows a handwritten musical score for the song 'Giderim Ben de Ben de'. The score is written on two staves of musical notation. The lyrics are written in Urdu and Persian script above and below the notes. The title 'اورفا' (Orfa) is written in the top right corner. The lyrics include: 'کیدرم بندہ بندہ' (Kiderim Bende Bende), 'سن دی قالدیم عہ بر' (Sindi Qaldim Ehb), 'ده بن ده بن دم ده کی' (Deh Bin Deh Bin Dem Deh Ki), 'ده سن دی قالدیم عہ بر' (Deh Sindhi Qaldim Ehb), 'ده سن مو یوق مانای هیچ' (Deh Sen Mo Yooq Manay Hej), 'دم رارصا بی کی وا آی' (Dem Rarasa Bi Ki Wa Ai), and 'ده' (Deh). Below the second staff, there are four lines of text in Urdu/Persian script, each followed by '(مکرر)' (Makrar) indicating repetition: 'کیدرم بندہ بندہ', 'بر عہدم قالدی سنده', 'آبوا کبی صا رار دم', and 'لیجیح ایمادہ بوختی سنده'.

Kaynak: Anadolu Halk Şarkıları, 1927, 23.

Resim 78:
Giderem Burdan Artık (1. Sayfa)

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM REPERTUAR SIRA No: 1071
İNCELEME TARİHİ: 15.6.1975

YÖRESİ
URFA

KİMDEN ALINDIĞI
HAFİZ NURİ BAŞARAN
SÜRESİ:

DERLEYEN
M. SARISÖZEN

DERLEME TARİHİ
30.3.1949

NOTAYA ALAN
M. SARISÖZEN

GİDEREM BURDAN ARTIK

Gİ DE REM BUR DA NAR TIK
Gİ DE REM BEN DE BEN DE

Gİ DE REM BUR DA NAR TIK
Gİ DE REM BEN DE BEN DE

BA SA ÇIK YA KA YIR TIK
BİR AR ZUM KAL DI SEN DE

BA SA ÇIK YA KA YIR TIK
BİR RAR ZUM KAL DI SEN DE

İS TE REM GAM SİZ GE ZEM
AY VA Gİ Bİ SA RAR DIM

İS TE REM GAM SİZ GE ZEM
AY VA Gİ Bİ SA RAR DIM

LİR GAM DAN AR TIK GAM GE LİR
MAN YOK MU SEN DE Dİ Nİ MAN

GAM DAN AR TIK KIZ Nİ YE HEY RAN
YOK MU SEN DE " " " " " "

Kaynak:

http://www.sanatmuziginotalari.com/thm/thm_eser_detay.asp?esid=1220&esera=BA%DEINDAK%DD%20PU%DEU%20MUDUR.

Resim 79:
Giderem Burdan Artık (2. Sayfa)

GİDEREM BURDAN ARTIK
(Sayfa- 2)

Nİ YE KIZ NI YE HEY RAN
Nİ YE Nİ YE ÖL DÜM YAR Dİ YE Dİ YE
ÖL DÜM YAR Dİ YE Dİ YE GE CE LER
GEL YA NI MA GE CE LE Rİ GEL
YA NI MA TÜR KÜ SÖY Lİ YEM
Sİ YE HOY RAT SÖY Lİ YEM Sİ YE

1
GİDEREM BURDAN ARTIK
BAŞAÇIK YAKA YIRTIK
İSTEREM GAMSİZ GİZEM
GAM GELİR GAMDAN ARTIK.

Bağlantı

KIZ NIYE HEYRAN NIYE
KIZ NIYE HEYRAN NIYE NIYE
ÖLDÜM YAR DİYE DİYE
GECELER GEL YANIMA
TÜRkü SÖYLİYEM SİYE
HOYRAT SÖYLİYEM SİYE.

2
GİDEREM BENDE BENDE
BİR ARZUM KALDI SENDE
AYVA SİBİ SARARDIM
DİNİMAN YOKMU SENDE.

2.33. Sandığımı Açamadım

Eserin başlık kısmında bulunan “Sandığımı Açamadım” aramasıyla kayıtlı herhangi bir notaya ulaşılamazken, üçüncü kıtasında bulunan “Başındaki Puşu mudur” güfteleri ile yapılan aramada TRT repertuarında kayıtlı bir eserin notasına ulaşılmaktadır. Resim 81’de bulunan eserin notası incelendiğinde yöresi Diyarbakır, usûlü 2/4’lük ve melodik yapısının farklı olduğu, güfteleri incelendiğinde ise, birinci kıtasında bulunan güftelerin 5 no’lu defterdeki notanın üçüncü kıtasındaki güftelerle, ikinci kıtasındaki güftelerin 5 no’lu defterdeki birinci kıtadaki güftelerle, bağlantı kısımlarının da birbirleriyle benzerlik gösterdiği görülmektedir. Türkülerin güfte ve notaları aşağıdadır;

Sandığımı Açamadım

Sandığımı açamadım

Çenizimi saçamadım

Yazık değil mi gençliğime

Genç ile kaçamadım lo lo

Lo lo sana hayran olsun lo lo

Lo lo sana kurban olsun lo lo

Saçımı üçe böldüler lo lo

Bölük bölük ördüler lo lo

Yazık değil mi gençliğime

Sakallıya verdiler lo lo

Lo lo sana hayran olsun lo lo

Lo lo sana kurban olsun lo lo

Başındaki puşu mudur lo lo

O da Acem işi midir lo lo

Yanağını dişlemişler

O da sarhoş işi midir lo lo

Lo lo sana hayran olsun lo lo

Lo lo sana kurban olsun lo lo (Anadolu Halk Şarkıları, 1927, 24)

Resim 80:

Sandığımi Açamadım (5 No'lu Defterde Bulunan Nüsha)

۲۶-

اورفا

صندِ یغیمی آچامدم

می زنی نی چه لو دم ما چا آ می غنی دی صان

لی کچی می کل ده زق یا لو دم مه چه صا

لو دم ما چا قا له ای کچی مه کی

صان زنی می آچامدم لولو
چه فی زنجی صاچامدم ..
بازره دکلمی کنجولکم ..
کنج ایله فاجامدم لولو
لولوسلا هیزنه دلسونه ..
لولوسلا قزبانه دلسونه ..

صیحی دیم بولدیمر لولو
بولک بولک دردیمر لولو
بازره دکلمی کنجولکم
صفالای به دیردیمر لولو
لولوسلا هیزنه دلسونه ..
لولوسلا قزبانه دلسونه ..

باشنده کی یوسومبر لولو
اورده عجمم البشید لولو
یناغنی دیشله مشله
اورده سرخوسنه البشید لولو
لولوسلا هیزنه دلسونه ..
لولوسلا قزبانه دلسونه ..

Kaynak: Anadolu Halk Şarkıları, 1927, 24.

Resim 81:
Başındaki Puşu mudur

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM REPERTUAR SIRA NO: 637
İNCELEME TARİHİ: 15/3/1974

YÖRESİ
DİYARBAKIR
KİMDEN ALINDIĞI

BAŞINDAKİ PUŞUMUDUR

DERLEYEN
M. SARISOZEN

DERLEME TARİHİ

NOTAYA ALAN
M. SARISOZEN

SÜRESİ:
(♩-90)

BA ŞIN DA Kİ PU ŞU MU DUR LOY LOY Dİ YAR BE KİR İ Şİ Mİ DİR LOY LOY
SANDI Ğİ Mİ A ÇA MA DIM LOY LOY ÇE Yİ Zİ Mİ SA ÇA MA DIM LOY LOY

Dİ YAR BE KİR İ Şİ Mİ DİR LOY LOY BU GÜN YÂ RİM Bİ ZE GEL MİŞ LOY LOY
ÇE Yİ Zİ Mİ SA ÇA MA DIM LOY LOY YA ZIK OL DU GENÇ ÖMRÜ ME LOY LOY

BU DA DEV LET KU ŞU MU DUR LOY LOY BU DA DEV LET KU ŞU MU DUR LOY LOY
GÜ ZEL YÂ RE DÜ ŞE ME DİM LOY LOY GÜ ZEL YÂ RE DÜ ŞE ME DİM LOY LOY

LO LO SA NA HAY RAN OL SUN LOY LOY LO LO SA NA GUR BAN OL SUN LOY LOY
" "

LO LO SA NA GUR BA NOL SUN LOY LOY
" "

(1)

BAŞINDAKİ PUŞUMUDUR.....(Loy loy)
DİYARBEKİR İŞİMİDİR.....(Loy loy)
BU GÜN YÂRİM BİZE GELMİŞ.....(Loy loy)
BU DA DEVLET KUŞUMUDUR.....(Loy loy)

(Bağlantı) { LOLO SANAHAYRAN OLSUN.....(Loy loy)
LOLO SANAGURBAN OLSUN.....(Loy loy)

(2)

SANDIĞIMI AÇAMADIM.....(Loy loy)
ÇEYİZİMİ SAÇAMADIM.....(Loy loy)
YAZIK OLDU GENÇ ÖMRÜME.....(Loy loy)
GÜZEL YÂRE DÜŞEMEDİM.....(Loy loy)

Kaynak:

http://www.sanatmuziginotalari.com/thm/thm_eser_detay.asp?esid=1220&esera=BA%DEINDAK%DD%20PU%DEU%20MUDUR.

2.34. Pınar Başında Türküsü

Eserin başlık kısmında bulunan “Pınar Başında” araması ile ve güfte kısmında bulunan “Pınarın Başında Yatmış Uyumuş” güfteleri ile benzerlik gösteren üç farklı eserin notasına ulaşılmaktadır. Bunlar;

- a. Gız Pınar Başında
- b. Kız Pınar Başında Yatmış Uyumuş
- c. Kız Pınar Başında Yatmış Uyumuş

Ulaşılan bu türküler incelendiğinde yöre, usûl, melodik yapı olarak farklı olduğu anlaşılırken, güfteleri incelendiğinde ise Resim 83’te bulunan eserde nota üstünde bulunan güftelerden ilk üç portede bulunan güftelerin, Resim 84’te bulunan eserin güfteleri incelendiğinde birinci kıtasında bulunan ilk iki mısranın, Resim 85 ve Resim 86’da nüshaları bulunan eserin güfteleri incelendiğinde ikinci sayfanın 2, 3, 4, 5 ,6. portelerindeki güftelerin 5 no’lu defterde bulunan güftelerle benzerlik gösterdiği görülmektedir. Türkülerin güfte ve notaları aşağıdadır;

Pınar Başında Türküsü

Pınarın başında yatmış uyumuş

O yârin gözlerin uyku da bürümüş (Anadolu Halk Şarkıları, 1927, 24)

Resim 82:

Pınar Başında Türküsü (5 No'lu Defterde Bulunan Nüsha)

اورفا پیکار باشنده تورکوسې

دوبک مېوانی

او یو مش یات دا شک بارک نا پو

کوزرک یا او مش یات او یو مش

دم بان موش رو بو ده قو اوی رین له

موش رو بو ده قو اوی لی له له یه

پیکارک باشنده یاتسه اوبوسه
اوبارک کوزله ربه اوبقوده بوروس

Kaynak: Anadolu Halk Şarkıları, 1927, 24.

Resim 83:
Gız Pınar Başında

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM 220-4/5/1973

YÖRESİ
BİLECİK-BOZÜYÜK
YÖRÜK ÇEPNE KÖ.
KİMDEN ALINDIĞI
MEHMET İBİŞ

SÜRE

DERLEYEN
M. SARISÖZEN

DERLEME TARİHİ

NOTAYA ALAN
M. SARISÖZEN

GIZ PINAR BAŞINDA
(ikili karşılama)

(Saz.....)

GIZ PI NAR BA
SIN DA YA TI MI SU YU MUŞ A MAN NA MAN
E LÂ GÖZ LE Rİ Nİ UY KU BÜ RÜ
MÜŞ VA YA MAN GAF LET BÜ RÜ MÜŞ
HER KEZ SEV Dİ Ğİ Nİ
AL MIŞ YÜ RÜ MÜŞ A MA NAM MAN
EL MA LA RI YOL LA DİM ÇEV RE LER SAL
LE DİM EY LEN ŞİN Dİ YE AM MAN
SAL LEN ŞİN Dİ YE

Kız pınar başında testi doldurur
Testinin kulpuna şahin kondurur
Kız senin bakışın adam öldürür
(Bağlantı)

Kaynak:

http://www.sanatmuziginotalari.com/thm/thm_eser_detay.asp?esid=3941&esera=GIZ%20PINAR%20BA%20DEINDA%20YATMI%20DE%20UYUMU%20DE

Resim 84:
Kız Pınar Başında Yatmış Uyumuş

YÖRESİ
ESKİŞEHİR

DERLEME TARİHİ
13. 07. 1949

KİMDEN ALINDIĞI
SATILMIŞ KILIÇ

KIZ PINAR BAŞINDA YATMIŞ UYUMUŞ

NOTAYA ALAN
ALTAN DEMİREL

SÜRESİ : ♩ = 52

DERLEYEN
ANKARA DEVL. KONS.

SAZ

KIZ PINAR BAŞINDA YATMIŞ UYUMUŞ
EVLERİNİN ÖZÜ İĞDE DEĞİL Mİ YAR YAR
E LA GÖZLERİNİN DALI YERDE DEĞİL Mİ
E ZEL KÜÇÜK İZİM BİR DAĞ DEĞİL Mİ YAR YAR
DER Dİ MİN DERMANI İĞDE Lİ GE LİN
İĞDE Sİ NAL DİR MİŞ SEVDALİ GE LİN

- 1 -
KIZ PINAR BAŞINDA YATMIŞ UYUMUŞ (yar)
ELA GÖZLERİNİ UYKU BÜRÜMÜŞ
EZEL KÜÇÜK İZİM BÜYÜMÜŞ (yar)

- 2 -
EVLERİNİN ÖZÜ İĞDE DEĞİL Mİ (yar)
İĞDENİN DALLARI YERDE DEĞİL Mİ
BENİM SEVDİĞİM BURDA DEĞİL Mİ (yar)

- 3 -
EVLERİNİN ÖZÜ BULGUR SOKUSU (yar)
SOFADAN GELİYOR YARIN KOKUSU
YARIMI SORARSAN CİLVE KUTUSU (yar)

- Bağlantı -
DERDİMİN DERMANI İĞDE Lİ GE LİN
İĞDESİN ALDIRMIŞ SEVDALİ GELİN

- Bağlantı -
DERDİMİN DERMANI İĞDE Lİ GE LİN
İĞDESİN ALDIRMIŞ SEVDALİ GELİN

- Bağlantı -
DERDİMİN DERMANI İĞDE Lİ GE LİN
İĞDESİN ALDIRMIŞ SEVDALİ GELİN

E SABUNCU

Kaynak:

http://www.sanatmuziginotalari.com/thm/thm_eser_detay.asp?esid=5714&esera=KIZ%20PINAR%20BA%20DEINDA%20YATMI%20DE%20UYUMU%20DE

Resim 85:

Kız Pınar Başında Yatmış Uyumuş (1. Sayfa)

KIZ PINAR BAŞINDA YATMIŞ UYUMUŞ

Yöresi: Kurşehir
Kaynak: Neşet Ertaş

Derleyen: Neşet Ertaş
Notalayan: Sıtkı Akın

♩ = 84

Saz...

Kaynak:

[http://www.sanatmuziginotalari.com/thm/thm_eser_detay.asp?esid=5715&esera=KIZ%20PINAR%20BA%20DEINDA%20YATMI%20UYUMU%20\(*\)](http://www.sanatmuziginotalari.com/thm/thm_eser_detay.asp?esid=5715&esera=KIZ%20PINAR%20BA%20DEINDA%20YATMI%20UYUMU%20(*))

Resim 86:

Kız Pınar Başında Yatmış Uyumuş (2. Sayfa)

The image shows a musical score for the song 'Kız Pınar Başında Yatmış Uyumuş (2. Sayfa)'. The score is written in a single system with ten staves. The first staff is a treble clef with a key signature of one flat (B-flat) and a 7/8 time signature. The melody is written in a single line. The lyrics are written below the notes. The lyrics are: 'Kız pı nar ba şın da yat mış u yu muş a ma nam man Saz... A hu göz le ri ni uy ku bü rü müş a ma nam man Saz... Ev vel kü çük i di şim di bü yü müş a ma nam man yö rü yö rü Saz...'. The score includes various musical notations such as notes, rests, and ornaments.

Kız pı nar ba şın da yat mış
u yu muş a ma nam man Saz...
A hu göz le ri ni uy ku
bü rü müş a ma nam man Saz...
Ev vel kü çük
i di şim di bü yü müş a ma
nam man yö rü yö rü Saz...

**BÖLÜM 3: DÂRÜLELHAN KÜLLİYÂTI ANADOLU HALK
ŞARKILARI 5 NO'LU DEFTERİN GÜNÜMÜZ TÜRKÇESİNE
AKTARILMASI**

[Dış Kapak]

DÂRÜLELHAN

ANADOLU HALK ŞARKILARI

Urfa, Antep'de birinci seyahatte toplanan 40 halk türküsü ile müessesemizde keman muallimi Ekrem Besim Bey'in halk türkülerine ait bir mukaddimesini hâvîdir.

Defter: 5

QUARANTE

CHANSONS POPULAIRES TURQUES

[Kırk Popüler Türk Şarkısı]

Recueillies

Dans less diverses provinces d'Anatolie avec une préface de

[Anadolu'nun çeşitli illerinde önsöz ile toplanmış]

Ekrem Bessim Bey

Professeur au Conservatoire de Stamboul

[İstanbul Konservatuvarı Profesörü]

Fascicule . V

[Fasikül 5]

Tertîb ve tanzîm hakkı mahfûzdur.

İstanbul

Şehzâdebaşı: Evkâf Matba'ası

1927

Fiyatı 25 kuruştur.

[İç Kapak]

DÂRÜLELHAN

ANADOLU HALK ŞARKILARI

Urfa, Antep'de birinci seyahatte toplanan 40 halk türküsü ile müessesemizde keman muallimi Ekrem Besim Bey'in halk türkülerine ait bir mukaddimesini hâvîdir.

Defter: 5

QUARANTE

CHANSONS POPULAIRES TURQUES

[Kırk Popüler Türk Şarkısı]

Recueillies

Dans less diverses provinces d'Anatolie avec une préface de

[Anadolu'nun çeşitli illerinde önsöz ile toplanmış]

Ekrem Bessim Bey

Professeur au Conservatoire de Stamboul

[İstanbul Konservatuvarı Profesörü]

Fascicule . V

[Fasikül 5]

Tertîb ve tanzîm hakkı mahfûzdur.

İstanbul

Şehzâdebaşı: Evkâf Matba'ası

1927

Fiyatı 25 kuruştur.

[Sayfa 3]

ANADOLU HALK ŞARKILARI

Konservatuvarın halk şarkılarını toplamak için Anadolu'ya iki sene sıra ile çıkardığı iki hey'etten birincisinin semere-i mesâ'îsini kısmen muhtevi olan bu risâlede Türkiye'de ilk def'a olarak ciddi ve fennî bir surette bu vâdide çalışmağa başlayan hey'etin seyahatinden bir nebze bahs etmek isterim. Bu seyahatin ne gibi düşüncelerin, müessirâtın ve ihtiyâcâtın mahsulü olduğunu evvelki defterlerde muhterem meslektaşlarım izah ettikleri cihetle o noktadan sarf-ı nazar edip asıl seyahatten ve gezdiğimiz yerlerden toplanan hâlis Türk Mûsikîsi nüveleri olan halk şarkılarından bahs etmeğe gayret edeceğim.

Hey'et İstanbul'dan 31 Temmuz 1926 tarihinde hareket ederken çizilmiş bir programı vardı ve kendisine kat'î bir istikâmet ta'yîn etmiş bulunuyordu. Herkesin kemâl-i iştiyâkla bahs ettiği ve dinlediği vakit hususiyeti dolayısıyla büyük bir zevk aldığı meşhur Urfa ağzı ta'bîr edilen üslûp hepimizi o şâir memleketine celb etmiş idi. Binâenaleyh seyahat müddetimizin mühim bir kısmını Urfa'da geçti. Avrupalıların sitâyîşle yâd ettikleri Türk misafirperverliğinin en koyusunu Urfa'da bulursunuz. Hey'etimiz Urfa'da çalıştığı müddetçe ne kadar hüsn-i kabul gördüğünü ne gibi samimi râbitalar te'sis ettiğini unutmaz. Bâhusûs maksadımızı, hangi gayeye doğru gittiğimizi velev ki kâbil olduğu kadar veciz bir surette izâh etsek şimdiye kadar görülmemiş, işitilmemiş bir iş için yani en doğrusu kendi memleketlerinde ehemmiyet vermedikleri uzun havalar, oyun havalarını toplamak uğrunda İstanbul'dan kalkıp diyar diyar gezmek anlatılacak şey değildi. Fakat hiç de öyle olmadı. Urfa valisi Fuad Bey Efendi, Türk Ocağı reisi bulunan eşrâfdan Hacı Mustafa Reşîd Bey gibi münevver zevât derhâl teşebbüs ettiğimiz işin ehemmiyetini idrâk ettiler. Asıl nağmeleri bize verecek olanlar ise eski Urfa şarkılarının bir def'a bu suretle tesbit edildikten sonra artık ziyâ'a uğramayacağını anladılar ve memnun, seve seve mesâimize iştirâk ettiler. Hepsine burada alenen teşekkür etmeyi borç bilirim.

[Sayfa 4]

Anadolu'nun her tarafında olduğu gibi halk teğanniyâtı o havâlîde de iki türlüdür. Uzun hava, kayabaşı, ta'bîr ettikleri usûlsüz yani (ritim)siz parçalarla mu'ayyen ritim dâhilinde terennüm edilen parçalar. Uzun havaları Urfa'da "Dîvân" ve "Hoyrat" olarak

iki tip şeklinde tasnif edebiliriz. Şunu ilave etmek isterim ki: Urfa’da dinlediğimiz zevâtın hemân cümlesi mûsikîye az çok vâkîf insanlardı. Terennüm ettikleri parçaların hangi makâmından olduğunu ve o makâmın seyrini bilerek okuyorlar. Keyfiyeti iki nokta-i nazardan tedkîk edecek olur isek her halde başka başka neticeler elde ederiz. Fi’l-vâki’ makamların dar çerçevesi içinde kalmayan daha doğrusu o kuyûd şurûtu bilmedikleri için onlardan tamamıyla âzâde olan halk mûsikîşinâsları her halde (halkçılık) nokta-i nazarından daha çok müraccahdırlar. Çünkü onlar nasıl hissiyâtını zincirlemiyor ise o hissiyâtın dili olan mûsikîyi de dört duvar arasına almıyorlar.

Diğer taraftan Urfalıların mûsikî ile kısmen iştiğâl etmiş olmaları velev ki bu mu‘ayyen bazı nukâta münhasır kalmış olsun, o memleket ehâlisinin tabî‘î ve coğrafi vaz‘iyetinin icâbâtındandır.

Uzun hava tiplerinden “Dîvân” her halde diğeri olan hoyrattan daha çok musanna‘ ve daha san‘atkârâne vücud bulmuş bir numûnedir. Mûsikî nokta-i nazarından gazele çok müşâbih olan dîvânın “meyân” kısmına tecnîs ta‘bîr ederler.

Güftesi hoyratın güftesi mesellü yerli şâirlerin âsârından alınır. “Hoyrat” ise bütün halkın en ufak çocuktan en ihtiyâr köylüye kadar herkesin terennüm ettiği havadır.

Mecmû‘amızda neşr ettiğimiz “Kırık Hava” ta‘bîr ettikleri mevzun şarkıların adedi ise nâ-mütenâhîdir. Şurası şâyân-ı dikkattir ki 2/4, 6/8 ve 10/16 vezinlerinin çokluğu yanında 9/8 vezni gibi mütebellir bir husûsiyete mâlik olan ritim çok azdır.

Urfalıların sesleri çok temiz ve tizdir. İlk def‘a işittiğim vakit erkek sesinin bu kadar yüksek perdelere finek vesâitinden istifâde etmeksizin erişebileceğine hayret ettim.

Konservatuvarımızın memlekete nâciz bir hizmet olarak ziyâ‘ından vikâye ettiği halk türkülerini tesbît ve neşr uğrunda fa‘âliyetine devam etmesini memnûniyetle karşılayan büyüklerimizden gördüğümüz teşvike mukâbil minnetdârlığımı burada ‘arz etmeği bir vecîbe ‘ad ederim.

Ekrem Besîm

Derebeyi Türkülerinden

Konya

Türkü

Da v ran kır at dav ran

mey dan gü nü dür ar ka mız dan

ge len düş man ö nü dür i le ri du

rul du ge ri du rul maz kel le git me yin ce kır at

Aranagme

ve ril mez

1
Davran kırat davran meydan günüdür
Arkamızdan gelen düşman önüdür
İleri duruldu geri durulmaz
Kelle gitmeyince kırat verilmez

2
Altı patlarla Çerkes vurulmaz
Beypazarı da mesken oldu eyilmez
Kim bilir nerde kalır bizim ulumuz
Kurt yolundan aşar beyim bizim yolumuz

3
Aşağıdan gelir bir bölük kervan
Üç katar devenin önünde ben idem savran
İleri duruldu arkadaş geri durulmaz
El kızı bulunur arkadaş, kardaş bulunmaz

Şâkir Efendi

Konya

Ah Şâ kir e fen di der ler de gel dim ya nı na

Ka til lik dü şer mi se nin şâ nı na İ dam ev râ kı nı

tak tın boy nu ma E fen dim e fen dim Şa kir e fen

dim İ fa de de yar dım ey le efen dim

Şâkir Efendi derler de geldim yanına
Katillik düşer mi senin şânına
İdam evrâkını takdın boynuma
Efendim efendim Şâkir Efendim
İfadede yardım eyle efendim

Şâkir Efendi derler de yüzüme baktı
Olanca tüylerim ayağa kalktı
Bağladı sicimi de boynuma taktı
Asıyorlar beni gel ağla bana
Nasıl dayanayım beyim sana

Bilseydim Sungurlu'ya gitmezdim
Gâfil durup da martinimi vermezdim
Sol böğrümden dögseydi de ölmezdim
Kanmaz uykulardan kaldırman beni
Ben de bir yiğitim öldürmen beni

[Sayfa 7]

Zümrüdüankâ

Konya

Gök ten de i ner mi züm rü dü an

kâ İnsan da bir

bi ri ne o lur mu ban ka

Gökten de inermi zümrüdüankâ
İnsan da birbirine olur mu banka
Hem tomruda vurdular hem de firanka
Attılar zindana kal'aya kardaşları

Hani de seninle bindiğimiz atlar
Dökülü çakılı kaldı payvatları
Çırpına çırpına yunan ördekleri
Kurumuş suyu da kalmamış

Yaylı Geldi Kapılara

Karaman

Yay lı gel di ka pı la ra da yan

dı a man a man da yan dı Al lı ge lin

kar yo la dan u yan dı a man u yan

dı

Yaylı geldi kapılara dayandı
Allı gelin karyoladan uyandı
Âh seni vuran zâlim nasıl dayandı
Âman nalbant kıyma da benim cânıma
Bu mesullük kalmaz senin yanına

Pazar yeri eğil eğil eğiler
Kavakta kuşlar çiğil çiğil çağılar
Bu dert beni iflah etmez yeğiler
Kıyma da nalbant kıyma da benim cânıma
Bu mesullük kalmaz senin yanına

Âh vara vara iki sokak arası
Yaktı beni kaşlarının karası
Sende kurşun bende kama yarası
Kıyma da nalbant kıyma benim cânıma
Bu mesullük kalmaz senin yanına

Şu Dere Aşmak İster

Karaman

Şu de re aş mak is ter Bal du dak yaş
mak is ter be nim de ca gıl
göy nüm ya re ka vuş
mak is ter

1
Şu dere aşmak ister
Bal dudak yaşmak ister
Benim de câhil gönlüm
Yâre kavuşmak ister

2
Bir taş attım alaca
Bir kuş vurdum delice
Yenile bir yâr sevdim
Gözleri sürmelice

Derebeyi Türkülerinden

Konya

Ye ğit o ğ lan at dan dü Şer av la nır

Ye ğit o lan ye ği tin yâ re si ne kat la nır kat la nır

Bir ye ğit bir ye ği din göl ge sin de sak la nır sak la nır

Bir za man me ha ne tin da lı ol maz

1
Yiğit olan atdan düşer avlanır
Yiğit olan yiğitin yâresine katlanır
Bir yiğit bir yiğitin gölgesinde saklanır
Bir zaman mehanetin dahi olmaz

3
İki yiğit gelir Urumili'nden
Atın dizgini vermez elinden
Yiğit olan yiğit dönmez ölümden
Dövünme döğüşelim deli mollam

2
Şaşdım Allah şaşdım
Gurbetin dağlarını yalnız aşdım
Beyoğlu üzerine düşdüm
Öldürürsen sen öldür

4
Hendekleri kazardım boyumdan alçak
Çok yiğitler besledim kendimden koçak
Bir elim dizgin bir elim bıçak
Gaflet ile avlandım der Yaşar beyi

Şerif Hanım Türküsü

Konya

Çık dım dam başına kum kayır kayır
Yandım ellere ben çayır çayır
Aman aman Şerif Hanım aman aman vay
Çık dım dam başına kılarım namaz
Kılarım kılarım Hakk'a yaramaz

Aşamadım Bergama'nın Elinden

Karaman

A şa ma dım Ber ga ma nın
e lin den A şa ma dım Ber ga
ma nın e lin den Kah ve
fin can ka yar ol du e lim den

1
Aşamadım Bergama'nın elinden
Kahve fincan kayar oldu elimden
Korkar oldum ayrılıktan ölümden
Er gibi meydanda dönenlerdeniz
Bir ahbab yoluna ölenlerdeniz

2
Kalkar kalkar serirlere dayanır
Penbe şalvar al kanlara boyanır
Seni vuran zâlim nasıl dayanır
Er gibi meydanda dönenlerdeniz
Bir ahbab yoluna ölenlerdeniz

[Sayfa 10]

Bülbül Türküsü

Konya

Türkü

Ah

1
Bahar eyyâmında bülbül sesinden
Çıkarılmış perçemini fino fesinden
Hoşlandım yar savurda gül nefesinden
Çekilmez dünyanın cefâsı bülbül

2
Gitme bülbül gitme bahar erişti
Kırmızı gül savurdasın kavuştu
Sılada sevdiğim aklıma düştü
Çekilmez dünyanın cefâsı bülbül

3
Bülbül ne yanılırsın çukur ovada
Eşin geldi seni bekler yuvada
Kendim gurbet ilde gönüm sılada
Sılada sevdiğim âh çekip ağlar

Derebeylerinden Bozbeyoğlu'nun Türküsü

Konya

Âh Yağ lı ğım san
Boz be ye de

dık ta kal dı
ha ber ol du

Dost la rım ağ la dı düş ma nım gül
Boz be yi is te miş ve

dü
zir

Yağlım sandıkta kaldı
Dostlarım ağladı düşmanım güldü
Boz Beye de haber oldu
Boz Beyi istemiş vezir

Atımın kolları dağlı
Kollarım ardından bağı
Yozgat ilinde urganım yağlı
Boz Beyi istemiş vezir

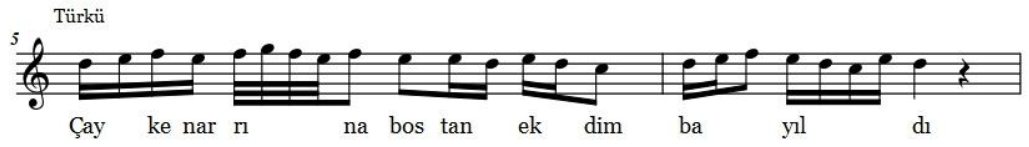
Ellerim kınalı saçlarım belde
Donanmış zinetim yok goncagülde
Nereye baktıysam yok yâr yanımda
Boz beyi istemiş vezir

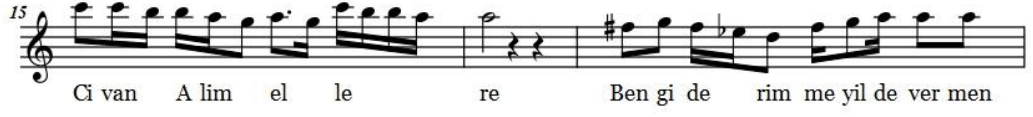
Bozbeyoğlu eski bir eşkiyadır. Konya havâlisinde bulunmuştur. Konya'daki vezir de Bozbeyini tutmak istiyor ve sonra tutuyor, idam ediyor. Bu türkü de onun üzerine aralarında geçen macera üzerine çıkıyor.

[Sayfa 12]

Çay Kenarı

Konya

Çay kenarına bostan ekdim bayıldı
Çapkın oğlan bir bıçakta yayıldı
Gitme diye yar boynuma sarıldı
İnme de turnam ince çayır susuzdur
Civan Alim çöllere
Ben giderim meyl de vermen nazlı yârim ağyâre

Aşkın Yaylası

Konya

A şı kın yay la sı der ler
o ta
ğı (saz) o ta ğı a man a man
Al ye şil per
va ne gey miş o dağ lar
ca nım

Söylemen yavruma bugün baygındır
Yâr koynundan çıkmış bu gün yorgundur
Hay sevdiğim neden güzel seversin
Taşlar atıp dertlisini üzersin
Âşkın yaylası derler otağı
Al yeşil pervaneler giymiş canım

Hapishaneler Türküsü

Karaman

Mah pus ha ne

ler de gör me dim di rek

Ki mi on beş li ki

mi miz kü rek İ dam ce za sı na

da yan maz yü rek Ya na rım ya na rım

aş kı ma ya na rım

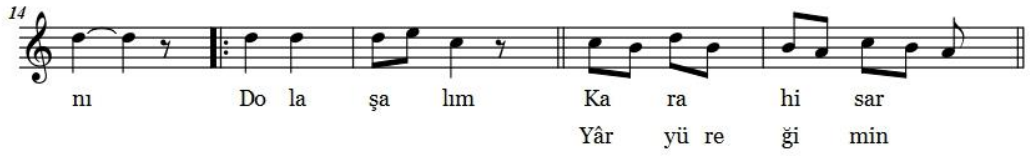
Mahpushanelerde görmedim direk
Kimimiz onbeşli, kimimiz kürek
İ'dam cezaluya dayanmaz yürek
Yanarım yanarım aşkıma yanarım
Demir parmaklıktan bakar ağlarım

Mahpusanelerde serdim postumu
Çok aradım bulamadım dostumu
Azizim, ahbablarım bana küstü mü
Yanarım yanarım ben aşkıma yanarım
Demir parmaklıktan bakar ağlarım

[Sayfa 15]

Yavaş Bağla Potinimin Bağını

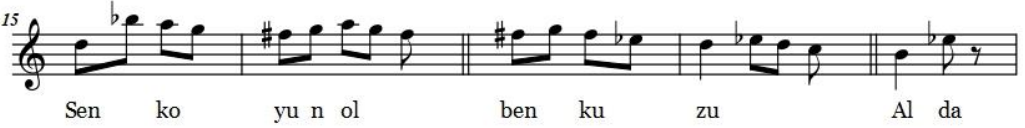
Karaman

Yavaş bağla potinimin bağını
Dolaşalım Karahisar dağını
Sen eritdin yâr yüreğimin yağını
Ağlaya ağlaya dost yüreğime derd oldu
Siyah zülüflerin penbe yatak üstüne gölge oldu

Fırın Üstünde Fırın

Konya

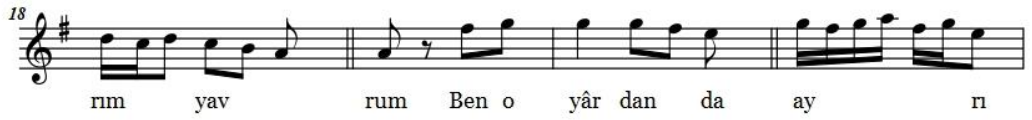
Bahçelerde bir kuzu
Kıvrım kıvrım boynuzu
Sen koyun ol ben kuzu
Aldatalım şu kızı

[Sayfa 17]

Yine Cûş Eyledi

Evfer

Urfa

29

ağ la rım Çöl ler ol du da mes ke

34

ni miz di ya rı mız

Yine cûş eyledi gönlüm çağladı
Ateş-i aşkıyla bağrım dağlarım yavrum
Ateş-i aşkıyla bağrım dağlarım yavrum
Ben o yârdan ayrı düşdüm de ağlarım
Ben o yârdan ayrı düşdüm de ağlarım
Çöller oldu da meskenimiz, diyarımız

Ağlama Yâr Ağlama

Katkofti

Urfa

1
Ağlama yâr ağlama
Kara yazma bağlama
Giderim tez gelirim ey
Ellere el bağlama

2
Bugün ayın üçüdür
Girme bostan içidir
Dudakların bal, şeker
Dilin badem içidir

Ufacık Taşlardan

Urfa

U fa cık taş lar dan kal a da ya pıl maz a man a man

5 Pen ce re den e ği lip yâ re ba kıl

1. 2.
9 maz (saz) maz

Ufacık taşlardan kal'a da yapılmaz aman aman
Pencereden eğilip yâre bakılmaz
Yârim gitti gelmez yoluna bakılmaz
Pencereden eğilip yâre bakılmaz

[Sayfa 19]

Bu Derede Basdı Bizi

Urfa

Bu de re de bas dı bi zi ha ra
mi Ay ka ran lık gö re bil
mem yâ ri mi
Ay ka ran lık gö re bil mem
yâ re mi Sa bah ol sun
gös te re yim yâ re mi

Bu derede basdı bizi harami
Ay karanlık görebilmem yâremi
Ay karanlık görebilmem yâremi
Sabah olsun göstereyim yâremi

Bu zamanın halkı zâlim değil mi
Bu zamanın halkı zâlim değil mi
Bana derler geç yârinden zulüm değil mi
Bana derler geç yârinden zulüm değil mi

Harman Yeri Sürseler

Evfer

Urfa

Harman yeri sürseler
Yerine gül ekseler
Esmer kazan ben alam : mükerrer

Bahtlı kız başına
Sevdiğini verseler
Esmer kazak ben alam : mükerrer

Kör felek bana neyledi
Ağa yârimden atladı
Esmer kazan ben alam

Gele Gele Geldim Bu Kara Taşa

Düyek

Urfa

Ge le ge le gel dim bu ka ra ta

şa Ya zı lan lar ge lir sağ o lan ba

şa a man e fen dim

Gele gele geldim bu kara taş
Yazılanlar gelir sağ olan başa (aman efendim)
Bizi hasret koydu kavm ü kardaşa
Bu ayrılık bu yoksulluk bir ölüm (aman efendim)

Nice Süleymanlar tahtdan indirir
Nicesinin de benzini soldurur (aman efendim)
Nicesini gelmez yola gönderir
Bir ayrılık bir yoksulluk bir ölüm (aman efendim)

[Sayfa 21]

Aha da Gel

Evfer

Urfa

A ha da gel ar pa da buğ day har ma nı
ci va nım E lim de dir kan lı
la rın da fer ma nı
E lim de dir ka n lı
la rın da fer na nı

Aha da gel arpa da buğday harmanı civanım
Elimdedir kanlıların da fermanı
Elimdedir kanlıların da fermanı

Çok aradım da bulamadım da civanım dermanı
Koy desinler Halil beğim de divâne
Benden sonra köşküm kalsın da virâne

Kal'anın Altında

Türk Aksağı

Urfa

Kal a nın al tın da üç a ğaç in cir E lim de

ke lep çe boy num da zin cir E lim de

ke lep çe boy num da zin cir

Kal'anın altında üç ağaç incir
Elimde kelepçe boynumda zincir
Zincir sallandıkça her yanım incinir
Atma bu taşları ben yâreliyem
El alem al giymiş ben karalıyam
Kalmaya kalmaya ahım kalmaya
Beni yârdan eden murad almaya

Gidin Bulutlar

Düyek Sofyan

Urfa

Gi din bu lut lar gi

5 din Gi din bu lut lar gi

10 din yâ ri me

14 se lâm e din

Gidin bulutlar gidin
Yârime selâm edin
Yârim şirin uykuda
Uykusunu haram edin

Ben bir altın fenerim
Yana yana dönerim
Erbabına düşmedim
Hala ona yanarım

Çaya İndim Ağlarım

Düyek Sofyan

Urfa

Çaya indim de ağlarım
Gülü deste bağlarım
Birin dosta yollarım
Birin dosta yollarım

Birin on canım için
Birin yâre yollarım
Birin dosta yollarım
Birin dosta yollarım

Karanfil Ekilende

Urfa

Ka ran fil e ki len de vayvay di bi ne dö kü len
de vay vay Kâ kü lün den
bir tel ver vay vay Ke fe nim di
ki len de vay vay su sa mış ca nım ca nım
su sa mış vay vay Bo zul muş tan bu ra mın
dü ze ni vay vay Sağ ol sun gur bet el de
ge ze ni vay vay

Karanfil ekilende vay vay
Dibine dökülende vay vay
Saçından bir tel ver vay vay
Kefenim dikilende vay vay

Susamış canım canım susamış vay vay
Bozuldu tanburamın düzeni vay vay
Sağ olsun gurbet elde gezeni vay vay

Ben Sıkmamı Türküsü

Urfa

Ben sık ma mı al is te rim Kol la rı mı
dar is te rim Al dan ma mış yar is te rim

Ben (sıkmamı) al isterim
Kollarımı dar isterim
Aldanmamış yâr isterim
Ağlasana Türkmen kızı
Türkmen kızı Türkmen kızı Türkmen kızı
Sen allar giy ben kırmızı
Sen gül düşür ben nergisi

Çaydan çift güvercin uçtu
Benim gönlüm sana düştü
Ağlasana Türkmen kızı
Türkmen kızı Türkmen kızı Türkmen kızı
Sen allar giy ben kırmızı
İzam

Elinde Altın Terazi

Urfa

Elinde altın terazi
Benim göynüm senden razı aşık senden razı
Aklım fikrim yar alupdur
Aklım fikrim yar alupdur

Hanım etme bana razı
Benim göynüm senden razı aşık senden razı
Aklım fikrim yar alupdur
Aklım fikrim yar alupdur

Arabası Mavi Boya

Urfa

Arabası mavi boya (mükerrer)
Saramadım doya doya
Ben kurbanım size soya (mükerrer)
İnci mercan gibi de dişlerin
Tuzu kuru gibi de dillerin
Yâr aman kaşları keman

Âhu gözler karalupdur
Yine benzim sararupdur
Aşk yanımda ne gezersin
Görenler yağın üzersin
Elmamı billurdan süzersin
Aşk senden nem kalupdur

Petekte Üzüm

Yürükce

Urfa

Pe tek de ü züm ka ra yâr

yâr yâr yâr Sal ki mi düm düm

düz ka ra vay vay

vay vay İs te rim yâ re gi

dem vay vay vay vay

vay E lim boş yü züm ka ra

E lim boş yü züm ka ra

Petekte üzüm kara yâr yâr yâr yâr
Salkımı dümdüz kara vay vay vay vay
İsterem yâre gidem vay vay vay vay
Elim boş yüzüm kara (mükerrer)

Evlerinin direği yâr yâr yâr yâr
Kardan beyaz bileği vay vay vay vay
Yârinden ayrılann vay vay vay vay
Elbet yanar yüreği vay vay vay vay

[Sayfa 27]

Oyun Havası

Urfa

4

8

12

15

19

23

Giderim Ben de Ben de

Urfa

Gi de rim ben de ben de Gi de rim ben de ben de

³ Bir ah dım kal dı sen de Bir ah dım kal dı sen de

⁵ Ay va gi bi sa rar dım Hiç î man yok mu sen de

Giderim ben de ben de (mükerrer)
Bir ah dım kaldı sende (mükerrer)
Ayva gibi sarardım
Hiç îman yok mu sende

Sandığımı Açamadım

Urfa

San dı ğı mı a ça ma dım lo lo Çe ni zi mi

sa ça ma dım lo lo Ya zık de ğil mi genç li ği

me Genç i le ka ça ma dım lo lo

Sandığımı açamadım
Çenizimi saçamadım
Yazık değil mi gençliğime
Genç ile kaçamadım lo lo
Lo lo sana hayran olsun lo lo
Lo lo sana kurban olsun lo lo

Saçımı üçe böldüler lo lo
Bölük bölük ördüler lo lo
Yazık değil mi gençliğime
Sakallıya verdiler lo lo
Lo lo sana hayran olsun lo lo
Lo lo sana kurban olsun lo lo

Başındaki puşu mudur lo lo
O da Acem işi midir lo lo
Yanağımı dişlemişler
O da sarhoş işi midir lo lo
Lo lo sana hayran olsun lo lo
Lo lo sana kurban olsun lo lo

Pınar Başında Türküsü

Düyek Sofyan

Urfa

Pı na rın ba şın da yat mış u yu muş
yat mış u yu muş O yâ rin göz
le rin uy ku da bü rü müş Yan dım
ya le le li uy ku da bü rü müş

Pınarın başında yatmış uyumuş
O yârin gözlerin uyku da bürümüş

[Dış Arka Kapak]

(Dârülelhan)ın Neşriyatı

Müessesemizin en meşhur Türk bestekârlarından yadigâr kalan nefis eserlerin ziyaaden vekayesi maksadıyla bunların salâhiyetdar bir(hey'et-i ilmiyye) tarafından tetkik edilip yazılan gayet sahih notalarını tab' etdirmekte olup şimdiye kadar bu notaların (98) numarası mevk'î-i intişar'a konulmuştur. Beşer kuruş fiyatla Bayezid'de (Şamlı İskender) mağazasında satılmakta bulunmuştur.

(Dârülelhan) tarafından (Kolombiya) gramofon ve plak fabrikasına verilen ve çalınan eserler yarısından fazlası neşr etdiğimiz halk şarkıları ve bir kısmı müessesemiz tarafından tab' ve neşr ettirilen klâsik eser olmak üzere yetmiş dört olup bunların isimlerini aşağıya yazıyoruz. Mecmûamızın intişârı ânında mezkûr plâklar satılığa çıkarılmış bulunacaktır.

Topdan satış mahali İstanbul'da Katırcıoğlu Hanında Blumental Biraderler mağazasıdır.

Klâsik eserler

Nevâ, peşrev, gül'izâr peşrev, gül'izâr saz semâisi, nühüft saz semâisi, şehnaz ağır semâi, şehnaz yürük semâi, gül'izâr ağır semai, gül'izâr yürük semai, nevâ yürük semâi, nühüft ağır semâi, gül'izâr beste, bestenigâr ağır semâi, şehnaz peşrev, nühüft peşrev, şehnaz beste, bestenigâr peşrev, bestenigâr saz semâisi, acem aşîran peşrev, şehnaz saz semâisi, bestenigâr beste, bestenigâr yürük semâi, nühüft beste, nühüft yürük semâi, nevâ saz semâisi, acem aşîran beste, acem aşîran beste, acem aşîran ağır semâi, acem aşîran yürük semâi.

Anadolu Halk Türküleri

Zeybek, Garib Anam, Kız Pınarda, Alim Gitme Pazara, Gündüz Beğ Zeybek, Kozanoğlu, Gündüz Beğ, Evlerinin Önü, Emmiler, İnce Çayır, Yemenimde Hare Var, Kınık'ın Yolları, Sürmelim, Karanfil, Yeşillendi, Atımı Bağladım, Ördek Suda, Fındık, Ketten Gömlek, Ekin Ekdim, Kızıl Irmak, Sarı Gülüm, Urfalıyam, Karakoyun, Akkoyun, Gelin Havası, Çadır Kurdum, Hovak'ın Yollarında, Geyik Avı, Uzun Olur Efelerin Bıçağı, Kavak, Yörük kızı, Anteb Gelin Havası. Bu türküler beş kişilik bir hey'et tarafından plâğa çalınmış ve fevkalâde bir ses bunlara refâkat etmiştir.

SONUÇ

1917 yılında kurulmuş ilk resmi müzik okulu olma özelliğini bulunduran Dârülelhan ve devamındaki süreçte İstanbul Belediye Konservatuarı'nın, Türk müzik kültürü üzerine yapılan çalışmaları ile kültürü günümüze ulaştırma hususundaki önemi büyüktür.

Yapılan çalışmalardan birisi de Türk Halk Müziği eserlerinin derlenerek yayımlanması faaliyetleridir. Dârülelhan Külliyyâtı *Anadolu Halk Şarkıları* 5 no'lu defter de bu derleme ve yayım faaliyetlerinin sonucunda oluşturulmuş bir eserdir. 1927 yılında Ekrem Besim Bey tarafından yayıma hazırlanmış olan bu defterin içeriğinde, giriş kısmında Ekrem Bey'in bir mukaddimesi ve devamındaki sayfalarda Konya, Karaman, Urfa yörelerinden derlenmiş olan, birisi sözsüz oyun havası olmak üzere toplam 34 eser bulunmaktadır. Ekrem Besim Bey'in mukaddimesi ve 34 eser Osmanlı Türkçesinden günümüz harflerine aktarıldıktan sonra TRT repertuarı, Nota Arşivleri sitesi ve Aytaç Ergen Türk Müziği Nota Arşiv Programından, başlık kısımlarında bulunan isimleri ve güfteleri ile aramalar yapılmış; bulunan eserler usûl, yöre, melodik yapı ve güfte benzerlikleri bakımından karşılaştırılmıştır. Bu karşılaştırmalar sonucu defterde bulunan dört eserin, sayılan özellikler bakımından benzer nüshalarına ulaşılmıştır. Bu eserler;

- a. Şerif Hanım Türküsü
- b. Âşıkın Yaylası
- c. Ağlama Yâr Ağlama
- d. Petekte Üzüm

5 no'lu defterde bulunan 34 adet eserin notası, günümüz harflerine aktarılması yapılan güfteleriyle birlikte tekrardan yazılmış ve icrâ için uygun hale getirilmiştir.

5 no'lu defterin kapak kısmında 40 adet türkü içerdiği belirtilmekte ancak defterin içeriğinde 23 adet eser bulunmaktadır.

Yukarıdaki sonuçlar neticesinde diğer Dârülelhan Külliyyâtı Anadolu Halk Şarkıları defterlerinin de günümüz Türkçesine aktarılması yapıldıktan sonra, usûl, yöre, melodik yapı ve güfte benzerlikleri bakımından repertuvarda benzer özellikleri barındıran eserlerin bulunup, benzer nüshaları bulunmayan eserlerin de repertuvara kazandırılması sağlanabilir.

KAYNAKÇA

Anadolu Halk Şarkıları - Defter: 5 Dârülelhan Külliyyâtı. İstanbul: Evkaf Matbaası, 1927.

Ayangil, Ruhi. "Dârü'l-Elhân'dan Günümüze Müzik Hafızamız", *Kuruluşunun Yüzüncü Yılında Dârü'l-Elhân'a Armağan*. Ankara: Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığı, 2018.

Balkılıç, Özgür. *Cumhuriyet Halk ve Müzik - Türkiye'de Müzik Reformu*. Ankara: Tan Kitabevi, 2009.

Kaçar, G. Yahya. "Dârü'l-Elhân'dan Günümüze Klasik Türk Musikîsine Ait Kültür Aktarımını Sağlayan Çeşitli Neşriyat Örnekleri", *Kuruluşunun Yüzüncü Yılında Dârü'l-Elhân'a Armağan*. Ankara: Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığı, 2018.

Kolukırık, Kubilay. *Türk Müzik Tarihinde Dârü'l-Elhan ve Dârü'l-Elhan Mecmuası*. Ankara: Barış Kitabevi, 2015.

Kolukırık, Kubilay, Çelik, Anıl. "Batı Anadolu'da 1925 Yılında Derlenmiş Zeybekleri İçeren Yurdumuzun Nağmeleri Adlı Kitap Üzerine Bir İnceleme". *Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, XVI(1), 2012.

Özalp, Nazmi. *Türk Musikîsi Tarihi C. 1*. İstanbul: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları, 2000.

Özcan, Nuri. Dârülelhan Osmanlı Devleti'nde Kurulan İlk Mûsikî Mektebi. *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi C. 8.*, İstanbul: Diyanet Vakfı Yayınları, 1993.

Özden, Erhan. *Osmanlı Maârifi'nde Mûsikî*. Ankara: Türk Tarih Kurumu, 2015.

Öztuna, Yılmaz. *Türk Mûsikîsi Teknik ve Tarih*. İstanbul: Kent Basımevi, 1987.

Paçacı, Gönül. Dâr-ül-elhan ve Türk Musikîsinin Gelişimi I. *Tarih ve Toplum*, 1994.

İnternet Kaynakları

www.edebiyatvesanatakademisi.com, "Davran Kırat Davran", erişim: 24 Mart 2019, <https://edebiyatvesanatakademisi.com/siirler/detay/davran-kirat-davran/13789>.

- www.sanatmuziginotalari.com, “Şakir Efendi Dediğin”, erişim: 24 Mart 2019, http://www.sanatmuziginotalari.com/thm/thm_nota_inderme.asp?notaid=7455&mode=1&sessionid=1006239483.
- www.sanatmuziginotalari.com, “Yaylı Geldi Kapılara Dayandı”, erişim 25 Mart 2019, http://www.sanatmuziginotalari.com/thm/thm_nota_inderme.asp?notaid=8287&mode=1&sessionid=1006239483.
- www.sanatmuziginotalari.com, “ Ay Doğar Aşmak İster”, erişim 25 Mart 2019, http://www.sanatmuziginotalari.com/thm/thm_nota_inderme.asp?notaid=830&mode=1&sessionid=1006604713.
- www.sanatmuziginotalari.com, “Ay Doğar Aşmak İster”, erişim, http://www.sanatmuziginotalari.com/thm/thm_nota_inderme.asp?notaid=832&mode=1&sessionid=1006604713.
- www.notaarsivleri.com, “Ay Doğar Aşmak İster”, erişim: 25 Mart 2019, <http://www.notaarsivleri.com/turk-halk-muzigi/459.html>
- www.sanatmuziginotalari.com, “Dinek Dağı Yeni Geldim Gurbetten”, erişim: 24 Mart 2019, [http://www.sanatmuziginotalari.com/thm/thm_eser_detay.asp?esid=2827&esera=D%DDNEK%20DA%D0I%20YEN%DD%20GELD%DDM%20GURBET%20TEN%20\(UZUN%20HAVA\)](http://www.sanatmuziginotalari.com/thm/thm_eser_detay.asp?esid=2827&esera=D%DDNEK%20DA%D0I%20YEN%DD%20GELD%DDM%20GURBET%20TEN%20(UZUN%20HAVA)).
- www.notaarsivleri.com, “Çıktık Dam Başına Kum Kayır Kayıt”, erişim: 25 Mart 2019, <http://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/3807.html>.
- www.notaarsivleri.com, “Aşamadım Bergama'nın Belinden”, erişim: 25 Mart 2019, <http://www.notaarsivleri.com/turk-halk-muzigi/375.html>.
- www.notaarsivleri.com, “Gitme Bülbül Gitme Bahar Erişti”, erişim: 25 Mart 2019, <http://www.notaarsivleri.com/turk-halk-muzigi/2291.html>.
- www.sanatmuziginotalari.com, “Çay Başına Bostan Ektim Yayıldı”, erişim 25 Mart 2019, http://www.sanatmuziginotalari.com/thm/thm_eser_detay.asp?esid=2182&esera=%C7AY%20BA%DEINA%20BOSTAN%20EKT%DDM%20YAYILDI.

- www.sanatmuziginotalari.com, “Çay Başına Bostan Ektim Yayıldı”, erişim 25 Mart 2019, http://www.sanatmuziginotalari.com/thm/thm_eser_detay.asp?esid=2182&esera=%C7AY%20BA%DEINA%20BOSTAN%20EKT%DDM%20YAYILDI.
- www.sanatmuziginotalari.com, “Aşığın Yaylası”, erişim 25 Mart 2019, http://www.sanatmuziginotalari.com/thm/thm_nota_inderme.asp?notaid=695&mode=1&sessionid=147050839.
- www.sanatmuziginotalari.com, “Aşığın Yaylası Derler O Dağlar”, erişim: 25 Mart 2019, http://www.sanatmuziginotalari.com/thm/thm_nota_inderme.asp?notaid=696&mode=1&sessionid=147050839.
- www.sanatmuziginotalari.com, “Mapushane İçinde Attım Postumu”, erişim: 25 Mart 2019, http://www.sanatmuziginotalari.com/thm/thm_nota_inderme.asp?notaid=6027&mode=1&sessionid=147057015.
- www.sanatmuziginotalari.com, “Mahpushane İçinde Yanıyor Gazlar”, erişim: 25 Mart 2019, http://www.sanatmuziginotalari.com/thm/thm_nota_inderme.asp?notaid=6028&mode=1&sessionid=147057015.
- www.sanatmuziginotalari.com, “Mapushanelere Attım Postum”, erişim, 25 Mart 2019, http://www.sanatmuziginotalari.com/thm/thm_nota_inderme.asp?notaid=6029&mode=1&sessionid=147057015.
- www.sanatmuziginotalari.com, “Bahçalarda Bir Kuzu”, erişim, 25 Mart 2019, http://www.sanatmuziginotalari.com/thm/thm_nota_inderme.asp?notaid=1080&mode=1&sessionid=147063271.
- www.notaarsivleri.com, “Ağlama Yar Ağlama”, erişim: 25 Mart 2019, <http://www.notaarsivleri.com/turk-sanat-muzigi/6614.html>.
- www.sanatmuziginotalari.com, “Ağlama Yar Ağlama”, erişim: 25 Mart 2019, http://www.sanatmuziginotalari.com/thm/thm_nota_inderme.asp?notaid=136&mode=2&sessionid=147069939.
- www.sanatmuziginotalari.com, “Ağlama Yar Ağlama”, erişim: 25 Mart 2019, http://www.sanatmuziginotalari.com/thm/thm_nota_inderme.asp?notaid=136&mode=1&sessionid=147069939.

- www.notaarsivleri.com, “Ufacık Taşınan Kale Yapılmaz”, erişim: 25 Mart 2019,
<http://www.notaarsivleri.com/turk-halk-muzigi/4126.html>.
- www.sanatmuziginotalari.com, “Ufacık Taşınan Bina Yapılmaz”, erişim: 25 Mart 2019,
http://www.sanatmuziginotalari.com/thm/thm_nota_inderme.asp?notaid=7904&mode=1&sessionid=147069939.
- www.sanatmuziginotalari.com, “Bu Derede Sardı Bizi Haramı”, erişim: 25 Mart 2019,
http://www.sanatmuziginotalari.com/thm/thm_nota_inderme.asp?notaid=1835&mode=1&sessionid=147069939.
- www.sanatmuziginotalari.com, “ Harman Yeri Sürseler”, erişim: 26 Mart 2019,
http://www.sanatmuziginotalari.com/thm/thm_eser_detay.asp?esid=4524&esera=HARMAN%20YER%DD%20S%DCRSELER.
- www.sanatmuziginotalari.com, “ Gele Gele Geldik Bir Kara Taşa”, erişim: 26 Mart 2019,
http://www.sanatmuziginotalari.com/thm/thm_eser_detay.asp?esid=3810&esera=GELE%20GELE%20GELD%DDK%20B%DDR%20KARA%20TA%DEA.
- www.sanatmuziginotalari.com, “Gele Gele Geldik Bu Kara Taşa”, erişim: 26 Mart 2019,
[http://www.sanatmuziginotalari.com/thm/thm_eser_detay.asp?esid=3811&esera=GELE%20GELE%20GELD%DDK%20BU%20KARA%20TA%DEA%20\(*\)](http://www.sanatmuziginotalari.com/thm/thm_eser_detay.asp?esid=3811&esera=GELE%20GELE%20GELD%DDK%20BU%20KARA%20TA%DEA%20(*)).
- www.notaarsivleri.com, “İşte Geldi Arpa Buğday Harmanı”, erişim: 26 Mart 2019,
<http://www.notaarsivleri.com/turk-halk-muzigi/2734.html>
- www.sanatmuziginotalari.com, “Kalenin Dibinde Bir Daş Olaydım”, erişim: 26 Mart 2019,
http://www.sanatmuziginotalari.com/thm/thm_eser_detay.asp?esid=5135&esera=KALEN%DDN%20D%DDB%DDNDE%20B%DDR%20DA%DE%20OLAYDIM.
- www.sanatmuziginotalari.com, “Kalenin Dibinde Bir Taş Olaydım”, erişim: 26 Mart 2019,
http://www.sanatmuziginotalari.com/thm/thm_nota_inderme.asp?notaid=5136&mode=1&sessionid=147354105.

www.sanatmuziginotalari.com, “Ben Bir Altın Fenerim”, erişim: 26 Mart 2019,
http://www.sanatmuziginotalari.com/thm/thm_eser_detay.asp?esid=1286&esera=BEN%20B%DDR%20ALTIN%20FENER%DDM.

www.notaarsivleri.com, “Çaya İner Ağlarım”, erişim: 26 Mart 2019,
<http://www.notaarsivleri.com/turk-halk-muzigi/4999.html>.

www.notaarsivleri.com, “Çaya İner Ağlarım”, erişim: 26 Mart 2019,
<http://www.notaarsivleri.com/turk-halk-muzigi/4998.html>.

www.notaarsivleri.com, “Karanfil Ekilende”, erişim 26 Mart 2019,
<http://www.notaarsivleri.com/turk-halk-muzigi/2890.html>.

www.notaarsivleri.com, “Ben Sıklı Al İsterim”, erişim: 26 Mart 2019,
<http://www.notaarsivleri.com/turk-halk-muzigi/4885.html>.

www.sanatmuziginotalari.com, “Penceresi Mavi Boya(Uzun Hava)”, erişim 26 Mart 2019,
[http://www.sanatmuziginotalari.com/thm/thm_eser_detay.asp?esid=6750&esera=PENCERES%DD%20MAV%DD%20BOYA%20\(UZUN%20HAVA\)](http://www.sanatmuziginotalari.com/thm/thm_eser_detay.asp?esid=6750&esera=PENCERES%DD%20MAV%DD%20BOYA%20(UZUN%20HAVA)).

www.notaarsivleri.com, “Arabası Yeşil Boya”, erişim: 26 Mart 2019,
<http://www.notaarsivleri.com/turk-halk-muzigi/4748.html>.

www.sanatmuziginotalari.com, “Tiyekte Üzüm Kara”, erişim: 26 Mart 2019,
[http://www.sanatmuziginotalari.com/thm/thm_eser_detay.asp?esid=7812&esera=T%DDYEKTE%20%DCZ%DCM%20KARA%20\(*\)](http://www.sanatmuziginotalari.com/thm/thm_eser_detay.asp?esid=7812&esera=T%DDYEKTE%20%DCZ%DCM%20KARA%20(*)).

www.sanatmuziginotalari.com, “Karşıda Üzüm Kara”, erişim 26 Mart 2019,
http://www.sanatmuziginotalari.com/thm/thm_eser_detay.asp?esid=5392&esera=KAR%DEIDA%20%DCZ%DCM%20KARA.

www.sanatmuziginotalari.com, “Tevekte Üzüm Kara”, erişim: 26 Mart 2019,
http://www.sanatmuziginotalari.com/thm/thm_eser_detay.asp?esid=7781&esera=TEVEKTE%20%DCZ%DCM%20KARA.

www.sanatmuziginotalari.com, “Tevekte Üzüm Kara”, erişim 26 Mart 2019,
http://www.sanatmuziginotalari.com/thm/thm_eser_detay.asp?esid=7782&esera=TEVEKTE%20%DCZ%DCM%20KARA.

www.notaarsivleri.com, “Giderem Burdan Artık”, erişim: 26 Mart 2019,
<http://www.notaarsivleri.com/turk-halk-muzigi/2235.html>.

www.sanatumuziginotalari.com, “Başındaki Puşu Mudur”, erişim 26 Mart 2019,
http://www.sanatumuziginotalari.com/thm/thm_eser_detay.asp?esid=1220&esera=BA%DEINDAK%DD%20PU%DEU%20MUDUR.

www.sanatumuziginotalari.com, “Gız Pınar Başında Yatmış Uyumuş”,
http://www.sanatumuziginotalari.com/thm/thm_eser_detay.asp?esid=3941&esera=GIZ%20PINAR%20BA%DEINDA%20YATMI%DE%20UYUMU%DE.

www.sanatumuziginotalari.com, “Kız Pınar Başında Yatmış Uyumuş”, erişim: 2019,
http://www.sanatumuziginotalari.com/thm/thm_eser_detay.asp?esid=5714&esera=KIZ%20PINAR%20BA%DEINDA%20YATMI%DE%20UYUMU%DE.

www.sanatumuziginotalari.com, “Kız Pınar Başında Yatmış Uyumuş”, erişim 26 Mart 2019,
[http://www.sanatumuziginotalari.com/thm/thm_eser_detay.asp?esid=5715&esera=KIZ%20PINAR%20BA%DEINDA%20YATMI%DE%20UYUMU%DE%20\(*\)](http://www.sanatumuziginotalari.com/thm/thm_eser_detay.asp?esid=5715&esera=KIZ%20PINAR%20BA%DEINDA%20YATMI%DE%20UYUMU%DE%20(*)).

http://www.sanatumuziginotalari.com/thm/thm_default.asp. (tarih yok). Nisan Pazartesi, 2019 tarihinde <http://www.sanatumuziginotalari.com>:
http://www.sanatumuziginotalari.com/thm/thm_nota_inderme.asp?notaid=7455&mode=1&sessionid=786468388 adresinden alındı

Konya Yenigün “Boz Bey Destanı”, Erişim Tarihi: 03.17.2019,
<http://www.konyayenigun.com/kultur-sanat/boz-bey-destanina-dair-uc-yazi-h118521.html>

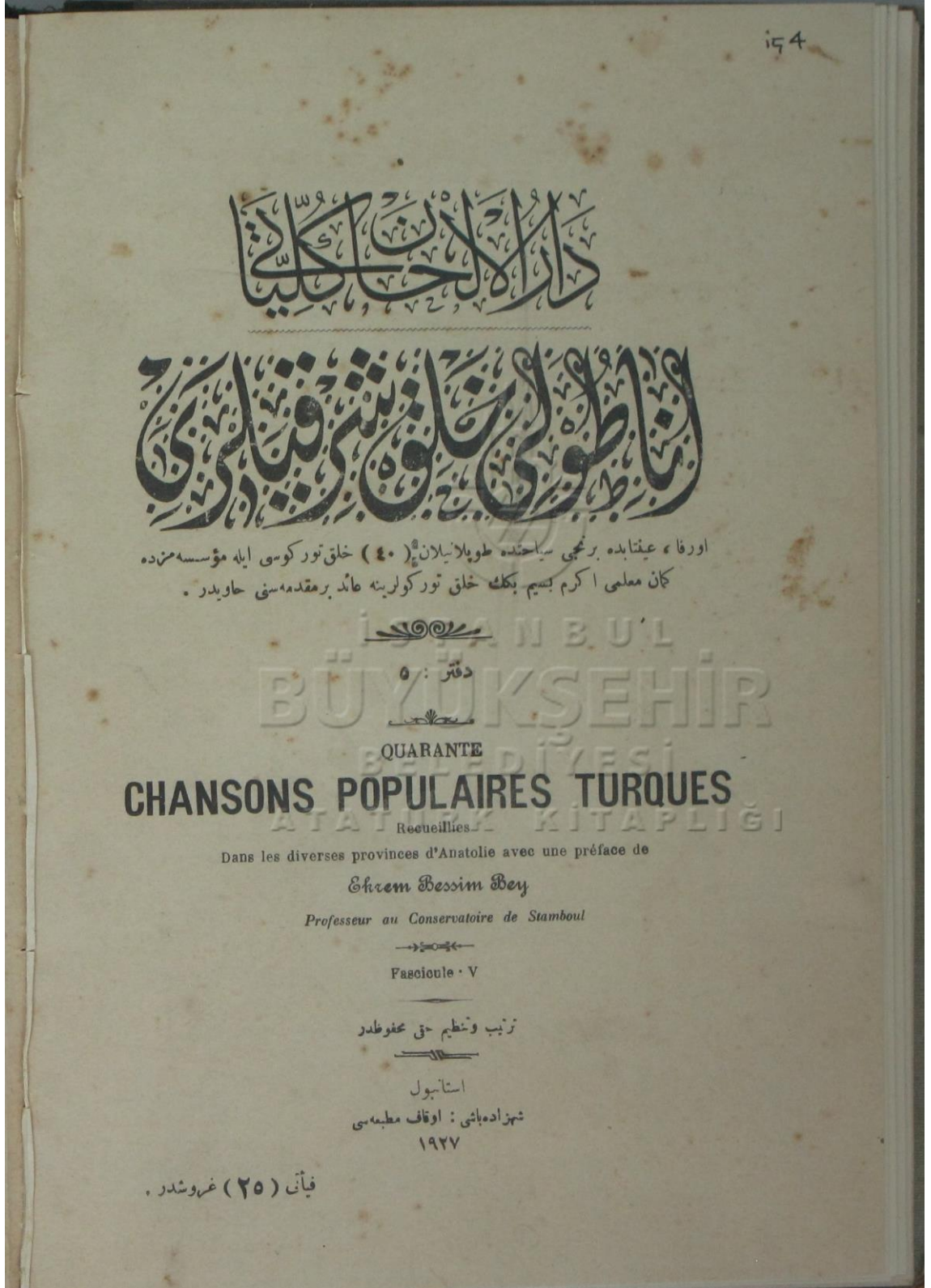
Edebiyat ve Sanat Akademisi “Köroğlu”, Erişim: 03.04.2019,
<https://edebiyatvesanatakademisi.com/siirler/detay/davran-kirat-davran/13789>

Türkü Dostları, “Dinek Dağı”, 04.03.20018,
<https://www.turkudostlari.net/soz.asp?turku=3625> adresinden alındı

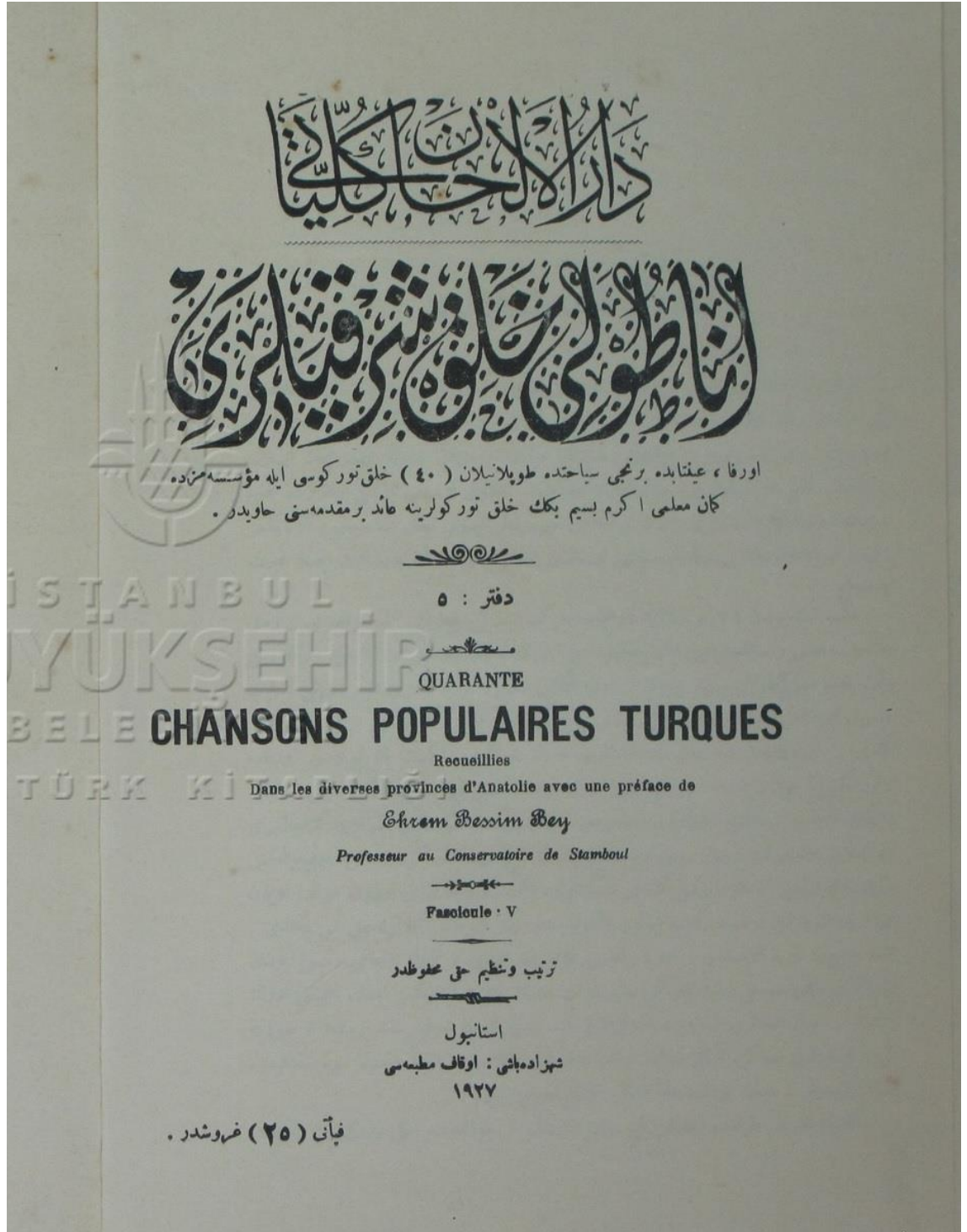
EKLER

EK 1: Dârülelhan Külliyyatı Anadolu Halk Şarkıları 5 No'lu Defterin Orijinal Nüshası

[Dış Ön Kapak]

[İç Kapak]

آنادولوغاى شرقىلىرى

قونسرو اتوارك تورك خلق شرقىلىرىنى طوبلامق ايجون آنادولويه ايكى سنه صره ايله چيقاردىنى ايكى هيئتدن برنجيسنك نمره مساعيسى قسماً محتوى اولان بورسالده تور كیاده ايلك دفعه اوله رق جدى و فنى بر صورتده بو وادیده چالیشمغه باشلايان هيئتك سياحتیدن بر نبنده بحث ايتمك ايسترم . بوسياحتك نه كې دوشونجه لرك ، مؤثراتك واحتياجاتك محصولى اولديغى اولكى دفتر لرده محترم مسلكداشلرم ايضاح ايتدكلى جهته اوقاطدن صرف نظر ايدوب اصل سياحتدن وكزدىكمز يرلردن طوبلانان خالص تورك موسيقيسى نووه لرى اولان خلق شرقىلردن بحث ايتمك غيرت ايدمك .

هيئت استانبولدن ۳۱ موز ۹۲۶ تاريخنده حركت ايدر كن چيز بلىش بر پروضامى واردى وكنديسنه قطى راستقامت تعيين ايتمش بولنيوردى . هر كسك كال اشتياقه بحث ايتدىكى وديكله ديكى وقت خصوصيتى طوبلايسيله بويوك بر ذوق آلدينى مشهور اورفا اغزى تعبير ايديلن اسلوب هميزى او شاعر مملكتنه جلب ايتمش ايدى . بناء عليه سياحت مدمزك مهم بر قسمى اورفاده كچدى . اوروپاليلرك ستايشله ياد ايتدكلى تورك مسافر رورلكسك اك قوبوسنى اورفاده بولورسكز . هيئتمز اوراده چاليشدينى مدتجه نه قدر حسن قبول كورديكى نه كې صميمى رابطه لر تاسيس ايتديكى اونوماز . باخصوص مقصديمزي ، هانكى فايه به طوغر و كينديكمزى ولو كه قابل اولدينى قدر و جيز بر صورتده ايضاح ايتسه ك شيمدى به قدر كوروله مش ، ايشيديله مش برايش ايجون يعني اك طوغروسى كندى مملكتلرنده اهميت و برمه دكلى اوزون هوالر ، اوبون هوالرى طوبلامق اوغرنده استانبولدن قالقوب ديار ديار كزملك آكلاتيله جق شى دكلدى . فقط هبچده اوبله اولسادى . اورفا واليسى فؤاد بك افندى ، تورك اوجاغى رئيسى بولنان اشرافدن حاجى مصطفي رشيد بك كې منور ذوات درحال تشبث ايتديكمز ايشك اهميتى ادراك ايتديلر . اصل نغمه لرى بزه ويره جك اولانلر ايسه اسكى اورفا شرقىلرينك بردفمه بو صورته تثبيت ايدلادكن صوكره ارق ضياعه اوغرامه به جفى آكلاديلر و ممنوناً ، سوه سوه مساعيمزه اشراك ايتديلر . هيسنه بوراده علناً تشكر ايتمكى بورج بيليم .

آنادولونك هر طرفنده اولدينى كې خلق تقياننى او حوالده ده ايكى دورلودر . اوزون

هوا ، قایا باشی ، تعبیر ایتدکری اصولسز یعنی (ریتم) سز پارچه لرله معین ریتم داخلنده ترنم ایدیلن پارچه لر . اوزون هواری اورفاده «دیوان» و «خویراط» اوله رق ایکی تیپ شکلنده تصنیف ایده بیلیرز . شوونی علاوه ایتمک ایسترم که : اورفاده دیکله دیکمز ذواتک همان جمله سی موسیقی به آز چوق واقف انسا نلردی . ترنم ایتدکری پارچه لرك هانکی مقامدن اولدیفنی و اومقامک سیرینی بیلرک اوقوبورلر . کیفیق ایکی نقطه نظر دن تدقیق ایده جک اولور ایسه ک هر حالده باشقه باشقه نتیجه لر آلدی ایدررز . فی الواقع مقاملرك دار چرچیوه سی ایچنده قالمیان دها طوغریسی اوقیود شروطی یلمه دکری ایچون اولردن تمامبله آزاده اولان خلق موسیقیشناسلری هر حالده (خلفجلیق) نقطه نظر دن دها چوق مرجحدرلر . چونکه اولر نصل حسیاتی زنجیرله میورایسه اوحسیانک دیلی اولان موسیقی بی ده درت دیوار آرسنه آمیورلر .

دیگر طرفدن اورفالیرک موسیقی ایله قسماً اشتغال ایتش اولملاری ولوکه بومعین بعض نقطه منحصر قالمش اولسون ، اومملکت اهالیسنک طبیی وجوغرافی وضعیتک ایجاباتندندر .

اوزون هوا تیلرندن «دیوان» هر حالده دیکری اولان خویراطدن دها چوق مصنع ودها صنعتکارانه وجود بولش برنونه در . موسیقی نقطه نظر دن خزه له چوق مشابه اولان دیوانک «میان» قسمنه تجنیس تعبیر ایدرلر .

کفته سی خویراطک کفته سی مثللو برلی شاعرلرك آتارندن آلتور . «خویراط» ایسه بوتون خلقک اک اوفاق چوقوقدن اک اختیار کویلو به قدر هر کسک ترنم ایتدیکی هوادر .

مجموعه مزده نشر ایتدیکمز «قیریق هوا» تعبیر ایتدکری موزون شرفیلرک عددی ایسه نامتاهی در . شوراسی شایان دقتدرکه $\frac{2}{4}$ ، $\frac{7}{8}$ و $\frac{1}{16}$ وزنلرینک چوقلنی یاننده $\frac{9}{8}$ وزنی کبی متبلر بر خصوصیته مالک اولان ریتم چوق آذرر .

اورفالیرک سسلی چوق تمیز و تیزدر . ایلاک دفعه ایشیتدیکمز وقت ارکک سسینک بوقدر یوکسک پرده لره فنک وسائطندن استفاده ایتمکسزین ایریشه بیله جکنه حیرت ایتدم .

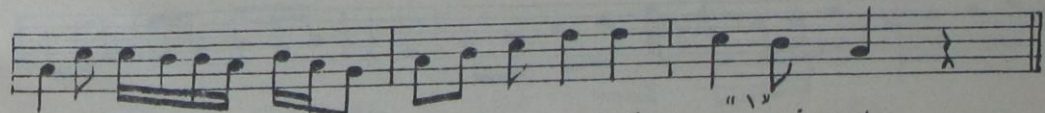
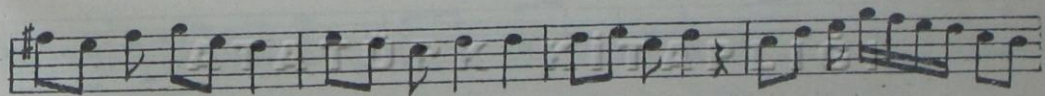
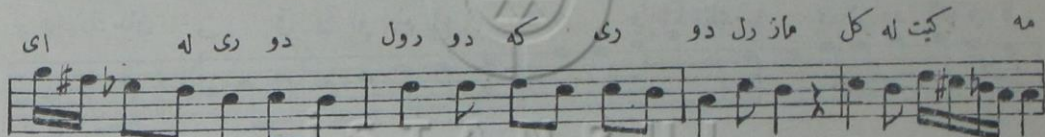
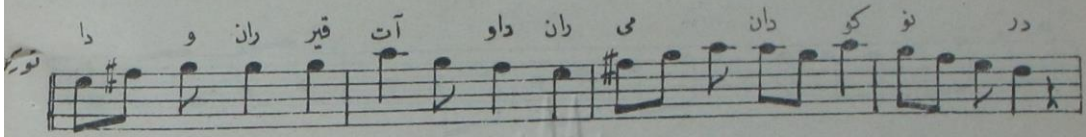
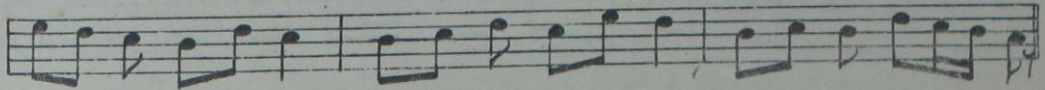
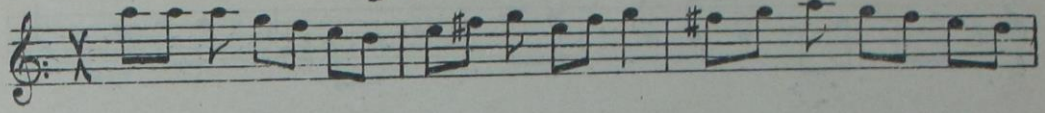
قونسرو اتوارمزک مملکته ناچیز بر خدمت اوله رق ضیاعدن وقایه ایتدیکی خلق نور کولرینی تثبیت ونشر اوغرنده کی فعالیتنه دوام ایتمه سی ممنونیتله قارشولایان بویوکرمیزدن کوردیکمز تشویقه مقابل متدارلقمی یوراده عرض ایتمکی بروجیه عد ایدرم .

اکرم بسیم

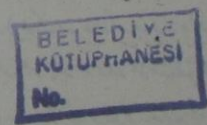
قونیه دره بیگی تورکولرندن

-۱-

داوران قیبات داواراه میانه کونودر
 آرنجه مز دل وی آت قیر جه ین
 آلقی باطوره له حرس "دور و طراز"
 کلله کیتجه قیبات ویرلر "۳"
 آشفیده طیبه بر بلوک کردان
 آرنجه مز دل وی آت قیر جه ین
 آلقی باطوره له حرس "دور و طراز"
 کلله کیتجه قیبات ویرلر "۳"
 آشفیده طیبه بر بلوک کردان

ایرج قهر رده ناک اوکنده بهدیم صادرا
 ایلی دورولدی قداسه کری دورولت
 آل قیزی بولونور آرقداسه قار داسه بولماز

-۲-
قونیه

شاكر افندی

نه فی یا دم کل ده لر دیردی فن ا کر شا آه

نو بوی دک طاق فی قی را او دام ایع نه فی شا تک سه می شدو لک تل قا

دم فن ا کر شا دم فن ا دم فن ا مه

دم افن له ای دم یار ده ده فا ا

بیلم بزم سونقور لوبه کیتیم دم
غافل دور و بده لار نینمی و بر سزم
صول بوکر مدده کسیری ده اولزم
قانز اولقورلر ده قال لولک بی
بده برکتیم اولور و ده لک بی

شا کرافندی دیرلر ده بوزیم باقدی
اولونجو تو بزم اباغ قالغدی
باغدی دئی سیممی ده بو بجه قندی
آصیور لر بی کلانغدی بطا
فضل ده بانیم حکیم صله

شا کرافندی دیرلر ده بوزیم باککه
قشلاک دوسرمی سیک شا ککه
اعلم اولر اقلی طاقنک بو بجه
اقدم اقدم شا کرافتم
افاده ده باردم ایلا اقدم

- ۳ -

قونیه زمر د عنفتا

عن دو دو زم می نر ای ده دن ک کو

بر دا سان ان

قا

قه پان می لور او نه دی بر

کوکون ره ایندی زمر د عنفتا
 انسانه بر ریذ اولور می بانقه
 لهم طور وده دور د برهمده فرانقه
 آذربیزانه قلمعه فراتساری

لغایزه سنکله بیکنز آئر
 دو کولو میاقیای قالدی با پوانر
 جبرینه جبرینه یونانه اور دکله
 قوز دسه صوبیده فالماسه

قره ماه یایلی کلدی قیولره

مان آ مان آ دی یان دا ره لا پو قا دی کل لی پای

دن له یو قار لین که لی ال دی یان دا

دی یان او مان آ دی یان او

یایلی قلدی قیولره دیباندی
 الای ملسه قاریولره دبه او باندی
 آه سخی زورایه ظالم رضیل دیباندی
 آماده نعلسند قیوره نیم جهانغه
 بوسوللک فالماز سنک باغنه

آه واره واره ایچی سو فامه آراسی
 یاقدی بی قاشلرینک قاره س
 سله قوزتون بیده نمایاره س
 قیوره نعلسند قیوره نیم جهانغه
 بوسوللک فالماز سنک باغنه

- ٦ -

فره مان شو دره اشماق ایستز

یاش داق دو بال تر ایس ماق آش ره ده شو

نوم کوی هل جا ده نم به تر ایس مق

تر ایس مق ووش قا ره یا

(۱) شو دره اشماق ایستز
بال دو راقه اشماق ایستز
بمنه جه لیل کوز کلیم
باره قار و موه ایستز

(۲) بره سه سده نم اوله
بر فوسه ووردم دینجه
کیمله بر بار سوردم
تیموز لری سور بر لیجه

قرینه دره بگی تور کولرندن

نیر لا آو شر دو دن آت لان او کیت به

نیر لا قات نیر لا قات نه سی ره یا تک کی به لان او کیت به

نیر لا صفاق نیر لا صفاق ده سن که کول دک کی به بر کیت به بر

ماز اول لی دا تک نه حامه مان ز بر

(۱) کیت اولاده آدن دوش آولاند
کیت اولون کیتک باره سه قانلان
بر کیت بر کیتک کونکسنده صافدیر
بر زمانه تخانک دالی اولماز
شاشم الله شاشم
غریبک دایغریبی بالتر آسدم
بلک اولغلو او ز بر دوشدم
اولدور ورسه کسه اولدور

(۲) ایکی کیت سبلا ورم ایمن
آنک دیر کیتی ورسه الکن
کیت اولاده کیت دوش اولوسن
دوشه دو کوشتم دلی ملام
خند کلری قاردرم بویمده الحاره
چوه کیتلر سله دم کهنده فوجاره
برالم دیر کینه برالم بچاره
غفلت ایله اولدوم دیر بشار بکی

شَرِيفِ خَانِهٖ تُوْر كُوْنِي

تُونِيَهْ

نه سنی با دام دم بیق

بیر چا یار چا بن ره له ال دم یان

بیر قا بیر قا قوم

نه سنی با دام دم بیق وای مان آ مان آ نم خا ریف شه مان آ مان آ

ماز را یا قاحتی دیم له فی دیم لا فی ماز نا دیم لا فی

میقدم دام باشه قوم قایر قایر
 یانم الاره به جاید جاید
 آمانه آمانه شریف خاتم آمانه آمانه دای
 میقدم دام باشه قیدوم نماز
 قیدوم قیدوم حق بارماز

قره مان آسَمَدِم بَرِعْمَه نَك ایلِنْدَن

دن لن ا نك مه غه بر دم ما شا آ

دن لن ا نك مه غه بر دم ما شا آ

دن لدر ا دو اول یار قا جان فن وه قه

(۲)

قالقار قالقار صد بر ره دیانیر
 غنه سالوار آل قانره بو یانیر
 شنی دوران نظام نصل دیانیر
 ارجیب میانده دونند دکر
 براه باب بول اولند دکر

(۱)

آسامدم بر عثم نك ایلندن
 قهوه قهوه قایار اولدی المدن
 قورقار اولدم آری بقدنه اولومدن
 ارجیب میانده دونند دکر
 براه باب بول اولند دکر

-6- قونیه بلبیل تور کوشی

آه نوزکو

هه ی دن سن سه بل بل ده من یا ای هار به

هه ی دن سن فه نو فی فی می چه پر مش قار چی

کل بر صل نا بو یول یول

(۶) بیلر ایامنه بیل سندن
 هیفا رتسه رحیمی فنونده
 فوستونزم بار سادده کل نغنه
 بیلیمز دنیانک جغاسی بیل

(۷) بیل نریانیر سله میونور اوداده
 انک کدری سنی بکله یوداده
 کدم غربت ابده کورکیم صدوده
 صدوده سور بکیم آه جکوبیا غموز

-۷- قونیه دَرَه بَكْلَرِنْدَنْ بُوْزِيْكَ اَوْغْلِيْنِيْكَ تُوْر كُوْبِيْ

ساز ده دق صن غم لی یاغ آه
بر خه ده که به بوز

کُل نم ما دُش دی لا آغ دم لا دوس دی قال
وه مش ته ایس ی به بوز دو اول

دو
ذیر

یالغلم صند قده قالدی	آغاک قوللاری داغلی	اللام قیالی صاجلام بیلک
دوستلام غندردی کشم کوردی	قوللام اردندن باغلی	دو نمنسه زینتم یون غنجو کلده
بوز بکه ده خبر اولدی	بوز فادالنده ورغانم ییغلی	زه یاقیزیم یونده بار باغده
بوز بکی ایسه مسه دزیر	بوز بکی ایسه مسه دزیر	بوز بکی ایسه مسه دزیر

بوز بک اوغالی ساکی براسقیادار قونیه هوالبنده بولمقدار قونیه ده که دزیر ده بوز بکنی طومعه ایسه بور
 وحده طومور اعدام بیسور بوز بکوده اولنک اوزرینه ازلرنده کیمه ماجرا اوزرینه
 بیسور .

- ۸ -

چای کجاری تونیه

دی ییل با دم اک تان بوس نا دی تا که چای تزی

دا چاق پی برلان اوغ قین چاپ «ساز»

دی دیل صا مه نوز بوی یار به دی مه کیت دی ییل یا

له آل لیم عا وان جی در سز صویر چا جه این نام طور ده مه این

دیم یا لی ناز مه ک ویر ده ییل مه دیم ده کی بن ری

ده له آل

چای کجاریه بوستانه اکریم بایلدی
 مایقیده و غمده بریمچاقده بایلدی
 کیتمه ده یار بو نیمه صا بیدی
 اینمه ده طور نام اینجه چاییدر صوزدر
 حیوانه علمیم چولدر
 بهر کبیرم سبل ده دیرمک ناز لیرام بیلر

قونیه - ۹ -

عاشقك يا ايلاسي

در سی لا یای قك شی عا

ر

او طا غی "ساز" او طا

مان آ مان آ غی

کوی نه وا پر شیل یه آل

مش او طاغ لر جا

م

سویله من باد و مه بوکونه باغیندر
 یار قونیه نه بیخسته بوکونه پور غوندر
 لقای سوزدیم زدن کوزل سوه رسک
 ده سکر آتوب در دلیسی آزر رسک
 عاشقک با ایلایسی در لر او ده غی
 آل پر شیل پروانه لر کبسه جانم

۱۰۰- قرمان حَبْسَخَانَه لَر تَوْر كُوشِي

کور ده لر نه خا بوس مخ
اون می کی دی دم مه
دک کو مز می کی لی
دک بو ماز یان دا نا سی زا جه دام انج
دم نا یا مه فی عش دم نا یا دم نا یا

محبوسخانه لرده کوردم دیرک
کمیزا دده بشای کبیر کوره ک
اعدام جولی یردایا عاز بوره ک
یانارم یانارم عشقه یانارم
دصیر بار مقلقه نه قار اعددم
محبوسخانه لرده سردم پوسخی
هوق آردم بولادم دوستخی
عزیزم اجبا بلرم بلا کوسیمی
یانارم یانارم به عشقه یانارم
دصیر بار مقلقه نه قار اعددم

- ۱۱ -

قرمان يا واش باغلاپوتتيمك باغچيني

The musical score is written on a single staff in a 2/4 time signature with a key signature of one sharp (F#). The melody is accompanied by a simple harmonic structure. The lyrics are written in Turkish above the notes, and an Arabic translation is provided below the staff.

Lyrics (Turkish):
 قى بو لا باغ واش يا
 لا دو فى باغى مەكى
 غنى نا صابى حى ره قە لم شا
 غنى يا مەكى ره يو يار دن ريت
 يا لا آغ يا لا آغ
 رگا له لف ز ده ياه سى
 دو اول درد مه كى ره يو دوست
 دو اول گە كول نه تو اوس تاق يا به بين

Arabic Translation:
 يا واسه باغلاپوتتيمك باغچيني
 دوله سالم قزه حصار داغچيني
 سن ارنك يار بو كلك غنى
 اغدا باغدا بار دست بو كه در دوزك
 سياه زلفك بنه بناق دست كو لکه اولرى

قونیه -۱۲- فۇرۇن اوۋمىنىدە فۇرۇن

زو قو بر ده لر چه باغ «تورک»

زو نو بوی ریم قیو ریم قیو

زو قو بن اول ن یو قو سن

زی قی شو لم تا دا آل

باغچیلر ده بر قوز و
قیو ریم قیو ریم بو قوز و
سن قویو مد اول به قوز و
الدانالم ستوقیزی

- ۱۳ -

اورفا آوْفَنَدَر

يِنَه جُوشِ اَيْلَدِي

نوم کوی دی له ای جوش نه پی

له قی عشق شی ته آ دی لا چاغ

عشق شی ته آ روم یاو ریم لا داغ ریم باغ

یاو ریم لا داغ ریم باغ له قی

ده دوم دوش ری آی ده دن یار او بن روم

دی آی ده دن یار او بن ریم لا آغ

ده دو اول لر چول ریم لا آغ دم دوش

مز ری یا دی مز فی که مس

یینه جوش ایلدی کوی کاکم ماغلا دی
 آتشی عشق باغیم داغ ریم باوروم
 به او بارده آیری دوستم ده آغلام
 مولل اولدیده سکمز دیاریمیز

-۱۰- اورفا

بودره ده با صدی بزی

The musical score consists of seven lines of music on a single staff. The lyrics are written above the notes. The notes are mostly quarter notes and eighth notes. There are asterisks at the beginning and end of the piece. The lyrics are:

ری بی دی باص ده ده بو

لق دان قا آی می دا حا

می ری یا مم بیل ره کو

لق دان قا آی

می ره یا مم بیل ره کو

ده ته کوس سون اول باح صا

می ره یا

بودره ده با صدی بزی حرامی	بوز مانک خاشقی نظام دگلمی
آی فرانکلر کوره بیلمیم یازمی	" " " "
" " " "	بکا دبر لر کج یارنده نظایوم دگلمی
صباح اولسون کوسنده بزم باره می	" " " "

- ۱۶ - اورفا خَرْمَانِیْرِ سُوْرَسَه لَرَه اَوْفَرَه

ری یه لر سه سور ری یه مان خر

ذک فا مر اس لر سه اک کول نه

نی بلخت لام آ بن لام آ

خی کی دی سو فا شعا یا قیز

بن زان قا مر اس لر سه ور

لام آ بن لام آ

قرمانه بری سور سر
برینه کول آکرر
اکر قازانک به اولوم

غنی فیز باشک
سور کینی و بر سر
اکر قازانک به اولوم

کور فک بلبله ری
آغایار محمدن آتلی
اکر قازانک به اولوم

اورفا کله کله کلدم بوقار اطا شه

شا طا را قا بو دم کل له که له که

دم فن ا مان آ شا با لان او صاغ لیر که لیر لان ری یا

کله کله کلدم بوقار اطا شه
یازیلان کله صاغ اولون باشه (امانلنم)
بزی حسرت قویدی قوم و فرات شه
بو آیر باجه بو بوستولله بر اولوم (امانلنم)

نیو سا جانلر جتن ایند بر
نیو منگده کیزی صولور در (امانلنم)
نیو سنی کلن بولر کونده بر
بر آبله بر بوستولله بر اولوم (امانلنم)

-۱۷-

اورفا آهاده كل

او فو آ

فی ما خار دای بوغ ده یا آر کل ده ها آ

لا لی قان در ده لیم نه نم وا جی

در ده لیم نه فی ما فر ده رک

فی ما فر ده رک لا لی ن قا

آهاده کل آریاره بوغدای هارمانی میوانم
 المیده در قانلینده فرمانی

میوه آرادسه بولا عارده میوانم درمانی
 قوی ده سینار ضلیل بکم ده دیوانه
 بدن صوکره کوشکم قاسونده ویرانه

اورفا قتلعه نیک آلتیده

تورک اقصابغی

جیر این غاج آ اوچ ده تن آل نیک عه قال

جیر زن ده نوم بوی چه لب که لیم آ

جیر زن ده نوم بوی چه لب که لیم آ

قتلعه نیک آلتیده دوج اغجاج ایچید
 المیده سلاجه بوچیده زنجیر
 زنجیر صالحه نده قیله هر یانم ایچید
 آتیه بوی شیری به باره کی نیم
 آل عالم آل کیمینه به قاره کی نیم
 قالمه به قالمه به آلهکم قالمه به
 بنی باردن این مراد المایه

-۱۸-

اورفا كَيْدِكَ بُولُو طَلَرُ

دوبلك صوفيانى

كى بو دك كى
كى بو دك كى
مى رى يا
دك اى

كيدك بولو طاهر كيدك
يار بر سلام ايدك
يار بر سببه اوبقوده
اوبقوسنى خرام ايدك

اورفا چاييه ايندم آغلام

دوبلك صوفيانى

دم اين يه چا
دس له كو
تاه دوس رين جى
بول تا

ما ايندم ده آغلام
توتى دس باغلام
بيدك دس بوللام

بريه اوز جانم ايجون
بريه ياره بوللام
بريه دس بوللام

۱۹- اورفا

فَرَانْفِيلُ اِكْمِلْزِدَه

لن کو دو نه بی دی وای وای ده لن کی ۴ فیل دن قه

وای وای ویر تل بر دن لون کو کا وای وای ده

نم جا نم خامش صامو وای وای ده لن کی دی نم فه که

وای وای فی زه دو مک را بوطان مش زول بو وای وای مش صا صو

وای وای فی زه که ده ال بت غر مون اول صاخ

فَرَانْفِيلُ اِكْمِلْزِدَه وای وای
 رینه دو کولده ده وای وای
 طامکدن برتل ویر وای وای
 کفتم دیکیلنده

مو صاسه فخانم جهانم مو صاسه وای وای
 بو زولدی طبور ایلک دونه بی
 صاخ اولسون عزبت ایلده کزه فی

۱۹- اورفا

بِن صِقْمَه فِی تَوْر کَوْنِی

فی ری لا قول دم ته ایس آل می مه صق بن

دیم ته ایس یار مش مه دک آل دم ته ایس دار

به [صغری] آل ایسه دم
 فز لاری دار ایسه دم
 آل دک صسه بار ایسه دم
 آغد سینه توره که قیزی
 توره که قیزی توره که قیزی
 سه المار کی به قیزی
 ایضا

چاره جیفت کور جیه او جدی
 جن کولم سقا دوشدی
 آغد سینه توره که قیزی
 توره که قیزی توره که قیزی
 سه المار کی به قیزی
 ایضا

[صغری] ایلک مضانه در

اورفا - ۶۰۰ - **النَّذَّةُ التُّونُ تَرَازِي**

۱. لَكَ ۲. ذَه ۳. آل ۴. زِي ۵. سن ۶. كوى ۷. نم به ۸. دن ۹. را ۱۰. ضى ۱۱. عا ۱۲. عشق ۱۳. سن ۱۴. دن ۱۵. را ۱۶. ضى ۱۷. عشق ۱۸. ليم ۱۹. فك ۲۰. ريم ۲۱. يار ۲۲. آ ۲۳. لوب ۲۴. دور

النَّذَّةُ التُّونُ تَرَازِي	النَّذَّةُ التُّونُ تَرَازِي
نم کو بنوم سندن راضى عاشقه سنده راضى	نم کو بنوم سندن راضى عاشقه سنده راضى
عقلام فکرم بارالوبد	عقلام فکرم بارالوبد
" " "	" " "

-۶۱- اورفا آرابا بی ماوی بویا

را آ یا بو وی ما سی با را آ

دم ما را صا یا بو وی ما سی با

رک له دل ده یا دو یا دو

یا صو زک سی نیم با قور بن

یا صو زک سی نیم با قور بن

له دیش ده بی کی جان مر جی این

آ یار رک له دیل ده بی کی رو قو ظلو ظلو رک

مان که دی لا قاش مان

آرابا بی ماوی بویا (مکرر)
 صلا مادام دویا دویا دلان
 به قور باقم سزه صویا (مکرر)
 ایچی مریهانه کی ده دیشدن
 طو ظلو قور دیکیمی ده دیل لرن
 بار آمان فاشدی گمانه

آلهو کوزلر قارا لوییز
 یینه بکزم صلا رویدر
 عاتمه با عتده نه کور سیه
 کور ندریاغک ازر ساش
 الماس تلور دن سوزر ساش
 عاتمه سندن نام قالویدر

۲۳- اورفا

اویون هواستی

اورفا

کیدرم بندہ بندہ

سن دی قالددمه بر ده بن ده بن دم ده کی ده بن ده بن دم ده کی

ده سن مو یوق مانای هیچ دم دارصا بی کی وا آی ده سن دی قالددمه بر ده

کیدرم بندہ بندہ (تکرار)
 بر عیشم قالدی سنده (تکرار)
 آ بواستی صا اردم
 لقیح ایماده بوغنی سنده

۲۶-

اورفا

صَدِّيقِيَّيْ اَچَا مَدَّمْ

می زی فی چه لو لو دم ما چا آ می غنی دی صبا

لی کچی می کل ده زق یا لو لو دم مه چه صا

لو لو دم ما چا قا له ای کچی مه کی

صا زبغی می آچا دم لو لو	صیحی روح یولر لر لو لو	باشنده کی یوشویدر لو لو
چرفی زبغی صاچا دم ..	بارک بارک در در لر لو لو	اوده عجم البشیدر لو لو
بازره زطمی کنجلاک ..	بازره زطمی کنجلاک ..	یناغنی دیشله مشر
کنج ایله فاجا دم لو لو	صفالای یه در در لر لو لو	اوده سرخوسه البشیدر لو لو
لو لوسلا هیزله دوسو ..	لو لوسلا هیزله دوسو ..	لو لوسلا هیزله دوسو ..
لو لوسلا قزابه دوسو ..	لو لوسلا قزابه دوسو ..	لو لوسلا قزابه دوسو ..

اورفا

پیکار باشنده تور کوسئی

دوبک موشانی

یو او مش یات دا شک بارک نا بو

کوزرک یا او مش یو او مش یات موش

دم یان موش رو بو ده قو اوی رین له

موش رو بو ده قو اوی لی له له یه

پیکارک باشنده یا تمسه اوبوسه
اوبارک کوزله ریه اویقوده بور موش

دارالاحان (ك نشریاتی)

مؤسسە مناك مشهور تورك بىستەكارلارنىڭ يادكار قالان نەيس اترلك ضياعدن وقايەسى مقصدىلە بونلرک صلاحيتدار بر (هيئت علميه) طرفىدن تديق ايدىلوب يازىلان غايت صحیح نوطەلرنى طبع ايتدىرمەكدە اولوب شىمدىيە قدر بو نوطەلرک (۹۸) نومروسى موقع انتشارە قوناشدر . بشر غروش فىئانە بايزىدە (شاملى اسكندر) مغازەسندە ساتلقدە بولونمشدر .

دارالاحان (طرفىدن (قولومبىا) غراموفون وبلاق

وجالان اترلر يارىسندن فضالسى نشر ايتدىكمز خلق شرقىلرى وبرقىمى مؤسسە من طرفىدن طبع ونشر ايتدىرىلان قلاسىق اثر اولمق اوزرە تمش دوت اولوب بونلرک اسملرنى اشاغىيە يازىيورز . مجموعە مناك انتشارى آندە مذکور بلاقلر ساتىلنە چىقارلمش بولنەجقدر . طوبدن ساتىش محلى استانبولە قاطرجى اوغلى خانندە بلومنتال برادرلر مغازەسى در .

قلاسىق اثرلر

نوا ، پيشرو ، كلغدار پيشرو ، كلغدار ساز سماعيسى ، نەفت ساز سماعيسى ، شەناز آغىر سماعى ، شەناز يوروك سماعى ، كلغدار آغىر سماعى ، كلغدار يوروك سماعى ، نوا يوروك سماعى ، نەفت آغىر سماعى ، كلغدار بىستە ، بىستە نكار آغىر سماعى ، شەناز پيشرو ، نەفت پيشرو ، شەناز بىستە ، بىستە نكار پيشرو ، بىستە نكار ساز سماعيسى ، عجم عشيران پيشرو ، شەناز ساز سماعيسى ، بىستە نكار بىستە ، بىستە نكار يوروك سماعى ، نەفت بىستە ، نەفت يوروك سماعى ، نوا ساز سماعيسى ، عجم عشيران بىستە ، عجم عشيران آغىر سماعى ، عجم عشيران يوروك سماعى ،

آنادولو خلق توركولرى

بىك ، غريب آنام ، قىزىكاردە ، علم كىتمە بازارە ، كوندوز بك زىبك ، قوزان اوغلو ، كوندوز بك ، اولرىنك اوكى ، عممىلر ، انجە چاير ، يىنمدە خارە وار ، قىنىك يوللرى ، سورمەلىم ، قرفىل ، يشىلندى ، آتمى باغلام ، اوردەك سودە ، فندق ، كتن كوملك ، آكىن آكدە قىزىل ايرماق ، صارى كلم ، اورفەلىم ، قرە قوبون ، آق قوبون ، كلين هواسى ، چادىر قوردم ، هووۈكك يوللرنە ، كىك آوى ، اوزون اولور آفەلرک بىچاغى ، قاواق ، يوروك قىزى ، عىتاب كلين هواسى ، بوتوركولر بش كشىلك برهيت طرفىدن بلاقە چالتمش وفوق العادە برسس بونلرە رفاقت ايتمشدر .

ÖZGEÇMİŞ

Emrah Öndeş, 1989 yılının Kasım ayında İstanbul'un Üsküdar ilçesinde doğdu. Eğitim hayatına İstanbul'da başlayan Emrah Öndeş, 1. sınıfı burada tamamladıktan sonra, 1996 yılında Eskişehir'e taşınmalarından dolayı eğitim hayatına burada devam etti. İlk ve orta öğrenimini tamamladıktan sonra ilk üniversite eğitimini Anadolu Üniversitesi İşletme Bölümünde tamamladı. 2011 yılında mezun olan Emrah Öndeş aynı yıl Sakarya Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Türk Müziği bölümünü kazandı ve 2015 yılında Türk Müziği Bölümü birincisi olarak mezun oldu. 2015 yılında Sakarya Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü/Müzik Bilimleri yüksek lisans programına kabul edildi. Konservatuvar eğitimi süresince Sakarya Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Öğretim Görevlisi Tuncay Kardeş'tan kanun enstrümanının icrâsı üzerine eğitimi aldı. Eğitim hayatı boyunca birçok Türk Müziği korosunda ve konserlerinde korist ve solist olarak bulundu. 2017 yılında Siirt'in Kurtalan ilçesine müzik öğretmeni olarak atanan Emrah Öndeş, yüksek lisans eğitimine ve akademik çalışmalarına devam etmektedir.